

Berlyne Kalbama Apie Klaipėdos Prijungimą

SEIMELIS GALI ATIDUOTI KRAŠTĄ HITLERIUI

Stiprus Vokietijos garnizonai yra Tilžėje ir Karaliaučiuje

BERLYNAS, Vokietija, gr. 14. — Berlyno diplomatinuose rateliuose kalbama, kad Klaipėdos aneksavimas gali būti tik kelių ateinančių savaitų klausimas.

Reiškiama nuomonė, kad gyvenimo raida, kiek ji liečia Klaipėdą, vystosi tokiu sparčiu tempu, jogei Hitleris galės sušaukti Reichstagą sausio 30 d. 1939 m. ir pasakyti, kad dar 150,000 vokiečių sugrįžo į "faterlandą". Mat, į pa- baigą sausio mėnesio susirenka Klaipėdos seimelis. Jis gali nu- balsuoti, kad Klaipėda priklaus- santi Vokietijai.

Hitleris turi Tilžėje ir Ka- raliaučiuje stiprus kariuome- nės garnizonus. Tuos garnizo-

nus bus galima pavartoti, jei Lietuva pasirodytų nepalanki Klaipėdos seimelio balsavimui. Kyla klausimas, ar Klaipėdos aneksavimas nebus prieštaringas Hitlerio pareiškimui po Miun- cheno sutarties, kad, Zudėtų žemę paėmęs, jis nebeturės už- simojimų daugiau teritorijų Europoj pasigrobti. Vokietijos diplomatai mano, kad nebus. Nes Klaipėdos seimelis prašys priimti kraštą į Vokietijos ri- bas. Hitleriui gi, kurs yra pa- siskelbęs vokiečių apgyvendinti tose ar kitose šalyse, sunku bus ignoruoti Klaipėdos gy- ventojų prašymą.

Panašiai, "išklaudydamas prašymus", Hitleris aneksavo Austriją ir Zudėtų žemę.

Japonijos ambasado- rius apleidžia Fran- cuziją

PARYŽIUS, Francuzija, gr. 14. — Japonijos ambasadorius, Yotaro Sugimura, ši vakarą apleidžia Paryžių ir vyksta į Japoniją. Oficialiai sakoma, kad jis serga. Neoficialūs gir- dai eina, jogei jis pasitraukia iš vietos dėl to, kad esąs per- daug palankus Francuzijai. Ry- šium su jo pasitraukimu spė- jimai daroma, bene planuoja Japonijos vyriausybė pulti fran- cuzų kontroliuojamą Tolimuo- se Rytuose salą Hainan ar ku- rias kitas Francuzijos terito- rijas rytuose.

Areštuoti du nuži- rimi Rusijos šnipai

LOS ANGELES, Cal., gr. 14. — Jungt. Valstijų valdžios agentai areštavo Michailą Go- riną, buvusį Rusijos kelionių biuro vedėją Pacifiko pakra- stės valstijose. Kitas areštuotas yra Hafis Salič, priėmęs Ame- rikos pilietybę asmuo ir buvęs praeity policininkas. Abu are-štuotieji nužurimi tuo, kad jie vogę ir siuntę sovietams infor- macijas apie Japonijos karo pa- jėgas, kurias Jungt. Valstijos surinko.

Skaitykite!

SIANDIEN ketvirta me-
slaspapyje yra atspaus-
dintas straipsnis—

"Apie ką Tylo-
mis Kalba Visa
Lietuva"

Butinai perskaitykite tą
straipsnį, nes iš jo pa-
tirsite, kieno dėka Lie-
tuva susilaukė iš Lenki-
jos ultimatumo, o dabar
faktiškai prarado Klai-
pėdą.

Nubausta kalėti bu- vusi caro Rusijos dainininkė

PARYŽIUS, Francuzija, gr. 14. — Teismas nubaudė 20 me- tų kalėti buvusią Rusijos caro laikais dainininkę Nadiną Ple- vicką. Šiomis dienomis Pary- žiaus teismas nagrinėjo iškeltą jai bylą ryšium su pražuvimu rusų baltagvardiečių kolonijos Paryžiuje vado, generolo Mil- lerio.

Chamberlain užpyk- dė Hitlerį

LONDONAS, Anglija, gr. 14. — Trečiadienį Londono po- licija saugojo Vokietijos amba- sadą. Anglų-vokiečių santykiai staigiai ir griežtai pasuko blo- gojono pusėn po premjero Cham- berlaino kalbos pasakytos an- tradienio vakare. Vokietijos ambasadorius Britanijai, von Dirksen, ir kiti vokiečių di- plomatai boikotavo vakariene, kurioj Chamberlain kalbėjo. Vokiečiai boikotavę tą vaka- rienę pagal Hitlerio įsakymą. O Hitleris ypač įsirdo dėl to, kad Chamberlain davė suprasti, jogei ir diktatorių režimai nėra amžini.

Chamberlain ispėjo Italiją dėl Tunisijos

LONDONAS, Anglija, gr. 14. — Premjeras Chamberlain tre- čiadienį atstovų rumuose pa- reiškė, kad bet koks Italijos agresyvumas dėl francuzų Tu- nisijos bus "didelio rimtumo dalyku" Britanijos vyriausy- bei.

Japonų režimo vieni- metai Kinijoje pa- žymėti

PEKING, Kinija, gr. 14. — Trečiadienį čia prasidėjo iškil- mės tikslu pažymėti vienerių metų sukaktį kai tapo įsteig- ta "nepriklausoma" Kinijos val- džia japonų kontrolėje, japonų okupuotoj Kinijoje.

ST. JOSEPH, MICH. — Fern Patricia Dull tariaisi su savo advokatais H. T. Dewhirst (po kairei) ir George B. Gould. Dull yra kaltinama nušovimu adv. Wil- liam Holbrook, pas kurį ji dirbo kaip stenografė.

EXTRA

Darę samokslą Hit- lerį nužudyti

LONDONAS, Anglija, gr. 14. — Londono savaitraštis "News Review" trečiadienį "patalpino sensacinį pranešimą, kad 15 aukštų Vokietijos karininkų bu- vo nubausti mirtimi. Jie daly- vavę samokse užpulti Adolfo Hitlerio rumus Berghofe, arti Berchtesgaden, nutverti patį Hitlerį ir nužudyti jį.

Savaitraštis taipgi sako, kad daug kitų Vokietijos karininkų laikoma koncentracijos sto- vyklose ir kalėjimuose.

Samokslą atidengęs Himmleris, Vokietijos policijos virši- ninkas.

Ragina priimti Ame- rikos Doktriną

LIMA, Peru, gr. 14. — Co- lombijos delegatas Louis Lo- pez, kalbėdamas Pan-Amerikos konferencijoj trečiadienį, ragi- no konferenciją priimti Ame- rikos Doktriną vietoj skelbtos iki šiol Jungt. Valstijų Monroe Doktrinos. Pasak kalbėtojo, Amerikos respublikos yra pa- kankamai kulturingos ir stip- rios Amerikai kolektyviai nuo užpuolikų apginti.

J. Valstijos statys di- džiausius pasauly karo laivus

WASHINGTON, D. C., gr. 14. — Vyriausybės programa šalies apsaugai sustiprinti nu- mato statyti eilę bazių Jungt. Valstijų oro laivynui Atlanto vandenyno pakraščiu, o taipgi pastatyti dar du didžiulius ka- ro laivus. Tie laivai gal busių didžiausi pasauly karo laivai.

Priešingi garsinimui likierių per radiją

WASHINGTON, D. C., gr. 14. — National Association of Broadcasters antradienį priėmė rezoliuciją, kuri pataria radijo stotims nepriimti likierių skel- bimų.

Pasaulio kultura kripsta i Ame- riką

NEW YORK, N. Y., gr. 14. — Louis Bromfield, žymus žur- nalistas ir Pulitzerio prizo lai- mėtojas, 14 metų išbuves Eu- ropoje, sugrįžo į Ameriką. Jis pareiškė: "Jums sunku tikėti pasakomis ir aprašymais Hit- leri ir Mussolinio žiaurumų. Jums sunku suprasti diktatorių pavojų. Bet pasakojimai yra teisingi."

Bromfield mano, kad kultu- ros centras persikelia iš Euro- pos į Ameriką.

Pakrikdė Ecuodoro sukilimą

QUITO, Ecuador, gr. 14. — Prez. Aurelio Moscuera Nar- vaez trečiadienį paleido šalies seimą, areštavo keletą seimo narių ir įsakė areštuoti gene- rolą Alba, nužurimą pasmoji- mu užgriebti prezidento vietą. Dauguma seimo atstovų pabė- go. Gen. Alba, tarp ko kita, yra kaltinamas organizavimu kairiųjų srovių bendro fron- to.

Italija negausianti nė colio Tunisijos

PARYŽIUS, Francuzija, gr. 14. — Francuzijos užsienio rei- kalų ministeris Georges Bon- net, kalbėdamas atstovų ru- muose užsienio reikalų komi- teto posėdy, trečiadienį parei-škė: "Net jeigu tai reikštų ka- rą, Italija niekuomet negaus nė vieno colio Tunisijos, Dži- bouti, Korsikos ar bet kurios kitos francuzų imperijos da- lies."

Chicago ir apilinkinei fede-
ralio oro biuras šiai dienai pra-
našauja:

Giedra; kilanti temperatūra
popiet; lengvi vėjai, pasikeičia
į pietų vėjus; saulė teka 7:10
v. r., leidžiasi 4:19 v. v.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ VISUR

● HONG KONG, Kinija, gr. 14. — Jau kurį laiką kinų pra- nešimai skelbia, kad kinai stu- mia japonus atgal Cantono sri- ty, pietų Kinijoje. Kinų ofen- syvas, atrodo, japonams pasi- darė pavojingas, nes jie sku- biai siunčia čia stiprias savo kariuomenės jėgas. Japonai jau sukoncestravę šioj srity apie 300,000 karių.

● HENDAYE, Francuzija, gr. 14. — Gaunamomis čia ži- nimomis, Ispanijos respublikos ir sukilėlių vyriausybės ruošia- si Kalėdoms didelių belaisvių skaičium apsimainyti.

● BUENOS AIRES, Argen- tina, gr. 14. — Anglų kalba einas dienraštis "The Stand- ard" praneša, kad laivu Sou- thern Prince išvežta iš Argen- tinos į Jungt. Valstijas \$30- 000,000 vėrtės aukso.

● WASHINGTON, D. C., gr. 14. — Jungt. Valstijų preky- bos laivyno komisija numato ateinančiais metais išleisti \$100- 000,000 prekybos laivams sta- tyti.

● NEW YORK, N. Y., gr. 14. — Kunigas L. M. Birkhead, Demokratijos Draugų organi- zacijos direktorius, praneša, kad Jungt. Valstijose buvo su- organizuota 800 priešingų de- mokratijai ir anti-semitinių draugijų nuo to laiko, kai Vo- kietijoje įsigalėjo naciai.

● WASHINGTON, D. C., gr. 14. — Baltasis Namas treči- dienį paskelbė, kad p-nia Elea- nor Roosevelt, prezidento žmo- na užėmė direktoriaus vietą Bostone, apdraudos firmoje vardu Roosevelt & Sargent. Šioj firmoj yra dalininku p-nios Roosevelt sunus James. Pre- zidento žmona, be šito paskuti- nio darbo, yra rašytoja, radi- jo komentuojoja ir pralegen- tė.

ŽYDŲ BĖGIMAS PRANAŠAUJA KLAI- PĖDOS LIKIMĄ

NACIAI MANO, KAD LIETUVA DĖL KLAIPĖDOS
NEKARIAUS

BERLYNAS, Vokietija, gr. 14. — Iš Klaipėdos krašto bė- ga į Didžiąją Lietuvą minios žydų. Vokietijos naciai šitame žydų bėgime mato kaip ir iš- garsėjusį biblijos "parašą ant sienos": esą, žydų bėgimas pranašauja Klaipėdos likimą; jie mato, kad Klaipėda gali tek- ti vokiečiams, tai ir bėga iš jos.

Užsienio korespondentų ži- nimomis, Hitleris ir nacių viršu- nės turi informaciją iš Vokie- Vokietijai ar Lietuvai jie no- cho Zechlino, kad Lietuva ne- ri Klaipėdos kraštą atiduoti.

SMETONOS PRAŠOMI VOKIEČIAI AREŠTUOJA LIETUVIUS

ŠEŠI OPOZICIJOS VADAI AREŠTUOTI
KLAIPĖDOJE.

IKALINTI LIETUVIAI KLAIPĖDOS VALDININKAI

KLAIPĖDA, Lietuva, gr. 14. — Pildydama prez. Antaño ti. Areštuotieji laukia teismo. Smetonos prašymą, nacių poli- cija Klaipėdoje areštavo šešis lietuvius. Areštuotieji kaltina- mi samokslu ruošti sukilimą prieš esamąjį Lietuvos reži- mą.

Tačiau Klaipėdos vyriausybė atsisakė, bent iš karto, atiduoti areštuotus Kaunui.

Areštuotieji nuginėja kalti- nimą, buk jie kėsinosi nuverstį Lietuvos vyriausybę spėka. Jie sako, kad jų tikslas buvo pa- vartoti tik legalias priemones jas.

Italija padidino asig- naciją karo rei- kalams

ROMA, Italija, gr. 14. — Italija trečiadienį paskelbė, kad asignacijos karo reikalams 1938-39 metų biudžete padidin- tos \$129,770,000 — palyginus su tomis sumomis, kurios ši- tiems reikalams pirmiau buvo numatytos skirti.

Isakė parupinti vi- siems italams dujų kaukes

ROMA, Italija, gr. 14. — Italijos vyriausybė trečiadienį įsakė visiems namų savini- kams, industrialistams ir pro- fesionalams aprūpinti savo sam- dinius dujų kaukėmis prieš gruodžio 31 dieną.

Teismas pripažino naci šnipu buvus

CRISTOBAL, Kanalo Zona, gr. 14. — Federalis teismas ra- do kaltą vokiečių Hansą Hein- rich Shackową. Shackow buvo teisiamas kaip šnipas, nes fo- tografavo Panamos kanalo su- stiprinimus.

Klaipėdos seimely vokiečiai laimėjo tik 1 naują vietą

KLAIPĖDA, gr. 14. — Pir- mas balsų suskaitymas rodo, kad rinkimuose į Klaipėdos seimelį vokiečiai perėitą sekma- dienį laimėjo tik 1 naują vie- tą. Paskutiniame seimely jie turėjo 24 vietas, dabar turėsią 25. Lietuviams dabar teks 4 vietas.

PASIŪSKIT GIMINEMS Lietuvoj DOVANU KALĖDOMS

O jūs su kiekvienu siuntiniu
GAUSIT LIETUVISKĄ
KALĖDŲ PASVEIKINIMO
KORTELE.

Naujiųjų Pinių Siuntimo
Skrydžius pasius jūsų pini-
gus su užtikrinimu pilno
ir greito išmokėjimo.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago, Illinois.

Ofisas atidaras kasdien
nuo 8 ryto iki 8 vakaro.
Sėkmadieniais nuo 9 ryto
iki 1 val. popiet.

NAUJASIS KLAIPĖDOS GUBERNATORIUS — VIKTORAS GAILIUS

NEW YORK, Gruodžio 12 d., su kuopomis buvo nutraukti, 1938 — Ass. Press korespondentas iš Kauho pranešė, kad nauju Klapėdos Krašto gubernatorium paskirtas klapėdiškis lietuvis Viktoras Gailius. Nors oficialių žinių tuo tarpu negauta, bet turint galvoje pulk. Kubiliaus atsistatydinimą ir norą paskirti naują gubernatorių iš klapėdiškių lietuvių tarpo, tai visai patikima kandidatūra. Todėl paduodame apie V. Gailių žiupsnelį žiniui.

Viktoras Gailius gimė ukyje, Berstininkuose, Pagėgių apskr., Klapėdos Krašte. Šitas ukis jau virš 200 metų yra Gailių šeimos nuosavybė. Jo tėvas, Martynas Gailius, ir motina Gretė, iš Pallinaičių, abu buvo susipratę lietuviai ir jau senais laikais dalyvavo tautiniam lietuvių judėjime. Martynas Gailius buvo "Birutės" Dr-jos narys, "Sandaros" steigėjas; šiaip buvo šviesus žmogus ir suprato mokslo reikšmę. Tad nestebėtina, kad ir visi jo trys suns — Valentinus, Viktoras ir Albinas — išaugo susipratę lietuviai.

Vyriausias suns, Valentinus, baigė teologijos mokslus ir buvo lietuvių evangelikų kunigas Tilžėje ir vėliau Klapėdos Krašte. Deja, jis 1935 metais, susilaukęs vos 48 metų amžiaus, mirė.

Antrasis suns, dabartinis gubernatorius, Viktoras, baigė Tilžės gimnaziją ir vėliau studijavo teisę. Pasaulinis Karas užtikio jį universitete ir sutrukdė mokslą. Jis buvo pašauktas į vokiečių kariuomenę. Likimo ironija čia sulosė keistą rolę: vokiečių pulkas, kuriame jis tarnavo, buvo pasiųstas paimti Kauną. Į pulko štabą atėjo įsakymas kareivį Viktorą Gailių tuč tuojau išsiųsti į vyresnį štabą. Tuo tarpu ėjo mušis, telefono ryšiai

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

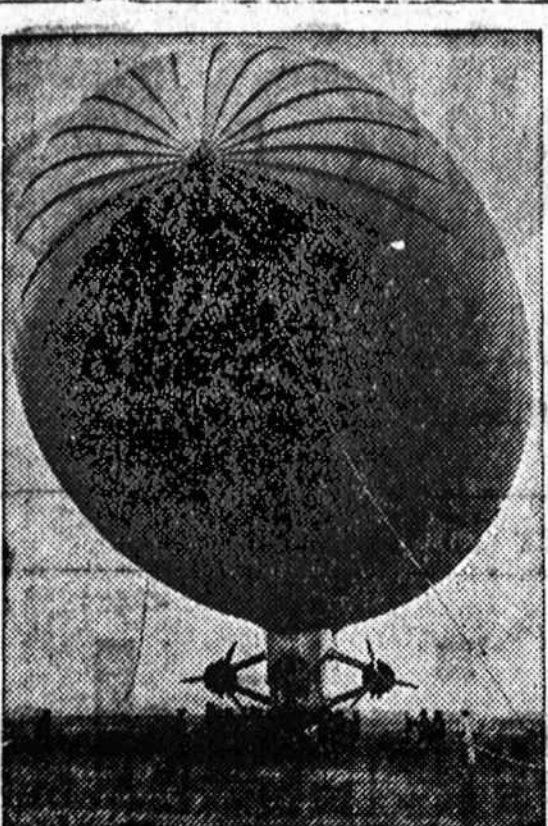
Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

AKRON, O. — Amerikos armijos naujasis blimpas K-2, paruoštas kilti į viršų.

KORESPONDENCIJA

Springfield, Ill.

*VISOKIOS ŽINIOS

Šiemet čia daugeliui žmonių Kalėdų šventės bus nemaloningos ir vargingiausios sutiktos. Labiausiai yra suvargę angliakasiai. Daugelis mainų stovi už darytos. O kurios ir dirba, tai vos 2—3 dienas per 2 savaites išdirba. Į mėnesį laiko išdirba 5—6 dienas. Angliakasiams darbai, galima sakyti, kaip ir pasibaigę. Elektra, natūralus gasas ir iš svetimų šalių atvežtas aliejus uždaro mainas. Štai pereinamais metais iš Venezuelos respublikos į šią šalį atgabenta 23,000,000 tonų 30,000,000 bačkų aliejaus. 1,000,000 bačkų aliejaus atstoja 250,000 tonų anglies ir išmeta iš mainų 1,000 mainierių. 23,000,000 tonų aliejaus išmeta iš darbo 23,000 mainierių per vienus metus laiko. Šiemet sakoma, kad yra įvežta iš svetur į šią šalį dar daugiau aliejaus nei kad pernai.

Ne vieną kad mūsų metas lauk iš darbo žmones, bet ir iš kitur atgabenti produktai prie bedarbės padidėjimo prisideda.

Pradžioje šio mėnesio mirė 3 lietuviai

Gruodžio 2 dieną mirė Jonas Podvinskis, amžiaus 64 metų. Užsiniuodijo zuikiais ir iš to mirties susilaukė. Gruodžio 5 dieną mirė Pranas Pupkis, irgi 64 metų. Gruodžio 8 dieną mirė mergina Ona Arminiūtė, 29 metų senumo.

Siemet lietuvių daug miršta. Taip atrodo, kad mes lietuviai jau ciname čia prie išmirimo.

Užvaldžius Sangamon county republikonams, dabar jie darbuojasi, kad kuo daugiau surasti džiabų savo šalininkams. Jau yra užmąnyta steigti Sangamon county Liquor Control Commission iš 4 narių ir vieno investigatoriaus kauntės salinių-tavernų. Metinė alga \$1,800 ir \$300 per vienus metus išlaidoms.

Daugiau politišku džiabų, daugiau išlaidų. O Sangamon county piliečiams didesni mokesčiai.

Ateinanti pavasarį balandžio mėnesį įvyks miesto viršininkų rinkimai; majoro ir 4 komisijonierių. Kandidatai jau pradeda darbuotis ir kiekvienas girdasi savo tinkamumu. Musų valdžia vadinas "New Form of Government", — majoras ir 4 komisijonieriai.

Prieš kiek laiko Juozas Tičkus, Chicago's Liet. Draugijos narys, nusipirko naują automobilį. (Jis gyvena apie dešimt mylių nuo Springfieldo ant farmų; turi 103 ekerius žemės). Su reikalais atvažiavo į Springfieldą. Čia jo karui dienos laike vidurmiestyje žulikai nuėmė naują tairą nuo pirmojo rato ir uždėjo nudėvėlą ir seną.

GERAS PATARIMAS nuo UŽKIETĖJIMO!

Daktaras pasakys, kad geriausias dalykas bet kokiame negalavimų atsitikime yra surasti priežastį. Jei turite užkietėjimą, tai nesiterpinkite bėdos valstais. Patirkite kas yra jūsų negalavimų priežastis.

Jeigu jūs valgoite tai, ką dauguma valgo, tai daug ko leškoti jums neteks. Už vis panašiausiai yra tai, kad jūs negaunate gana "rupumo". Bet ir "rupumas" dar nereikia maisto kruva. Tai reikia tik to maisto rūši, kuri palieka žarnose nesuvaržota minkštoji "rupioji" masė, ir padeda viduriams išsivalyti.

Jei tai ko jūs stokuojuote, tai dabar jūs eile išvalyti gruzdžius, traskančius Kellogg's All-Brain kietus pusryčius. Jis turi reikalaujamo "rupumo", plus toniko, vitamino B1.

Valgykite jį kasdien, gerkite gana vandens ir prisidėkite prie "reguliariųjų". All-Brain daromas Kellogg in Battle Creek.

Tičkus atlikęs reikalus sėdo į savo naują automobilį ir jam padarytos šelmystės nepastebėjo. Privažiavus jam netoli namų senasis tairas sprogo ir automobilį metė į telegrafo stulpą. Automobilį biausiai sužalojo ir J. Tičkus skaudžiai sužeidė. Jo kaimynas fermerys šitą įvykį matė ir priėjęs atrado visą kruviną, ir atrodė negyvas. Vėliau Tičkus šiek tiek atsigaavo ir buvo nuvežtas pas daktarą į Williamsville miestelį. Jam yra labai sumušta krutinė, sunkiai gali kvėpuoti. Be to, lupos sukaptos. Šita nelaimė įvyko "apkrčio 18 d.

48-se Amerikos valstijose per vienus metus visokios nuodėmės (nusikaltimai) atseina 19 milijonų dolerių.

Ak, kiek tai gero būtų galima visuomenei šios šalies padaryti!

Gruodžio 11 dieną dar vienas lietuvis numirė, butent, Adomas Petkus, arti 60 metų senumo. — V. Černauskas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai

koplyčios visose
Chicagos dalyse

Klausykite mūsų Lietuvių radijo programų Šeštadienio vakarais
7 val. vakaro iš W. H. F. C. stoties (1420 K.) — Pranešėjas
P. ŠALTIMIERAS.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicagos,
Cicero
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavimas
dieną ir naktį.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street
YARDS 1419

I. J. ZOLF
1646 West 46th Street
Phone Yards 0781
Yards 0782

S. P. MAZEIKA
3319 Lituania Avenue
Yards 1139
Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place
Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street
Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS IR EUDEIKIS
4704 So. Western Ave.
Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituania Avenue
Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave.
Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero
Phone Cicero 2109

J. LIULEVICIUS
4848 S. California Avenue
Phone Lafayette 8572

JUOKAI

Skotui prireikė naujo kostiumo ir jis paklausė savo draugą, ar šis nežinaš gero ir pigaus siuvėjo.

— Nagi, Brownas, kur prie kampo, — patarė bičiulis, — tik jam nemokėk daugiau kaip pusę, kiek jis prašys.

Skotas užėjo pas Browną.

— Kiek tamsta imi už pirmos rūšies kostiumą? — klausia skotas.

— 140 litų! — tarė siuvėjas.

— Tai per brangu. 70 galiu mokėti, — sako skotas.

— Na už 70 litų jau tikrai ne, bet kad jau naujas klientas, tai ir už 120 litų šiaip taip.

— O šėsių dešimtų neužteks?

— Ne, šito tikrai per mažai. Bet kad aš nenoriu nė vieno kliento nustoti, tai pasiūsiu ir už 100 litų.

— Penkių dešimt — ir nė cento daugiau!

— Tamsta tikrai bausis žmogus, bet kad jau taip atkakliai deriesi, tai ir už 80 litų per ašaras.

— Daugiau kaip keturiasde-

šimt negaliu mokėti.
— Tamsta blogiausias klientas, kokį kada nors aš esu turėjęs, bet savo reklamai aš tamstai kostiumą pasiūsiu dovanai.

— Tada, kaip čia pasakius, man reikės dviejų, — baigė skotas derybas.

Susipažinkit
su įdomiai ir suprantamai
parašyta

DR. YUSKOS
KNYGA APIE

SIFILI

Kad žinotumėt kaip apsisaugoti nuo šios blogos ligos.
Galima gauti NAUJIENOSE.
Kainą 25 Centai.

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Camb. 1431-1434—Tel. Central 4411-2
amų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818.
Ketvirtadieniais ir Sekmdadieniais—
pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH

LIETUVIŲ ADVOKATAS

Telephone: Yards 1001
4631 SO. ASHLAND AVENUE
Res. 6515 So. Rockwell St.
Telephone: Republic 9723

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso Tel. CENTRAL 1824
Namų Tel.—Hyde Park 3395

KAL & ZARETSKY

LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Ave.
ALANDOS:

Panėdėlį, Uteninkę ir Ketverge
nuo 2 iki 9 val. vakare.
Sėdėdėlį ir Pėtnyčioj nuo 2 iki 6 v.v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v.v.
Tel. Prospect 1012

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS

Mano 20 metų praktikas, jusų garantavimas.
Optometrical Akijų Specialistas

Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo,
skaudamą akių karštį, atitaiso
trumparegystę ir toliaregystę. Pri-
rengia teisingai akinius. Visuose at-
sitikimuose egzaminavimas daromas
su elektra, parodancia mažiausias
klaidas. Specialie atyda atkreipiama
į mokyklos vaikus. Kreivios akys
atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.
Nedėlioj tikrai pagal susitarimą.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos
be akinų. Kainos pigiau kaip pirmą
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829

Pritaikio Akinius
Kreivias Akis
Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampus Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų
Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Sėdėdėm ir nedėl pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7869

DR. BRŪNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—8
vakaro, trečdadieniais ir sekmdie-
niais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

DR. BRŪNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—8
vakaro, trečdadieniais ir sekmdie-
niais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Ofiso Tel. Yards 0921

DR. BERTASH

756 West 35th St.

Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos: nuo 1—3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD
Tel. Kenwood 5107

Ofiso Tel. Virginia 0036

Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8 val vakarų
Residencija:

8939 SOUTH CLAREMONT AVE
Valandos —9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį

Marquette Medical Building
6155 So. Kedzie Ave.
HEMLOCK 8700
Residencija PROSPECT 6232

Dr. Walter M. Eisin

PHYSICIAN AND SURGEON

OFFICE VALANDOS
2-4 ir 6-8 P. M. Atsara 3-4 ir 6-7
Trėč. Susitarus

Jei kiti telefonai neatsakys šauk
MIDWAY 0001

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS-CHIRURGAS, G. RAY

Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.

1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 ak
Tel. Seeley 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.

DR. ST. NAIKELIS

Physician and Surgeon

3103 SOUTH HALSTED ST.
Res. 3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENT

Clevelando ir Ohio Žinios

Demokratai rengiasi majoro rinkimams. — Jauną piešęją ištiko nelaimė. — Paskendęs medžiūose miestas. — Mokosi saugiai automobiliais važinėti. — Pats save išsirinko. — Pirmyn choro koncerto atgarsiai. — Ristynės. — 57 naujos įmonės. — Geros progos.

Demokratų partija jau pradeda kalbėti apie majoro rinkimus, kurie įvyks ateinančių metų rudenį. Nuo demokratų partijos jau kiek numatomas Robert J. Bulkley, dabartinis S. V. senatorius. Bulkley pralaimėjo rinkimuose lapkričio mėnesį.

Pora mėnesių atgal jauna piešėja p-lė Judy Zemnick dirbdama prie WPA "Art project" nuėjo į žvėrinčių ir norėję nuiešti meškos paveikslą. Bet meška pasigriebė piešėją ir sunkiai sužeidė. Net vieną akį prarado jauna artistė.

Dabar WPA administracija nutarė kaip atlyginimą merginai mokėti visą amžių du trečdalius algos, kiek ji uždirbdavo. Dabar ji gaus po \$52.00 kas

mėnuo už pražudytą akį. Administracija pripažino, jog žvėrys turi būti aptverti, kad negalėtų žmogaus pasiekti.

Clevelandas yra žinomas kaip po medžių miestas. Visos miestų gatvės yra prisodintos medžių ir medelių. Vasaros metu kai kurios gatvės panašios į girią. Pereitais metais dar prisodino per dvidešimtį tukstančių naujų medžių. Vasaros laiku sudaro gražų vaizdą.

Visose aukštesnėse mokyklose nori įvesti naują skyrių, t. y. mokyti studentus kaip draivinti automobilius saugiai. Aplikantų atsiranda daugybė, visi jaunuoliai nori mokyti draivinti. Mokiniai, baigę mokykloje kursą, turės dar ir policijos egzaminą pereiti. Mokyklų taryba sako, kad šis kursas esąs tiek svarbus, kiek ir kiti. Jeigu visi, kurie tik draivina, būtų gerai išmokyti, tai tiek nelaimių nebūtų ir tiek gyvasčių neprarastų.

Fašistai labai nusidžiaugė, kad Smetona vėl liko išrinktas Lietuvos prezidentu. Jie sako, kad Smetona vėl gavo daugumą balsų. Bet jie bijosi pasakyti, kaip jis gavo tą daugumą. Jeigu mes Amerikoje pastatytume Hooverį atgal, o priešingo kandidato nevalia būtų statyti, tai, žinoma, kad Hooveris laimėtų. Bet jei jis būtų prieš kitą kandidatą, tai tada jau pasirodytų, kuris laimėtų.

Tai tas pats atsitiko ir Lietuvoje. Kito kandidato nevalia buvo statyti ir turėjo balsuoti taip, kaip nurodyta. Tai visai nėra nuostabu, kad Smetona laimėjo. Bet jei būtų buvę demokratiški rinkimai, tai Smetonai būtų buvę "bai bai".

Stanford universiteto (California) studentė duoda pavyzdį savo draugėms, kad ir jos ruktų pypkę.

Komunistai su fašistais stojo į bendrą frontą aukoms rinkti dėl pirkimo ginklų, kad būtų galima apginti Lietuvą nuo lenkų. Kurie tam nepritarė, tai darėsi bausis priešai. Bet ką jie dabar sakys, kad net pati Lietuvos valdžia Vilniaus išsižadėjo ir uždarė V. V. Sąjungą. Tos sąjungos tikslas juk buvo apsaugoti Lietuvą ir atimti Vilnių. Dabar Vilniaus jau išsižadėjo, o ką darys su pačia Lietuva, tai sunku ir numanyti.

Gal komunistai su fašistais reikalauja Smetonos, kad grąžintų VVS ir ginklų fondo surinktus pinigus. Fašistų lyderiai sako, kad Lietuvos valdžia turėjo išsižadėti Vilniaus. Bet mes visticke norime Vilniaus. Mano manymu, jeigu jau pati Lietuva paliovė reikalavusi Vilniaus, tai gal būtų bergždžias darbas užsieniui lietuviams daryti reikalavimą. Pirmiau tie patys fašistai visu balsu rėkė sakdami, kad Amerikos lietuviai neturi teisės reikalauti demokratiškos tvarkos Lietuvoje. O dabar jie jau vieni žada Vilnių atgauti. Jeigu jau taip padarytų, tai Smetona turėtų atsistoti dar keletą metų medalių geriams karininkams.

Menininkų grupė rengia šaunu parengimą sausio 15 dieną Lietuvių salėje. Programa susideda iš perstatymo, dainų ir šokių.

Nors jau prabėgo savaitė ir kita nuo to laiko, kai Chicago choras Pirmyn pas mus koncertavo, bet jų gražus pasirodymas paliko gražius įspūdžius clevelandiečių tarpe. Jie savo malonių draugiškumą įsigijo daugybę naujų bičiulių šioje kolonijoje. Tiesiog stebėtina, kad čia augs jaunimas pasižymi tokiu draugiškumu su ateiviais ir daug už savo neseniai žmonėmis. Buvo apmąstytina, kad Clevelando jaunimas mažai dėmesio į tai teatkreipė ir nedaug iš jų teatsilankė į koncertą. Pirmyn choras susideda vien iš jaunuolių ir dar iš tokių, kurie yra itin inteligentiški. Musų jaunimui visai pravartu buvo ateiti ir su choriciečiais į artimesnes pažines sueiti.

Į šį parengimą atėjo ne vien musų ciliinė publika, bet ir profesijos žmonės. Matėsi daktarai, advokatai, muzikos profesionalai ir daug biznierių. Žodžiu sakant, daug atėjo tokių, kurie mums mažai kur tesilanko. Ir kiek teko patirti, tai visi džiaugėsi savo atsilankymu.

Ateiti ir išgirsti tokią puikią dainų programą, tai retai proga tepasitaiko, ir dar už tokią

žemą įžangą — tik 50c. Nuėjus pas svetimačius už tokią programą reikia užmokėti apie dolerį ir daugiau. Nors pas mus ir yra priprasta įžangas daryti tik po 25c, bet šį sykį visi sakė, kad tai buvo gana pigu. Aš esu tikras, kad jeigu kitą kartą kada vėliau choras pasizadėtų pas mus apsilankyti, tai pasėkos galės būti dvigubos. Tų, kurie jau matė, tai nė sulaukyti nesulaukysi, o kurie tik girdėjo apie programą, tai irgi nepasiliks.

Surengimu programos daugiausia ruginosi N. Wilkels ir Dr. J. T. Vitkus, prisidedant ir keliems kitiems. Darbo buvo daug, ir viskas tvarkingai sudaryta. Bet tik galima tiek pasakyti, kad garsinimų tai nebuvo perdaugiau. Kitą kartą rengiant būtų naudingiau, jeigu susidarytų platesnis komitetas. Tokiu būdu plačiau būtų išgarsinta ir daugiau bilietų iš anksto parduota. Tada geriau apsimokėtų choristams atvažiuoti.

Rengia didelės ristyntes miesto auditorijoje gruodžio 15 dieną. Promoteris Robert Brickman sako, kad bus geriausi Amerikos ristikai: Joe Sawaldi, Mountain Dean ir kiti. Taigi, kurie tik mėgstate tokios rūšies sportą, tai nepraleiskite tos progos. Auditorijoje ristyntės bus rengiamos kas antrą savaitę. Aš taipgi gavau laišką nuo ristikų Juozo Komaro, kuris yra daugeliui lietuvių žinomas. Komaras dabar yra Berlyne ir greitai laiku jau žada grįžti į Ameriką. Jis siunčia gerų dienų visiems savo pažįstamiems.

Nuo pradžios šių metų iki dabar automobilių nelaimėse žuvo 115 žmonių. Pereitais metais iki to pat laiko buvo jau užnušta net 226 žmonės. Taigi šiais metais 111 žmonių, taip sakant, išgelbėjo savo gyvastis.

Clevelande šiais metais įsteigė 57 naujos industrijos įstaigos. Šią savaitę buvo surengtas bankietas ir atliktos ceremonijos. Miesto valdžia jų atstovus pasitiko ir priskaitė prie Clevelando gyventojų. Vienos iš jų didesnės, kitos mažesnės. Bet aplamai imant, duos darbo keletams tukstančiams darbininkų.

P. P. Muliolis, apdraudos agentas, sako, kad jis turįs gerų bargenų ne vien tik ant namų, bet ir ant biznių. Turį gerų bargenų ant alinių ir kitokių biznių. Tai kurie manote biznį pirkti, tai gal bus geras daiktas pamatyti Petrą, — tokiu būdu sutaupysite daug pinigų.

Jonas Jarus

JUOKAI

Veronikai sukako dvidešimt šešti metai (iš tikrųjų ji dabar jau šventė trisdešimt antrąją gimimo dieną). Jos sužadėtinis, savaime aišku, tą dieną užėjo pas artimiausią gėlininką ir ėmė skirti dovaną. Jis išrinko 26 tamsiai raudonas rožes — tai meliausia dovana. Prie rožių puokštės pridėjo savo kortelę su mažu įrašėliu: "Mano brangiausiaj, siunčiu tau kuklią dovanėlę — rožių puokštę, te tau kiekviena primena po vienerius tavo metus. Tavo Enrikas."

Pardavėja surinko rožes ir paruošė puokštę. Gėlynu savi-ninkas, pamatęs siuntėjo kortelę, tarė pardavėjai:

— Tai geriausias mūsų klientas, tokiame nėra ko gailėtis gero daikto: dar pustuziniu padidinti puokštę.

Savininko įsakymas buvo išklaustas, ir naujai pertvarkyta puokštė pasiūsta.

Po poros dienų mieste jau buvo žinoma, kad dar vienos sužadėtuovės išskydo.

Komikas Hansas Moseris užėjo pasitarti pas gydytoją, bet budamas nervingas, ne viską gerai įsidėmėjo, ką gydytojas jam patarė.

— Tamsta, kiek tik dažniau galėsi, imk saulės vonias, — pataria gydytojas.

— Karštas ar šaltas, — klausia išsišlaikęs Moseris.

Džiaugiasi Visuomenės Laimėjimais

Gėrimų Uždraudimo Sentimentas Dar Tėbėra Gyvas

Penki metai sukako nuo tos dienos, kai buvo įvykdytas Amerikos žmonių reikalavimas — panaikinti draudimą svajinamiesiems gėrimams. Ta proga pasinaudodami reiškia-dėjo savo kortelę su mažu įrašėliu: "Mano brangiausiaj, siunčiu tau kuklią dovanėlę — rožių puokštę, te tau kiekviena primena po vienerius tavo metus. Tavo Enrikas."

Gėrimų pramonės pažanga džiaugiasi visi, išskiriant tik politinius prohibicionistus. Tokia nuomone pareiškė Leo R. Sack, Schenley Distillers korporacijos viešųjų santykių direktorius. Jis sako, kad daug jau padaryta, bet dar liko labai daug padaryti.

Sausasi įstatymas, kaip jau žinoma visiems, yra atšauktas, tačiau sausasis sentimentas toli dar nėra pradingęs. Tą parodė neseniai įvykę balsavimai Ohio valstijoje ir kai kuriose kitose vietose. Vienok, visur pastebima, kad politiniai probicionistai niekur savo svorio negali parodyti. Visur reiškiasi sveikai mąstančio ir toli pramatančio piliečio sveikoji sąmonė, nieko bendro su politika neturinti. Jo siekiai grynai inteligentiški, tikslu atitolinti gėrimų žalą nuo nepilnamečių vaikų ir žmonių. Kitas aiškiai matomas tikslas tai, kad būtų įstatymai ir vietos papročiai geriami. (Skelb.)

\$177
1 QUART
93¢ PINT

DUODAME PINIGUS!

Jeigu reikia atnaujinti mokičius; jeigu norite taisyti namą; jeigu norite pirkti namą; jeigu budavoti namą,—

Kreipkitės į NAUJENŲ SPULKA. Gausite ant lengvų išmokėjimų ir lengvomis sąlygomis.

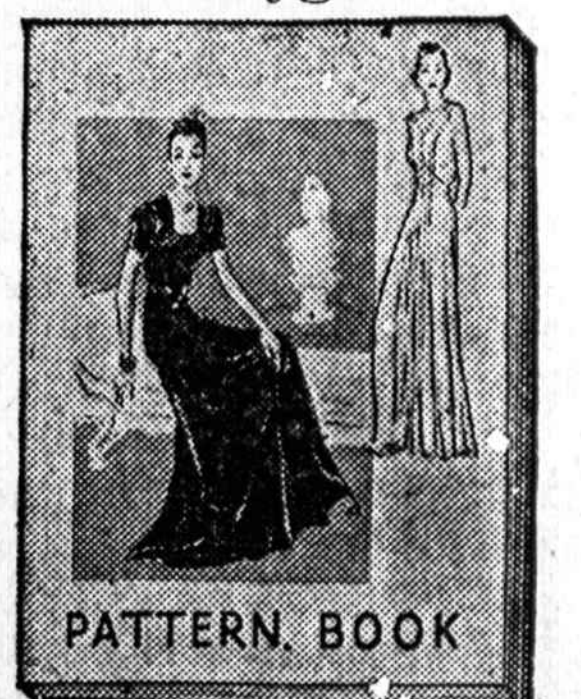
Lithuanian Building Loan and Savings Association

1739 S. HALSTED ST.

Atdara kas dieną nuo 8 ry-o iki 8 vakaro, išskyrus nedėdienius.

Kasdien skaitydami "NAUJENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

Rudeninių Madų Knyga

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus už 15 centų. Siųskit savo orderius:

NAUJENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas.....

Adresas.....

Miestas.....

Valstija.....

Buy COAL with

QUALITY
CONFIDENCE
CREDIT

Dėl jūsų apsaugos musų anglis niekad nėra senesnė kaip 72 valandų nuo pribaigimo į Chicago. Tuo būdu išvengiame bereikalinga laikymo ore ir teikiame var-totojui karščio maksimumą.

Vadovaujančių finansinių bendrovių endoravimui, savo nuolatini ir pasekminga augimą pritaikome savo tukstančiams kosteriams kaip paseką.

Be imokėjimų reikalo, be kamantinėjimų ir apskundimų, prisitaikydami prie jūsų pajamų sudėties išmokėjimus mažomis dalimis nuo 5 iki 12 mėnesių.

100% POCAHONTAS \$6.50
MINE RUN \$7.85
POCAHONTAS LAUKŲ GRĘTINĖ, extra karštos, laiko ugnį, mažai pelenų ir naikinimo.

POCAHONTAS LUMP \$8.75
ARBA EGG \$8.75
Kokybės viršūnės—kratytos ir garuodintos.

SUPERBA \$5.70
100% TIKROS W. \$7.85
VIRGINIA \$7.85
Idealios furnasams, garo ar karšto vandens šilumai, mažai pelenų, be peiktinų dūmų.

SUPER LUMP LUMP & EGG \$8.75
Be dulkų ir švarios—kokybės viršūnė.

INDIANA STOKER NUT 1 1/4"x 1/16 85% \$4.25
Stambumo

ILLINOIS STOKER \$4.45
NUT 2" Screenings Ton.

W. KENTUCKY 3/4"x1/4" 100% \$5.85
NUT—Be dulkų—kokybės anglis, reguliari kaina

PETROLEUM CAR \$7.60
BON Mine Run Ton.

ANTHRACITE \$13.50
CHESTNUT E KENTUCKY 2" Idealios užvaduotojas Chestnut kietoms anglims—\$8.75
už Toną

W. KENTUCKY 9th VEIN \$4.95
Screen— \$4.95
ings 1 1/4" TONAS

LOW PRICE

SUPER COAL CO.
10 S. LASSALLE ST. DEARBORN 0264

PIANO AKORDIJONAI

\$1.25

Per Savaitę

VITAK - ELSNIC CO.

4815 S. Ashland Av.
CHICAGO, ILL.

Leo Norkus Jr.

Ambrosia & Nectar

BEER DISTRIBUTOR

GERKIT TIK GERA ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prieto, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2415 W. 64th Street

Tel. Hemlock 6240

AR JUS SKAITOT Naująją Gadynę?"

"NAUJOJI GADYNĖ" yra populiarius savaitinis laikraštis "NAUJOJI GADYNĖ" kainuoja tik du doleriai metams. Tai nedaug.

"NAUJOJI GADYNĖ" lanko visus ir kas savaitę, teikdama įvairiausio pasiskaitymo.

"NAUJOJI GADYNĖ" dabar yra paskelbus vajų ir kviečia visus didinti jos skaitytojų šeimą.

"NAUJOJI GADYNĖ" yra darbininkų laikraštis ir tokiu ji liks.

"NAUJOJI GADYNĖ" jus prašo išpildyti žemiau einančią blanką ir but jos skaitytoju.

"NAUJOJI GADYNĖ"
220 Leonard Street, Brooklyn, N. Y.

Gerb. Administracija:

Čia pristunčiu \$..... už "NAUJĄJĄ GADYNĘ" ir meldžiu ją siuntinėti sekamu adresu:

Vardas .....

Numeris ir gatvė .....

Miestas ir valstija .....

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	8c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Suvenyose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
(Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money	
Orderiu kartu su užsakymu.	

Kas dedasi Lietuvoje

Visi Amerikos lietuviai susirupinę tuo, kas šioje valdoje dedasi Lietuvoje. Plačiai visuomenei nesuprantama, kodėl dabar tenai keliamos demonstracijos prieš valdžią, kodėl streikuoja universiteto studentai, už ką juos policija areštuoja, kodėl Klaipėdos krašte taip sustiprėjo naciai ir susmuko lietuvių jėgos...

Šitie ir daugelis kitų klausimų išsukia diskusijas mūsų spaudoje ir privačiuose žmonių pasikalbėjimuose.

“Naujienos” tikisi galėsiančios tuos klausimus nušviesti, paskelbdamos tik-ką gautas iš Lietuvos per patikimą asmenį informacijas.

Pirmas tų informacijų pluoštas telpa “Naujienose” šiandien. Rytoj ir poryt bus daugiau.

Taigi šiuomi atkreipiame visų skaitytojų dėmesį į straipsnį “Apie ką tylomis kalba visa Lietuva”. Ne tik patys jį perskaitykite, bet ir parodykite jį tiems savo pažįstamiems, kurie “Naujienų” neskaito.

Komunistai sufalsifikavo rezoliuciją

Komunistų laikraščiuose pasirodė keletas Amerikos Lietuvių Kongreso Mass. apskrįčio konferencijos rezoliucijų, tarp kurių viena liečia spaudos klausimą. Mums buvo nuostabu, kad to apskrįčio komitetas pasiskubino paskelbti rezoliucijas vienos srovės spaudoje, nepasiusdamas jų kitiems laikraščiams, nes, pav. “Naujienos” dar iki šiol nėra jų gavusios.

Bet mes nustebome dar labiau, kai perskaitėme paminėtąją rezoliuciją “spaudos klausimu”. Tarp kitko tenai sakoma, kad konferencija atkreipia savo balsą —

“į tuos laikraščius, kurie bendradarbiauja Amerikos Liet. Kongreso veikloje, kad švelnintų savo neapgalvotus puolimus ant Sovietų Sąjungos, kaip stipriausios pasaulio spėkos, palaikyme pasaulinės taikos ir kovotojos už mažųjų tautų nepriklausomybės ir visų demokratinų šalių sandarbininkės. Ta spauda, kuri bando neatlaidžiai pulti Sovietų Sąjungą, prisideda prie silpninimo Amerikos Liet. Kongreso veiklos ir abelnai demokratiniam veikimui tarp Amerikos lietuvių.”

Ir sakoma, kad šita rezoliucija buvusi priimta “vienbalsiai”. Kaip gi galėjo tokia rezoliucija pritarti socialistai ir kiti demokratinio nusistatymo delegatai?

Juk yra aiškus melas, kad Sovietų Rusija esanti “stipriausia pasaulyje spēka”, palaikanti taiką ir kovojanti už mažųjų tautų nepriklausomybę. Kai japonai užpuolė Kiniją, sovietų Rusija nė piršto nepajudino; kai Lenkija pasiuntė Lietuvai ultimatumą, Rusija nepadarė nė vieno žingsnio Lietuvos apgynimui; kai buvo kilęs krizis dėl Čekoslovakijos, Rusija tylėjo — ir, pagaliau, ji nebuvo net pakviesta į valstybių konferenciją, kuri sprendė čekų respublikos likimą.

O kai apie mažųjų tautų nepriklausomybės gynimą, tai juk sovietų Rusija yra užkariavusi ir iki šiol laiko pavergusi Gruziją, Azerbeidžaną ir Armėniją. Lietuvą ji irgi bandė užkariauti, tik ją nepasisekė.

Taigi, sakome, mums buvo nuostabu, kaip galėjo protaujantieji ir bešališki konferencijos delegatai už tokia melagingą rezoliuciją balsuoti?

Bet pasirodo, kad tokios rezoliucijos Am. Liet. Kongreso konferencija, įvykusi Cambridže’iuje (Mass.) visai nėra priėmusi. Ta neva “rezoliucija” yra BESĄŽINIŠKA KOMUNISTŲ FALSIFIKACIJA.

Vienas minėtos konferencijos dalyvis “Naujienoms” praneša, kad rezoliucijoje, kuri buvo pasiūlyta konferencijai, buvo tik išreikšta pageidavimas, kad spauda “švelnintų savo santykius”, ir konferencija ją priėmė, pavėsdamas komisijai išlyginti kai kuriuos žodžius. Bet į komisiją įėjo visi trys komunistai; kiti delegatai nebuvo tam priešingi, kadangi jie nemanė, jogei komunistai gali padaryti apgavystę tokiam viešam klausime.

O betgi tie “draugučiai” padarė būriausią šmugelį, įdėdami į rezoliuciją visai naujus sakinius, kokių konferencijos priimame nutarime nebuvo!

Mūsų draugai Mass. valstijoje, kurie toje konferencijoje dalyvavo, prieš tokią begėdišką komunistų klaidą, be abejonės, užprotestavo, ir komunistų laikraščiai turės tą falsifikaciją atšaukti!

APŽVALGA

LIETUVOS STUDENTAI — AR JIE FAŠISTAI?

Žinios apie paskutinių dienų įvykius Lietuvoje dažnai minima Lietuvos universiteto ir kitų aukštųjų mokyklų studentai. Jie dar demonstracijas, reikalaujanti Smetonos valdžios atsistatydinimo, o Kauno universitete jie net paskelbė streiką. Valdžia, slopindama tą sąjudį šimtą ar daugiau studentų suareštavo.

Nežinant suareštuotųjų pavardžių ir kurioms organizacijoms jie priklauso, gali atrodyti, kad tie studentai yra fašistai arba nacių šalininkai, kadangi telegramuose buvo minėta, kad jie šaukė prieš žydus ir reikalavę gražinti premjero vieton Augustiną Voldemarą. Tačiau įvairūs faktai rodo, kad tas studentų judėjimas negali būti naciškas arba fašistinis.

Visų pirma, nacių pritarėjai nenori koalicinės valdžios Lietuvoje. Jie stoja už diktatorišką valdžią ir perša į diktatorių Voldemarą. O universiteto studentai Kaune reikalavo koalicijos, bet ne diktatūros.

Antra, jeigu dalis studentų ir yra voldemarininkai, tai negalimas daiktas, kad jie sudarytų daugumą arba visai studentijai vadovautų. O streikas, kuris Kauno universitete buvo paskelbtas, buvo taip sėkmingas, kad vyriausybė turėjo visą universitetą uždaryti. Šitoks streiko pasisekimas galėjo įvykti tikrai tuomet, kai jį parėmė organizuotos studentų grupės.

Skaitylingiausios studentų organizacijos, kaip buvo galima numanyti iš “studentų atstovybės” rinkimų, yra krikščionių demokratų (ateitininkų) ir valstiečių liaudininkų (varpininkų). Bet jeigu šitos organizacijos dalyvauja streike, tai aišku, kad streikui vadovauja ne voldemarininkai.

Pagalios, įdomių žinių apie studentų nusistatymą buvo neseniai pranešta Lietuvos spaudoje ir Prekybos Institutą Klaipėdoje. Čia voldemarininkams, rodosi, turėjo būti patogaus dirva, o betgi, renkant studentų atstovybę, laimėjo visai kitos srovės. Kandidatus statė valstiečių liaudininkų ir socialistų korporacija “Granitas”, katalikų ateitininkų korporacija “Gintaras”, tautininkų korporacija “Herkus Monte” ir neutralių studentų grupė. Ir štai kokie buvo rinkimų rezultatai: “Granitas” pravedė visus 5 savo kandidatus, “Gintaras” — visus 8, neutralė grupė — 2, o tautininkai — nė vieno. Visa atstovybė susideda iš 15 narių. Jeigu visa tautininkų korporacija ir būtų susidėjusi iš vieno tikto voldemarininkų, tai ir tuomet jie pasirodė taip silpni, kad jie faktinai nieko nereikškitarpe Klaipėdos studentijos.

Tai argi dabar galimas daiktas, kad Kauno universitete ir Dohtavos žemės ūkio akademijoje, yra visai atbulai? Nacių ir anti-semitizmą Lietuvos studentijai Smetonos valdžia prikaikioja, matyt, su tikslu tą judėjimą diskredituoti visuomenės akyse ir suklaidinti žmones užsienyje. Štai čia giškai “Vilniai” ta Smetonos propaganda jau apsuoko galvą, nes ji vakar paskelbė, kad Lietuva smogė Hitlerio agentams, suimdama šimtą universiteto studentų (kurios ji vadina “voldemarininkais”), norėjusių girdi, “nuversti valdžią ir Lietuvą pavesti Hitleriui”!

Tai kasi tuomet, ko suprati, yra tarptautinis socialistinis judėjimas, kuriame Danas dalyvauja? Kas yra Francijos socialistų organas “Populaire”, kuris talpina Dano raštus? Kas yra Belgijos socialistas Vandervelde, kuris su Danu draugauja?

Tai tuomet tautininkams lyg kąsniu užspringus teko tik tylėti.

Bet štai visai netikėtai ir nepasirodė brutaliai, aiškioje, ciniškoje formoje užgriauo Lietuvą Klaipėdos įvykiai...

Ir čia tautininkų vadas jau iš anksto buvo kitų įspėtas, kad reikia Klaipėdos krašte siekti

ko Karolio Kautskio, kuris prieš porą mėnesių numirė Amsterdamo, sulaukęs 84 metų amžiaus. Tą garsumą mokslininką, iš kurio raštų mokiniai dvi socialinio judėjimo gentkartės visame pasaulyje, sumanė išniekinti žmogelis, kuris vargiai yra perskaitęs savo gyvenime vieną rimtą moksline knygą — H. Jagminas.

Isai rašo, kad Kautskis buvo “žilbas” ir “nieko nesuprato”. Kautskis, girdi, bandė įtikinti pasaulį, “nešdamas kudašį nuo fašizmo” (!), “kad fašizmo pavojaus nėra”, ir “praėjo užsi-merkęs” pro tą faktą, kad fašizmas jau yra Vokietijoje, Italijoje ir eilėje mažesnių šalių.

Na, ar gražu šitaip nekulturiškai niekinti asmenį, kuris iki savo mirties kovoją už darbininkų klasės reikalus ir geresnę žmonijos ateitį?

“Kudašį nešti” ir dargi iš kelių valstybių teko ne tikti Kautskui, bet ir Karoliui Markusui, kuris iš Prūsų turėjo bėgti į Paryžių, paskui iš Paryžiaus turėjo kraustytis į Belgiją, pagaliau iš Belgijos — į Londoną. “Kudašį nešti” šiandien tenka tukstančiams vokiečių, austrų, čekų ir kitų tautų socialistų ir demokratų, bet iš to tyčiotis gali tikti besarmatis.

Jagminas mulkina savo skaitytojus, primedamas Kautskui sakymą, “kad fašizmo pavojaus nėra”. Kaip tik priešingai, didesnioji Kautskio straipsnio dalis susideda iš svarstymo klausimo apie fašizmo pavojų. Jeigu jisai išreiškė nuomonę, kad tose šalyse, kur demokratija yra įsigyvenusi, fašizmas, jo įsitikinimu, nelaimės pergalės, tai čia yra tie fašizmo pavojaus neigimas, bet padrasinimas fašizmo priešams, kad jie turėtų viltį ir nenuleistų rankų kovoję su fašizmu.

Tačiau, ir sustiprindamas šią viltį, Kautskis nepraleido progos nurodyti fašizmo priešams, ko jie turi saugotis, kad fašizmas nelaimėtų. Jie turi saugotis, kad demokratinėse šalyse nekiltų pilietinis karas. Tai gi savo straipsnyje Kautskis aiškino, kaip fašizmo pavojaus išvengti!

Bet Jagminas ne tikti apmėlavo mirusį socializmo teoretiką. Tam pačiam rašiny jisai drapsto purvas keletos mirusiųjų ir dar tebegyvenančių Rusijos socialdemokratų vadų. Socialdemokratams Čcheidze, Martovui ir Cereteli jisai prikaikioja “tarnavimą Anglijos imperialistams”, o apie dabartinį Rusijos socialdemokratų partijos pirmininką Th. Daną ir jo draugus jisai sako:

“Dar kiti, kaip Danas, tarnauja Vokietijos naciams.”

Šitaip gali žmones šmeižti tikti fanatikas, galutinai prardęs sąžinę.

Danas yra Socialistinio Darbininkų Internacinala vykdamosios tarybos narys. Jisai gyvena Paryžiuje ir bendradarbiauja Francijos ir kitų šalių socialistinėje spaudoje. Ir jį tas aklas žmogelis iš komunistų pastogės drįsta kaltinti tarnavimu Vokietijos naciams!

Tai kasi tuomet, ko suprati, yra tarptautinis socialistinis judėjimas, kuriame Danas dalyvauja? Kas yra Francijos socialistų organas “Populaire”, kuris talpina Dano raštus? Kas yra Belgijos socialistas Vandervelde, kuris su Danu draugauja?

Tai tuomet tautininkams lyg kąsniu užspringus teko tik tylėti.

Bet štai visai netikėtai ir nepasirodė brutaliai, aiškioje, ciniškoje formoje užgriauo Lietuvą Klaipėdos įvykiai...

Ir čia tautininkų vadas jau iš anksto buvo kitų įspėtas, kad reikia Klaipėdos krašte siekti

kitos politikos, reikia daryti žygių, kad Lietuva nebutų netikėtai užklupta. Bet vadas dėl sė, lukuriavo ir savo malonės aktais vieną po kito išleido iš kalėjimo buvusius Klaipėdos krašto bylos dalyvius.

Dar prieš sudarymą Neumanui ir kitiems bylos iš Berlyno buvo duota suprasti, kad iš tos bylos nereikia daryti didelio triukšmo. Jei yra kas kaltas, tai tyliai juos nubausi. Bet toji byla buvo sudaryta didžiulė. Jos sprendimai visame pasaulyje nuaudėjo. Neabejotinai tai buvo tikti politinė byla. Bet politinės bylas, kada yra įvelta kaimyninė valstybė ir dar didelė valstybė, paprastai sudaro be triukšmo. Tokiais atsitikimais net didžiulės valstybės rezervai reikalingi. Čia viskas atlikta be jokių išskaičiavimų. Visi buvo nubausi ilgiems metams kalėti ir kai kurių jų nuspręsta turtus konfiskuoti. Bet neapsižiūrėta — kas tuos turtus konfiskuos. Juk tie turtai Klaipėdos krašte, — ar bus kas tenais vykdo teismo sprendimą, nes tasai kraštas turi savo autonomiją, kitą santvarką.

Taip ir įvyko. Iš visų tų, kuriems buvo nuspręsta turtai konfiskuoti, nebuvo kas tą sprendimą Klaipėdos krašte vykdyti. Turtai liko nekonfiskuoti! Tai didžiulis smugis Lietuvos vyriausybės prestižui!

Pirma negu daryti tokį teismo sprendimą reikėjo sveikai, politiškai pagalvoti, ar bus galima toksai sprendimas įgyvendinti! Juk politiškose bylose net didžiulės valstybės ne visuomet akiai laikosi įstatymo raidės.

Dar daugiau. Toje byloje nutiestams, kurie turėjo Klaipėdos krašte tarnybas autonomi-nėse Klaipėdos krašto įstaigose, nepaisant to, kad jie sėdėjo kalėjime, buvo išmokamos jų tarnybos algos! Lietuvos centro vyriausybė čia nieko negalėjo padaryti.

Ir iš tų Klaipėdos krašto bylos dalyvių paprastų žmonių, pilkojo gyvenimo žmonių — tarnautojų, kontrabandistų, šmugelinkų — politišką neapsukrumo dėka buvo padaryta dienos didvyriai. Dabar jie vado malonės akto dėka išėjo iš kalėjimo valdo Klaipėdos gatvę! Juk jie didvyriai! Juk tik jų padarytomis Berlyne pastangomis panaikintas Lietuvoje ir Klaipėdos krašte karo stovis! Jie pareikalavo, kad visose Klaipėdos krašte valstybės įstaigose be lietuvių kalbos būtų vartojama ir vokiečių — tai jau įvykinta. Jie pareikalavo, kad visur iškabos, be lietuvių kalbos, būtų vokiškos, — tai jau padaryta. Jie... net Klaipėdos miesto gatvių vardus sukeitė — juos vokiečių vardais pavadino ir net... A. Smetonos vardu pavadinta gatvė dabar jau turi vokiečio vardą! Ir jie tai darė dar formaliai neturėdami visų politinių teisių, nes teismo sprendimų jiems tos teisės buvo suvaržytos... Veterinaras gydytojas atvirai vokiečių laikraštyje pasisakė, kad jam tos teisės nereikalingos, nes Klaipėda Kauno teismų sprendimų nepripažįsta! Ir po šio laiško kelioms dienoms praslinkus Lietuvos respublikos prezidentas malonės aktu Neumanui ir kitiems grąžina teismo su-siaurintas politines teises!..

Sakykite, kur jau toliau galima eiti!

Tai visiškai politinis bankrotas!

Kaip gi į tą reikimą gali žiūrėti Klaipėdos krašto lietuvininkai?

Ir čia tautininkų vadas jau iš anksto buvo kitų įspėtas, kad reikia Klaipėdos krašte siekti

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

I

Vienas mūsų draugų, ilgai gyvenęs Lietuvoje ir turėjęs progų sueiti su žmonėmis įvairių pažiūrų, luomų ir aukštais pareigūnais, dabar sugrįžęs, štai kokiais įdomiais įspūdžiais dalinasi su redakcija. Jo pavarės dėl visai suprantamų aplinkybių mes neskelbiame. Neskelbiame todėl, kad kam nereikia nesužinotų — kada, kur ir su kuo jis kalbėjosi. Kai kurie iš tų asmenų, su kuriais jam teko kalbėtis, net lyg davė jam suprasti, kad jisai tas žinias sugrįžęs paskelbtų. Štai jo tie įspūdžiai.

Dar vos metai atgal tautininkai labai aukštai galvą nešė. Buvo išdidūs, pilni pasigyrimų visokiais laimėjimais. Tėnais, kur reikia ir nereikia, garbino savo vadą ir savo sąjungos pirmininką. Tuomet net buvo sunku jiems tarti kritiškas žodis. Jie į jokių ginčius nesileido. Iš jų šnekų tuomet atrodė, kad Lietuva eina vien palaimos keliais. Bet štai įvyko Lenkijos Lietuvos santykių krizė. Eiliniai tautininkai, pagaliau net aukšti pareigūnai, tų įvykių buvo užtikti visai netikėtai. Jų visos mintys dirbo visai kita kryptimi, jie buvo tikri, jog Vilnių tuoj atgausią; nes ir vadas visuomet kartoją, kad jis Vilniaus klausimo neapleis, tai esąs jo asmens ambicijos reikalas. Tik reikia susiklausyti, reikia juo pasitikėti ir jis taip užsienių politiką išvesias, kad Vilniaus klausimas savaime išsispręs, nes Lietuva turinti geresnius, kurie viską atlaikys, o be to, vado tokia galva — išminties pilna, tad jis viską gerai suprantas.

Ir taip tokiais vado žodžiais liuliojami tautininkai išdidžiai laikėsi kupini kažkokio mistiško nusistatymo, kad vadas viską padarysiąs. Tasai visai netikėtas, staigus Lenkijos ultimatus Lietuvai sukrėtė visus tautininkus. Jie prarado bet kokią orientaciją. Tiesa, pirmas dienas jie manė, kad jų vadas nepasiduos, tegul vyksta karas — yra kas Lietuvą remia. Juk vadas viską žino. Bet tasai karingas upas greit nubluko, kai paaiškėjo, kad vadas jokių pažadų iš kitų paremti Lietuvą visai neturi, nes jo mažiausiai tuo klausimu buvo rupintasi.

Ir nuo to laiko tautininkai visai nutilo kalbėje. Jie tik galvas kraipė ir tylėjo. O tylėjo todėl, kad paaiškėjo, jog iš Lenkijos pusės jau seniai buvo siūlyta derybos, net buvo susitarta Vilniaus teritorijos dalis prijungti Lietuvai. Paaiškėjo, kad tokioms deryboms visai nebuvo priešingos kitos valstybės, nes jos jau gerai nujausė busimą tolią Vokietijos agresingą politiką. Vienas Lietuvos užsienio politikos atsakingų pareigūnų taip pat buvo įspėjęs tautininkų vadą, kad Lietuvos Lenkijos santykių politikoje reikia staiga, nieko nedelsiant paimti kitą kryptį. Bet vadas visai neskubėjo, jis vis išdidžiai delse ir dėjos gerai žinąs ką darąs. O paskui, pasakui per 24 valandas be jokių sąlygų priėmė tai, ką Lenkija padiktavo, nes kitokios išeities jau nebuvo.

Tai tuomet tautininkams lyg kąsniu užspringus teko tik tylėti.

Bet štai visai netikėtai ir nepasirodė brutaliai, aiškioje, ciniškoje formoje užgriauo Lietuvą Klaipėdos įvykiai...

Ir čia tautininkų vadas jau iš anksto buvo kitų įspėtas, kad reikia Klaipėdos krašte siekti

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

MOTERŲ SKYRIUS

WOMEN'S SECTION

PUBLISHED EVERY THURSDAY

EINA KAS KETVIRTADIENI

Laiškas iš Lietuvos

(Šį laišką Moterų Skyriui rašo Naujienų skaitytojams gerai žinoma p. Emilija D., kuri prieš šešis metus tankiai Naujienų skiltis papuošdavo savo įdomiai parašytais straipsniais ir apysakomis. Mums malonu pranešti šio skyriaus skaitytojoms, kad ši gabi rašytoja sutiko bendradarbiauti mūsų skyriuje. Dedame šį laišką todėl, kad jame parašyta įdomių faktų ir pastabų apie Amerikos ir Lietuvos žmonių santykius, gėdimus ir atsinešimus. — JM).

Brangioji Ponia Jurgelionienė!

Širdingai dėkoju už laišką, kuriame Tamsta taip gražiai atsiliepi apie mano vienturtį. Tai grynai lietuviškas produktas, nors Amerikoje gimęs.

Peržiūrėjau Tamstos prisiųstą Naujienų "Moterų Skyrių". Daro gerą įspūdį. Jei būtų jame lengvų dalykėlių ir iš dailiosios literatūros, tai būtų visais atžvilgiais nenuobodus ir įdomus skyrius.

Tamsta klausia kaip gyvenu ir ką dirbu. Aš labai stengiaus aklimatizuotis Lietuvoje. Per tą didelį stengimosi kaip apsi-blause, nutolau nuo viešo gyvenimo; žodžiu, beveik samanomomis apaugau.

Kadangi gyvenimas prasideda nuo darbo, tai nuo jo ir pradėsiu. Dirbū Lietuvos Motinoms ir Vaikams globoti Organizacijų Sąjungos Sveikatos centre. Mano darbas duoda progą prisijungti prie man galimybę išvažinėti skers-

sai ir išilgai valsčių giliausius užkampius; sueiti su Lietuvos visokiais žmonėmis; stebėti jų gyvenimą, prisigyvenimą ir nusi-gyvenimą. Turiu progos stebėti kaimo moterų medžiaginę ir dvasinę buklę. Neperdėsiu Mums malonu pranešti šio skyriaus skaitytojoms, kad ši gabi rašytoja sutiko bendradarbiauti mūsų skyriuje. Dedame šį laišką todėl, kad jame parašyta įdomių faktų ir pastabų apie Amerikos ir Lietuvos žmonių santykius, gėdimus ir atsinešimus. — JM).

Matau kaimo pirkiose nukabintas sienas "amerikonų" paveiksais. Kresnos, nutukę dėdės ir dėdienės, broliai, seserys, tėvai, tetos, augaloti "madnūs" jų vaikai ir anukai. Visokio amžiaus ir visokių pozose. Žiūri jie iš rėmų pajudę nuo dulkių ir laiko. Papuošti daugiausia popierinėmis, spalvotomis gėlėmis, pakabinti garbingiausioje seklyčio vietoje. O kiek visokių įvairiaspalvių biznio kalendorių sienas puošia!

Motutė, tėvelis arba sesuo ašarą nubraukdami pasakoja kaip tos sunus, arba duklė gyvena, kurie iš jų juos prisimena, o kurie ne, kurie jiems padeda vargą vargti, o kurie juos užmiršo... Taip ir noris šuktelėti: Rašykite dažniau saviesiems! Dalinkitės savo gyvenimu su savaisiais nors laiškuose! Jie yra laukiami, branginiai, tiesiog spinduliuoja atkazinacijų Sąjungos Sveikatos centre. Mano darbas duoda progą prisijungti prie man galimybę išvažinėti skers-

vendami patys, duokti pajausiti to gyvenimo ir šia pus vandenyno. Jie bus didžiai dėkingi, jie įvertins!

Šią vasarą Barčiuose susipažinau su Tamstos buvusia Lietuvos laikų drauge Gabriele Petkevičaitė. Ji labai, labai nuoširdžiai ir šiltai minėjo Tamstą! Mudvi nutarėm laukti Tamstos atvykstant ateinančią vasarą svečiuotis į Lietuvą. Sutiksime tamstą su gražiausia puokšte gėlių, kokios tik bus galima suskinti lietuviškuose darželiuose!

Dėkinga Tamstai, kad stulkelėjai mane ragindama mane rašyti į "M. S." Tik prisibijau, kad Tamsta ir "M. S." skaitytojos nusivils mano menkaverčiais rašteliais.

Labai prašau nepamiršti prisijungti man Kalėdinį Naujienų numerį. Įdomu bus pamatyti po 6 metų tą laikraštį, kuriame ir aš šiek tiek bendradarbiauau. Įdomu bus skaityti ką rašė, kaip rašo ir kas rašo.

Linkiu visoms pažįstamoms ir nepažįstamoms "Moterų Skyriaus" bendradarbėms ir skaitytojoms linksmam praleisti Kalėdų šventes ir laimingų dolelių šaly 1939 metų!

Emilija D.

Skapiškis, Rokiškio apskr.

Bukim Gražios
Rašo MADAME X

Prižiūrėkim Savo Rankas

Ziemos laikų labai daug moterų turi raudonas, šiurkščias rankas. Tokios ne tik negražiai atrodo, bet kaip oda nuo šalčio suskyla, tai jos yra skaudžios.

Prie namų darbo besitvirtinant moterims, tankiai prisieina rankas sušlapinti, o paskui su šlapiomis rankomis išleisti į orą. Suprantama, sunku pagelbėti toms moterims, kurios pačios nesisaugoja, bet toms, kurios save nori prižiūrėti ir be reikalo nesikankinti, galime patarti štai ką. Jei nenorite išleisti ko tik dešimtuką ir nusipirkti tam tikros rankoms mėsos, paimkite glicerino ir išpauskite citrinos sunkos. Tą mišinį supilkite į buteliuką ir laikykite virtuvėje. To mišinio išteks visai žiemai. Kaip tik rankas nusišluostysit, užlašinkite 2-3 lašus ant rankų ir gerai jas ištrinkite. Neišleiskite su šlapiomis rankomis iki oras neatšils.

SEIMININKEMS...

Šią savaitę pigiau nusipirksit šviežią kiaulieną, šolderukus, ir kepinus, ar virimui. Taipgi nebrangiai gausit aviėną.

Kiaulieną galite kepti pečiuje arba virti su kopustais. Prie kopustų įpilkite virtų tomakių. Tomatės priduos gerą skonį. Taipgi galite užpildyti virtų tomakių, jei kepsit kiaulieną.

Avieną galite virti su daržovėmis ir bulvėmis. Tai sveikiau, sia mėsa, nes ji lengvai suvirškinama.

Sugestijos Kalėdų Dovanoms

Pildydami šio skyriaus kairių skaitytojų prašymą ir šįmet talpiname specialiai prirengtą straipsnelį, tikėdamiesi, kad jis jums pagelbės nusipirkti tinkamas Kalėdų dovanas savo artimiesiems, brangiems asmenims — motutei, tėveliui, broliukui, sesutei, dėdinei, dėdei, ir kitiems.

Parinkti tinkamas Kalėdų dovanas nelengva. Ypač, kai kišenių nesiranda daug pinigų. Nemažyt, kad visos brangios dovanos yra gražios. Kartais, nors ir pigiausia dovana, jei ji reikalinga ir tinkama, suteiks daugiau džiaugsmo, negu brangus, bet bereikalingas daiktas.

Tai, čia paduodame visą listą gražių ir nebrangių dovanų, kurias galite nusipirkti mūsų lietuviškuose krautuvėse. Kiekviena beveik lietuviška krautuvė dabar yra pilnai prisirengusi jums patarnauti. Jei važiuosit didmiestin, pavargsit ir prisikankinsit, nes prieš šventes daug vėpotojų privažiuoja ir kitiems žmonėms kelią užstoja.

Tai, geriau pirkit pas lietuviškus krautuvėninkus, jie parinks jums tą, kas tikrai patiks. Nereikės stumdytis palkšoje minioje, visi šonkauliai bus sveiki ir sugrįšit namo linksmi ir patenkinti.

ŠTAI GRAŽIOS DOVANOS MOTUTEI

PROSAS — Tai labai reikalingas ir naudingas daiktas, ypatingai jei jos senas prosas išklubo. Taipgi galite motutei nusipirkti pirštines, nosinėles, gražių sagutę ir saldainių. O gal no-

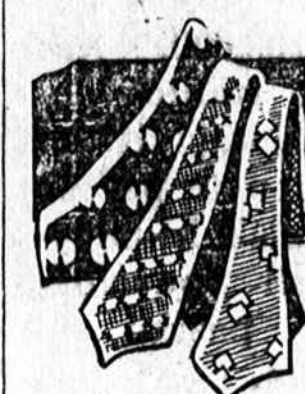

TĖVELIUI DOVANOS

Tėvelis pavargęs grįžta iš darbo, tai jam nusipirkit lengvą, šiltą čėverykū, tabokos, arba užrašykite NAUJIE-NAS — jei jis jų dar neskaito. Štai ant šio paveikslė rasite gražių ir nebrangių dovanų. Šiltas vilnonis šalikas jam dabar irgi bus reikalingas.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

BROLIUKUI DOVANOS

nosines, cigarečių skrynėlę arba knygą.

SESUTEI DOVANOS

Sesutei nusipirkit karolius ar-

ba parfumas — niekas kitas jai taip nedžiugins. Suprantama, jei išsigalit, nusipirkit jai kojinę, knygą, šilkinę blizgę arba šilkinį apatinį rubus.

SAVO VYRUI

Galit nusipirkti tokias pat dovanas kaip ir tėvui, nes su laiku jis irgi rukys pypkę ir su šiltais "slipieriais" atsisės minkštoj kėdėj ir skaitys laikraštį. Nėpykit ant jo, jei jis su jumis neromansuoja — jis iš darbo pavargęs ateina — todėl duokit jam ramybės... Kalėdoms padovanokite jam gražų kaklaraištį, pirštines arba šaliką...

VISIEMS KITIEMS

Indų setus, vazos, cukrui ir grietinei supilti indus, pele-

nams sudėti prietaisus, saldainius, nosines, ir t. t.

O APIE TAMSTOS DOVANĄ nesirūpiname, nes ją arba pati sau nusipirkit arba pašnibėdėkit vyrui į ausį, kai jis bus gerame upe — jis parinks tokią dovaną, kuri Tamstai geriau patiks.

Linkime, kad turėtumėte gerus laikus su "šapinu" — Visuomet smagiau yra pirkti dovanas kitiems, negu sau.

DEL VIETOS STOKOS —

Iš šios Moterų Skyriaus laidos išleidžiame "Sugriautą Gyvenimą" ir kitus raštus. Tilps kitą ketvirtadienį. Atsipašom!

MOTINA IR DUKTĖ

RAŠO LIUDA

(Tęsinys)

—Tai, tikra tiesa, mamyt, kad kam nors gero darant tave apima kaž. koks malonus jausmas, pasitenkinimas. Rodos, kad ir negautum padėkos žodžio nuo savo artimo, tai tas pats padarytas geras darbas suteikia tau ramumą; rodos, instinktyviai kieno nors dėkingumo jausmas tave apsupa ir ragina ragina žengti pirmyn labdarybės keliu. Ar ne taip, Mamyt?

—Taip, dukrele. Bet ar tu patyrei kada nors, kaip yra sunku pernešti sąžinės graužimą po to, kai ką nors užgauni žodžiu ar veiksmu? Kaip, rodos, didžiausias sunkumas užgriauva ant tavo krutinės ir nežiurint kur eitum ir kame ieškotum susiraminimo — jo negali rasti tol, kol nepasistengi surasti progą savo nuskriaustajam atlyginti, jį atsiprašyti, arba, jeigu nuskriaudei medžiaginai — jam atlyginti skriaudą tokiu pat būdu. Tai vienintelis budas patenkinti nuskriaustąjį ir surasti sau ramumą. O kas pasaulį gali būti geresnio ir malonesnio už ramumą? Rami sąžinė padaro pasaulį saulėtą, o prasikaltusi pavėrė ją nykiu, šaltu ir neapkenčiamu. Tad saugokis, dukrele, kad nesusargintum savo sąžinės. Stenkis geriau nusileisti, negu kitą užgauti; nes daugeliu atvejų laimi tie, kurie duoda kelią kitam — negu tie, kurie jį kam nors pastoja. Daug kartų geriau yra nustoti materialio turto, negu sutepti savo moralius jausmus, nes turtas yra užgyvenamas, o moralės žaizdos yra labai sunkiai, o kartais visai neužgydomos.

Yra žmonių rūšis, kurie dėl įvairių pirmenybių, karjeros rusčiausiai elgiasi su savo artimais ir kuomet jie pasiekia siektą aukštumą, — jie dažniausiai pajunta savy tuštumą. Nes nežiurint kokios aukštumos socialiam gyvenime pasiektum — pabaigoje apsižiūrėsi, jog tu niekas daugiau, kaip tik žmogus. Toks pat mirtingas žmogus kaip ir visi kiti, tik su tuo skirtumu, kad siekdamas materialių turtų ar garbės — nustojai moralinį turty, kurie tau būtų palengvinę užbaigti kelionę šiame pasauly. Nustojai draugu, kurie tave užjaustų tada, kada užuojauta tau taip reikalinga.

(Bus daugiau)

MADOS

NAUJOS MADOS SUKNELE. No. 4975 — Apie namus devėti suknelės. Sukirtos mios 12, 14, 16, 18, 20, taipgi 34, 36, 38, 40 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti miera ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJENOS Pattern Dept. 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____

Mieros _____ per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

PIRKIT

KALĖDŲ DOVANAS
KRAUTUVĖSE KURIOS GARSINASI
NAUJIENOSE

Visos tos krautuvės turi didelį pasirinkimą dovanų ir jums draugiškai ir maloniai patarnaus. Už jūsų kooperavimą busime dėkingi

ŽIEMOS VAIZDELIS

WINTER SUNSET PATTERN 1638

No. 1638. — Gražus žiemos vaizdelis. Išsisiųskite — turėsite gražų paveikslą.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 1638
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No. _____

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Miestas ir valstija _____

Diena Iš Dienos

VEDYBŲ LAUKTUVĖS

Sekmadienį, gruodžio 10 d., p-nai Mikalauskai surengė dukrelei vakarėlį, kuris įvyko jų namuose, po adresu 6920 So. Rockwell St.

Svečių susirinko daug ir sušė busimai p-niai gražių dovanų, ir laukė pasirodant p-lės Tillie ir juos sužadėtinio Edvardo.

5 val. jie sugrįžo ir nustebo pamatę tiek daug svečių, bet pamatę didelę kruvą "baksų", suprato kad čia dël jų tas viskas paruošta. Jaunoji p-lė Tillie susijaudino ir apsiverkė.

Didžiausias dovanas įteikė

PRANEŠIMAS
Pristatau KIAULES I NAMUS gyvas po 8½c svara arba išvalytas po 12c svara. Taipgi pristatau mašus paršukus ir paukščius. Rašykite ANDRIJUS POŠKA, Lisle, Ill. Box 212

SUSIRINKIMAI

Naujiųjų Jubiliejinis Koncertas įvyks Kovo 12 d. 1939 m.

15-to Wardo Lietuvių Demokratų Klubo priešmetinis susirinkimas įvyks penktadienį, gruodžio 16 d. 7:30 v.v. vietos bažnytinėje auditorijoje 68th ir Washtenaw Ave. Bus renkama 1939 metams valdyba, įsų visų priedermė yra ateiti laiku. Po susirinkimo bus alaus.

M. C. R.
Cecero Kultūros Draugijos susirinkimas įvyks gruodžio-Dec. 16 d. penktadienio vakare, 7:30 val., Liuosybės svet. 49th Ct. ir 14 St. Kalbės Dr. A. Gussen. Draugijos nariai dalyvausite susirinkime, nes turėsime svarbių reikalų. —Valdyba

Roselando Lietuvių Klubų ir dr-jų Savitarpinės pašėpos susivienijimo priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 15 d. 7:30 v.v. darbininkų svet. 10413 So. Michigan Ave. Visi kviečiami atsilankyti, nes randasi svarbių reikalų aptarti ir valdybos rinkimas.

R. Miksis, rašt.
Humboldt Park Lietuvių Politikos Klubo priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 15 d. svet. 3600 W. North Ave. 8 v.v. Nepamirškite atvykti į susirinkimą, nes bus valdybos rinkimas.

Valdyba

CRANE COAL COMPANY
3332 So. Long Avenue
Tel. Portsmouth 9022
POCAHONTAS Mine Run (Screened) Tonas \$7.50
Perkant 5 Tonas ar daugiau
BLACK BAN Tonas \$9.50
Perkant toną ar daugiau

WEXBERG'S LIQUORS
ESTABLISHED 1881
Telefonas CANAL 4738
KALEDINIŲ PIRKINIŲ SĄRAŠAS
Del tikros linksmybės už vis labiausiai priimtina kalėdinę dovaną yra gėrimas. Čia tik dalinis sąrašas pačių populiariausių turimų gėrimų. Tuoj pradėkite norimų gėrimų sąrašą statyti.
Cream of Kentucky
Old Quaker
Wilken Family
Old Drum
Calvert Special
Schenley Red Label
Golden Wedding
Black & White
Four Roses
Mattingly & Moore
Seagram 5 Crown
Seagram 7 Crown
Kessler
Seagram V. O.
C & G
Hill & Hill
Old Taylor
Grand Dad
Old Charter
Black Gold
Old Schenley Rye
O. F. C.
Bond & Lillard
White Horse
WEXBERG'S
KALEDŲ DEDUKO BUSTINE
1908 So. Halsted St.

MEMPHIS, TENN. — Herman Grieco su savo žmona.

Iš Italijos jis gavo pranešimą, kad mirė jo motina palikdama jam \$30,000. Kadangi pinigų iš Italijos negalima išsivežti, tai Grieco rengiasi vykti ten ir per 90 dienų labai poniškai pagyventi, — praleisti paveldėtus pinigus, o paskui vėl grįžti į Ameriką.

venimo kelias bus laime ir džiaugsmu nukluotas.

Klajunė.

INDORSUOJA ADVOKATĄ RUDY VAŠALĖ

Gruodžio 1 dieną Darius ir Girėno Komitetas laikė savo susirinkimą ir nutarė remti advokatą Rudy Vašalę 13-to Wardo Aldermanus. Taipgi pareiškė, kad tas pats komitetas, kaip savo narį ir pirmininką, rem finansiniai laike kampanijos. Advokatas yra užsitarnavęs daug pagarbos iš lietuvių visuomenės.

Korespondentas.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

Lloyd Bang, 25, su Josephine Kasiewicz, 23
John Uzitas, 28, su Genevieve Rizzo, 20

Skelbimai Naujienose duoda naudą dëlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDA RAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIŲ.
- APDRAUDA LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie randasi taivarnai nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYKVEIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

Nedėlio Patirsim

Ar Jis Moka Dainuoti Ar Ne

Gal šito Dainoriaus Žmona Klydo.

Praeitą sekmadienį, Chicago Lietuvos Vyrų Choras išpildė programą "Progress" Radio valandoje.

Galima spėti, kad visiems patiko to choro dainavimas: o mano "leidei" tai tikrai patiko.

Aš gavau ir pabarti ir pagirti. Devintą valandą ryto pasakiau savo "leidei", kad važiuoju su Chicago's Liet. Vyrų Choru dainuoti per radio.

Eik, jau eik; tokis dainininkas kaip tu, tinki tik miške ar prie baro dainuoti.

—Ale klausyk, mieloji; juk aš priklausau prie choro ir jau keletą pamokų lankiau ir manęs nė choristai nei mokytojas neišvarė, ir dar sakė, kad mano balsas yra geras.

—Ha, ha, tavo balsas geras. Juk ir ožys gali bliauti. Ar tai dainavimas?

—Kad tu, mieloji, labai mane pažemini. Aš tau pasakysiu, kad aš ir Lietuvoje buvau trisdešimt metų atgal, dainuodavau ir giedodavau. Dar buvau pusberniū jau pagrabuose gerai iš kantiškos giedodavau.

—Na, ar tai geresnių giedorių ten pas jus nebuvo?

—Giedorių buvo, ale kad senieji nemokėjo iš kantiškos giedoti, nes jie nemokėjo skaityti. Dagi vienas buvo ir tokis įvykis. 1904 m., kada Ragelių parapijos kunigas važiuo iš atlaidų iš Salų bažnyčios, per Kamajų miestelį, ir budamas perdaug neblaivus, iškrito iš karietos ant gatvės ir užsimušė vietoje. Šitoje šėmenyse giedojau per tris nakts.

Nuo 1910 metų priklausiau prie Birutės Choro, Mikui Petrauskui vadovaujant.

—Gerai, gerai tik sustok kalbėjęs ir važiuok, nes jau pusė po devynių.

Sugrįžus iš Radio Stoties.

—Na, ar klausėsi mūsų dainų per radio?

—Taip, klausiausi, ir man labai patiko ir tikrai reikia pripažinti, kad vyrų choras labai gražiai dainuoja. Turbut geresnio lietuvių vyrų choro už šį nėra? Bet vis tiek aš manau, kad tu tame chore nieko nereiški. Matyt, kad šiame chore yra daug dainininkų su gerais balsais.

—Na, vot ir vėl manim netiki, kad aš moku dainuoti.

—Na, tai kaip ten nebutų, te tau 45 centai už tikieta ir nedėlioje važiuosim į choro rengiamą vakarą. —K. Č.

GERB. Naujiųjų skaitytojų ir skaitytojų prašomi pirkinį reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

JUOKAI

Pas žymųjį šveicarų rašytoją Gotfrėdą Kellerį kartą atėina jaunas rašytojas ir paprašo, kad šis teiktųsi paklausti jo kurinio. Žymusis rašytojas sutinka, bet kai anas perskaito tą savo kurinį, kambaryje išviešpatauja tyła.

— Ar jums nepatiko? — klausia jaunasai rašytojas. — Juk tai geriausia, ką aš iki šiol esu sukūręs.

— Na, taip, — taria G. Kelleris, — aš tuo visai neabejoju, bet tik patarčiau eiti namo ir kurti ką nors gero.

— Žinai, brangioji, — jei tu dar neišvirei pietų, tai aš einu į restoraną.

— Na ar tu negali palaukti dešimt minučių.

— Ar tada jau bus gatyvi?

— Ne, bet aš kartu galėsiu su tavim eiti.

— Ir kodėl aš taip blogai atrodau? Naktį negaliu užmigti, budžiu ištisas valandas ir vartausi po lovą.

— Jei vartaisi, tai kaip tu gali užmigti!

Jei Esi Priverstas (Atsitiktinai) UŽDEGTI ŽVAKĖS ABU GAL'...

Atsitinka kartais kad reikia ir energijos rezervą panaudoti, kad išvengtų pavojaus—nors ir SUŽINIAI, kad tai kenkia jūsų sveikatai.

Tai atsitinka tada, kada slogos ir uždegimai, kas dažnai nuveda prie daug rimtesnės ligos, gali jus pasigriebti, kada bandai, bet negali jų nusikratyti.

Taigi, kada jau esi priverstas "uždegti žvakės abu galu", reikia ir šiaip atsakančius žygius padaryti, kad savo energijos rezervą vėl prie "lygmens" privesiti. Ir darykite tai greitai kaip tik galima.

Mes tikime, kad jūs rasite tą, ką tūkstančiai jau padarė, kad MALVAZ yra kaip tik tas "statytojas", kurio jums reikia. Tai moksliskas, gaivinantis, maitinantis maistas—gerimas, ką daugelis gydytojų ir valgių žinovų pataria nusilpusiems ir atgijantiems vartoti—kuris padeda atstatyti ir palaikyti sveikatą, normalų sistemoj toną.

Nueikite pas savo dylerį arba patelefonuokite ir pradėkite gerti MALVAZ šiandien. Tik atsiminkite, kad — nors MALVAZ yra ir pamėgdžiojamas, kaip ir visi kokybės produktai—jūs negalite pakeisti jį "geru kaip ir" reikalavimais geros kokybės, nei, vėliau, gera sveikata.

MALVAZ daro Monarch Beer Aludariai.

Monarch Brewing Company
2419-49 W. 21st St. Chicago Phone Canal 6500

ŽEMAIČIŲ ORKESTRAS — BAJORĖS DAINININKĖS — ARTISTAI — ES

KLAUSYKITEŠ ŠALTIMIERO

IDOMIŲ IR NUOLATINIŲ RADIO PROGRAMŲ

• PENKTADIENI — 7 IKI 8 VAL. VAK.
• SEŠTADIENI — 7 IKI 8 VAL. VAK.
• SEKMADIENI — 7 IKI 8 VAL. VAK.

LIETUVIŠKI PASILINKSMINIMAI — BARTKŲ ŠEIMYNA — Žinių Skrytus

AR JUSŲ VAIKAI SPIRIASI paimti liuosuotoją?

Jūsų vaiko veidas yra jo jausmų veidrodis! Tad ką gi jis parodo — pasibaurėjimą ar malonumą — kada duodate jam ką nors išvalyti jo vidurius?

Kita karta jūsų vaikams prireikus liuosuotojo, duokit jiems Ex-Lax. Jis turi garsaus šokolado skonį — ir jiems jis labai patiks! Be to, Ex-Lax suteikia visišką palengvinimą nuo užkietėjimo — švelniai, lengvai, be vidurių sukrėtimo bei jų skaudėjimo.

Daugiau kaip 30 metų Ex-Lax buvo Amerikos mėgiamiausias šėimos vidurių liuosuotojas. Dabar jis yra Moksliška Pagarinta. Ištikrųjų dabar jis yra daug geresnis, negu kada nors pirmiau. Jis turi GERESNĮ SKONĮ, VEIKIA GERIAU ir yra DAUG ŠVELNESNIS, negu kada nors buvo.

Lygiai geras ir vaikams, ir suaugusiems!

SAUGOKITEŠ PAMEGDŽIOJIMŲ! ATSIŠAKYKITE JŲ PAKIEČIANČIŲ!

Gaminama tik vienas tikras Ex-Lax! Išidėmėkit teisingą ant dėžutės užrašą — E-X—L—A-X. Kad nors pirmiau, Ex-Lax pasekmes, reikalaukit tikrojo Ex-Lax.

10 ir 25 centų dėžutės yra pas jus Vaistininką.

Tel. Victory 4965.
STOGENGYSTE IR BLEKOS DARBŲ — 35 metų bizny, tu pilną apdraudą už darbus. Lengvus išmokėjimai jei norite.
BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 So. Halsted St.

Lietuvis Plumberis
— Laisnuotas —
GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS.
IRENGIA STOKERIUS
JOHN YERKES
2422 W. 69th St.
Tel. Hemlock 2867
Rez. Republic 5688

Bowling-Billiardai
20 Asų — 10 Stalų
Gėrimai ir užkandžiai vietoje Rezervacijos Klubams
Milo Wiesner Recreation
819-823 W. 35th St.
Tel. Yards 4621-4622-2868

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rankandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis ir visas miesto dalis.
3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

PETE YOUNG UZEIGA.
Priešais Tautiškų Kapinių vartus Skanus SCHLITZ ALUS.
PETE YOUNG
83 ir Kean Ave.
Willow Springs.

Liepos Naujas Daržas
82 ir Kean Ave.
(Prieš Tautiškas Kapines)
Piknikams dienos dar neužimtos. Kas pirmas, tas galės pasirinkti dieną.
PABST ALUS ir Užkandžiai visados.
JOS LIEPA
Telefonas Willow Springs 45.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
20 Metų Sukakties Minėjimo Ženklelius
GALI GAUTI
NAUJIENOSE
KAINA 25 CENTAI

Pelnas eina
LIETUVOS AERO KLIUBO NAUDAI.

GERB. Naujiųjų skaitytojų ir skaitytojų prašomi pirkinį reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

• **LIGONINĖS—HOSPITALS**
SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILAI IŠIMAMI \$12.50
už
GYDYMAS \$50.00
LIGONINĖJE
RAUDONGYSLES IŠIMAMA viena diena Ligoninėje \$15.00
REUMATIZMAS \$2.00
Greitai Palengvinama
VISAS LIGAS GYDOMA \$1.00
Ekzaminacija įskait. vaistus
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Ave., Chicago
Tel. Lawndale 5727.

• **FOTOGRAFAS**
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5893-5840

PETER PEN

Suvalkiečiai Ruošiasi "Krikštynoms"

Po Naujų Metų Rinksis
Pastoriją Valdybą

Sausio 14 d., 1939, Walter Neffo salė, 2435 South Leavitt st., įvyks naujai įsisteigusių Suvalkiečių Draugijos "Krikštynos".

Lapkričio 27 d., susirinkime, kuris įvyko Gerčiaus salėje, 2244 West 23rd Place, buvo išrinkta "Krikštynų" rengimo komisija, kuri susideda iš narių, Onos Svirnickienės, M. Miliunienės, A. Draugelis ir O. Vilienės. Tikėtai tam svarbiam vakarui yra tikėtai po 15c., ir juos galima gauti nuo visų aukščiau pažymėtų komisijos narių ir kreipiantis į organizatorę p. Svirnickienę, 7202 S. Fairfield avenue, arba nuo kitų Draugijos narių.

Oficialis Suvalkiečių organizacijos vardas yra **Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugija**. Dabar veikia laikina valdyba, o pastovioji bus išrinkta po Naujų Metų. Narinės duoklės nariams yra 50 centų visiems metams.

Suvalkiečiai ir mūsų broliai kauniečiai, bei visi kiti lietuviai, yra kviečiami į "Krikštynas" atsilankyti ir iš anksto įsigyti bilietus. Susirinkę linksmi praleisime vakarą ir "oficialiai" duosime Suvalkiečiams naują vardą.

Ten Buvęs.

MADOS

No. 4976—Sesutei suknėlė. Sukirptas miros 4, 6, 8, 10, ir 12 amžiaus mergaitėms.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba pridurti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdėd 15 centų ir prašom atsiųsti man pavyzdį No. _____

Mieros _____ per kraitę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

"Pertraukta Meilė" Ir Chicago's Liet. Vyru Choras

Rengia Metinę Pramogą Gruodžio 18 d. Liet. Auditorijoje

Prieš metus laiko tik atvykęs į Chicago, atsilankiau į pirmą pasitaikiusią lietuvišką pramogą, kuri buvo Lietuvių Auditorijoje. Įėjus į salę, scenoje buvo vaidinama komedija. Užsibėgus vaidinimui, estradoje pradėjo rinktis jau suaugę žili, pliki, riebių ir liesi vyrai. Tai buvo Chicago's Lietuvių Vyru Choras ir jų surengta pramoga.

Iki šiol tekdavę matyti chorą, kuris kūrė sąstatą sudarydavo tik jaunuoliai, daugumoj neprašę 25 m. amžiaus. Bet žiūrint į šį chorą, darėsi kažkoks keistas įspūdis, buvo keistai jautiamasi, kad žmonės, jau pasiekę pusę amžiaus, neatstoja ir myli kelti dainos meną išpildydami programą publikai. Tai buvo visiškai nauja tarp lietuvių.

Kai užtraukė sutartinę orą virpinį balsai, — galingai nuaidėjo salėje jų daina. Taip kilnu klausyti vien tik galingų vyriškų balsų, kurie sudaro ir metodiją ir pritarimą. Po to, per visus metus teko daugelį kartų Vyrų chorą girdėti dainuojant įvairiose pramogose. Jie, rodos, taip ir sutapo su lietuvių visuomene ir buvo gan dažnai kviečiami į vieną ar kitą rengimą, tai kitam išpildyti programą. Taip betalikininkaudami kitoms organizacijoms, jie prisiruošę surengti ir savo metinę pramogą, kurioje duos labai turiningą dainų programą. O prideda to, taipgi suvaidins ir komediją iš amerikiečių prietikių Lietuvoje.

Chicago's Lietuvių Vyru Choro pramoga ir šiuo kartu bus Lietuvių Auditorijoje. Komediją "Pertraukta Meilė" suvaidins parinkti gabiausi meno mėgėjai, kuri bus tikrai įdomi pamatyti. O kitą dalį programos pildys pats Vyrų choras visai naujomis, žavingomis vyru chorui tinkamomis dainomis, kurias perėmė vasarą choro vedėjas p. Steponavičius parvežė iš Lietuvos ir chorą sunokino. Įėjimas į salę tik 45c. Pradžia 4 val. popiet. Po programos bus šokiai geram orkestrui grojant ir bus galima pasivaikinti besikalbant su draugais įvairiais gėrimais ir užkandžiais.

Kadangi Vyrų choras yra rėmęs įvairias kitų pramogas pildymo programą, tai visuomenės būtų pareiga skaitlingai atsilankyti į jų suruoštą vakarą šį sekmadienį.

J. P. Tamas

Pamestinukas "Noel"

Ant "porčiaus" ties 1259 S. Karlov avenue, nežinoma moteriškė paliko popierinį maišą su 2 dienų kudiuku. Prie rubų buvo prisegtas raštelis, "Prašau, priglauskite jį, lai Dievas jį laimina". Kudikis buvo atiduotas šv. Vincento prieglaudon. Slaugės ten kudiukui davė vardą "Noel", kas francūzų kalboje reiškia "Kalėdos".

URBA Gėlių Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laikiniams, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5806

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu, Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

MANONA, IA. — Tai trijų brolių Chris, Fred ir Paul Levenhagen vaikų, kurie lanko vieną ir tą pačią mokyklą. Iš viso jų yra keturiolika. Drauge su jais stovi ir jų mokytoja Lavonne Schmelzer.

Du Jauni Lietuviai Atvaizduos Įdomų Belučištano Šoki

Dalyvaus Vylauto Beliajaus
Koncerte.

Kiekvieną pavasarį Belučių švenčiama nepaprastos sukaustuvės. Belučių žemė randasi tarp Persijos ir Indijos. Jų šalis žinoma vardu "Belučištanas" ir kartu su Indija yra po Anglijos vyriausybės. Nors belučiai priklauso prie indų gentės, jų tikėjimas yra mahometoniškas.

Dešimtame Muharran'o mėnesyje, visi jie susirenka viešose aikštėse arba rinkose ir prie mečetų pamatyti atvaizdavimą kaip jų kankinys Husain'as tapo sukaptas kardų netikintų priešų. Dėl to, kad Husain'as mirė jų sielų labai belučiai jį šventuoju padarė, ir jie mahometonų tarpe tapo pavadinti "Husaini", t. y. priklausančiai prie Husaino sektos. Jie turi tam tikrai parengtą šoki, kuriame du šokikai su ilgais kardais atvaizduoja Husaino mirtį. Vienas šokikas pavadintas, Husain, šventasis kankinys, o antrasis yra žudytojas "Hasan". Su kardais pasveikina "pasaulio kampus" (šaurę, rytus, vakarus ir pietus), jie pradeda kovą. Šokio žingsniai tie patys visame Belučištane ir kaip jis buvo šokamas per perėjus ketelą šimtmečių.

Šis šokis bus atvaizduotas Beliajaus koncerte sausio 9-tą dieną. O šoki išpildys du jauni lietuviai ir gabūs šokikai, Arturas Tumosa, kuris bus nugalėtojas Hasan'as ir Alfas Lankus, kuris atvaizduos Husain'ą, balučių šventąjį. Tikietis kaina 83 centai ir \$1.10 centų. Tikietus įsigykite Naujienų ofise.

Naujas Gasinis Šildytuvus

Namų savininkai tikrai apsidžiaugs nugirdę, kad jau yra naujas išradimas gasinių šildytuvų srityje. Naujas šildytuvas atsižymi švariausia šiluma žemiausiomis išlaidomis, o namų savininkai, ar kas juos įsigys džiaugsis jo teikiamu patogumu, tokiu kokį tik be gali duoti gasiniai šildytuvai.

Šildymasis gasu kainuoja tiek mažai, kad juo gali apsirūpinti kiekvienas namas, flatas, krautuvė ir dirbtuvė. Prie jo nėra nei to darbo koki randame prie paprastų pečių ir furnasų. Nepalyginamas ir švarumas. Išvaizduoti tik reikia kaip maloniu, tik užžiebt degintuvą ir štai šiluma jau čia: dieną ar nakti, kada patogiau ir maloniau be laiko sugaisties ir darbo.

Toki nuostabų, ekonomišką gasinį šildytuvą galite pamatyti savo kaimyninėje Gaso beindrovės krautuvėje. Užiekit ir persitikrinkite jo taupumą ir patogumą kokybėmis. (Skelb.)

KINO TEATRAS (MOVIES)

Rašo S. Viliūtė

CHICAGO teatras šią savaitę perstato gerų juokų mėgėjams naują "kipšų" šeimą. Jų pavardė Carlton ir juos pamatyti galima "Young of Heart" veikalė.

Tie Carltonai vengia darbo kaip ligos ir, kaip simpatiški parazitai, įsiskverbia į gyvenimą ir pasitikėjimą turtingos senelės, Londono gyventojos.

Ji, mat, jauna budama turėjo nesupratiną su vienu kalvalierium, kuris įžeistas jos nepasitikėjimu išvažiavo kitur, sutaukino daug pinigų ir mirė. Tada taip jo gaila buvo, kad ji nutarė daugiau būti atvira ir meili visam pasauliui ir akiai priglaudė šį suklėtą spiečių — tuos Carltonus — prie širdies. O jie patikavimais kaip tik ir ekspertai, ypač kur matosi progą prie pinigų.

Kaip jiems išsėdina tie visi suktybių planai sudaro žingeidiją, sparciai judančią komediją.

Janet Gaynor puikiai atvaizduoja aukso trokštančią dukterį šios apskrities šeimos. Douglas Fairbanks Jr. yra sušalus, o Roland Young ir tračiant Billie Burke, sumanys tėvai. Tos pasitikėjimo ponios panelės rolę vikriai vaidina Minnie Dupree, maloni, didžiai mėgiama iš senesniųjų lošėjų.

Iš anksto Kalėdų Dėduko pasiuntinys atveš Dionne sėseles rytoj į Oriental teatrą. Jas pamatysit jų vėliausiam veikalė "Five of a Kind". Jean Hersholt vėl loš jų gero draugo daktaro rolę, ir matysit Claire Trevor, Cesare Romero ir kitus.

Teatras yra gera vieta atskvėpti po stumdančios, šventės dovanų ieškančios minios. Ir jau jame rasit didį puošnumą, nes visi teatry koridoriai papuošti, kad linkamai Kalėdas pasitikus. Taip sakant, linksmos žiemos šventės čia, su visu puošnumu, parėdais, linksmu upu. Rasit tą upą pakartotą ir geriausioje veikaluose, kurie vis šiuo laiku pasirodo.

Mokyklų vaikai ateinančią savaitę bus nami. Jie padės jums ruošti Kalėdų iškilimams ir bus proga vis dar geriau su jais susipažinti. Pasiūduokit "Christmas Giving" parėm, kurias rengia visi vietiniai teatrai ir nusiveskit juos tenai. Paklėmykit eidamos pro šalį katrą rytą ateinančią savaitę ir kokių laikų bus specialus rodymas pilno programos labdarystės naudai. Įžanga dykai — tik atsiesti reikia koki nors negendančių vaisių ar maisto, kuriuos galima bus vartoti pritaikant krepsius dėlei išdalinimo Kalėdų dieną tiems, kuriems kitaip ši šventė būtų labai maloni.

Pasikalbėjimas Dzuko Su Draugu

Dzukas: Tu žinai, bracia, aš labai susižingeidavau žvaigždėmis, arba cikriau pasakius, cik vienu žvaigždė.

Draugas: Labai yra gerai žinoti ką nors tokio apie žvaigždes. Nekurie mokslo vyrai pašventė visą savo gyvenimą vien tik dėl žvaigždžių.

Dzukas: Kap pasirodo, tai ir man gal reikės pašvensci visų savo gyvenimų suradimui tos žvaigždės. Cik aš bijaus, kap aš jų surasiu, tai busiu jau per senas.

Draugas: Dėl senumo nėra ko nusiminti. Jūs senesnis tuo daugiau turėsite patyrimo.

Dzukas: Tap, tap. Bet pasejusiam bus mažai česo tuo žvaigždė pasidzaugti.

Draugas: Na, tai kas čia tokio. Po tavo mirties kiti ja džiaugsis ir bandys dar daugiau ką apie ją sužinoti.

Dzukas: Tai, reg, kokis tu mandras. Aš praleisiu visų savo amžių kolei jų surasiu, o kici juo džiaugsis!

Draugas: Tai jau tu tik ne buk tokis saunylis. Po tavo mirties tavo vardas gyvuos.

Dzukas: Aš nemislinu. Kap kici vyrai pradės juo džiaugtis, tai jie permains ir jos vardą. Žinai, bracia, ar negalėtum pamačyti namu jos greičiau surasti, o tadų mes išiesių pavilavotum!

Draugas: Aš labai daug nenusimanau apie žvaigždes, tačiau bandysiu tau pagelbėti, kiek išgalėsiu. Daleiskim, apie kokį žvaigždę tu esi taip susidomėjęs? Rytine žvaigždė?

Dzukas: Ne.
Draugas: Venus?
Dzukas: Ji panaši į Venus, bet ne Venus.
Draugas: O gal vakarinė žvaigždė tave taip sužavėjo?
Dzukas: Taigi, taigi. Toj vakarinė žvaigždė, ku giedojo S. L.A. 226 kuopos vakare. Toj solistė.
Draugas: ?! — !!!

J. Naujalis

Brolių Motuzy Filmos Chicagoj:

Gruodžio 16 d. 7 val. vak., Lietuvių Auditorijoje, 901 Lincoln ave. (Waukegan, Ill.).
Gruodžio 17 d. 7:30 v. vak., J. Juškos Salėje, 2417-19 West 43rd St.

Gruodžio 18 d. 6:30 v. vak., Sv. Pranciškaus Par. Salėje, 3903 Fir St. (East Chicago, Ind.).

Gruodžio 21 d. 7:30 val. vakaro, Sv. Jurgio Par. Salėje, 32 Place ir Lithuania ave. (Skelb.)

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkti reikalingas etit i tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL Asmenų Ieško

BALANDŽIO 18 d., 1938 sunkus trokas mane sužeidė, belipant į gatvėkari prie North ir Grand gatvių kampo. Tai buvo 8:30 val. ryto. Kas matėt tą nelaimę, prašau su manim butinai tuojau susižinoti. JONAS ŠIRVYDIS, c/o Johnson, 130 North Wells St., Room 1505.

IEŠKAU APSIVEDIMUI moters nuo 50 iki 55 metų. Rašykite, 1739 So. Halsted St., Box 911.

SITUATION WANTED Ieško Darbo

PAIEŠKAU DARBO už porteri arba janitorij prie namų. Kam reikia meldžiu atsiųskite. 3443 South Union Ave. antros lubos iš užpakalio.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

MUMS REIKIA GERO patyrimo lietuvių gėrimų pardavinėtojo. Naujas Gėrimų urmo namas parūdo visokius plačiai skelbiamus vyro, degtinės ir cordais. Moka aukščiausią komisiją ir bonus Nesikreipkite, jei neturite išdirbtą route. Pasimatyti su Bond Hermit. Kreiptis 9-10 A. M.
BOND LIQUOR COMPANY,
3407 Archer Avenue.

PARTNERS WANTED Reikia Partnerių

PAIEŠKAU PUSININKO į Taverne biznį. 6011 So. Halsted St.

FOR RENT—IN GENERAL Rendai—Bendrai

RENDAI MĖSOS MARKETAS ir grosernė, elektrikiniai fikieriai užpakaly 5 kambarių flatas. Isteigta 10 metų. Priežastis—eina paliečiai. Kreiptis 3554 So. Emerald Ave.

RENDON 4 KAMBARIŲ STUBA vandens arba pečių šildoma, graži vieta, tyras oras, renda pigi. 7102 Archer Ave., Chicago.

CLOTHES AND FURS Drabužiai ir Kailiniai

2 TIKRI RYTŲ MINK kantai paimti mainais kaina \$100 ir \$200. Taipgi 68 kitų furkaučių, visi stiliai ir visos mios, kiek vartoti \$10.00 iki \$40.00. Miller Fur Company, 168 North Michigan Ave. Adara kas vakarą iki 9 val.

BUSINESS CHANCES Pardavimui Bizniai

PARDAVIMUI RESTAURANTAS labai nebrangiai—rooming house ir hotelio apylinkė. Elektrikinis refrigeratorius. 2118 N. Clark St.

PARDAVIMUI TAVERNAS ir nuosavybė, lotas 50 pėdų—labai prieinamai. Agentai nesikreipkite. 4633 So. Rockwell St.

PARDAVIMUI ARBA RENDAI Taverne ir flatas—gera vieta. Išdirbtas biznis. 1320 So. 49th Ave., Cicero.

REAL ESTATE FOR SALE Namai—Žemės Pardavimui

TIKTAI \$400 įmokėjus pirkti moderną 2-flatų plynį. Garo šiluma, pilna kaina \$4000.
LOUIS MORRIS & COMPANY
4006 Division Spaulding 7410

ŽIURĖK, 6-4 kambarių apartamentai—6 karų garažas, garų šildymas. Renda \$220. Kaina \$15,500
MIDDLE STATE MORTGAGE CO.
4027 No. Crawford Avenue.

KAMPAS—6 KRAUTUVĖS, 11 apartamentų ir garažas, garų šildymas, rendos \$7800. Kaina \$25,000. Liberalus terminas.
FIRST STATE MORTGAGE CO.
4752 Fullerton Spaulding 1500

JUOKAI

—Tavo galva, tai panaši į žmogaus, bet tos ausys! Jos primena savo ilgų kažkokį gyvulį. — juokiasi vienas bičiulis iš antro.

—Taip, tai teisinga, mano ausis ir tamstos galvą sudėjęs, gautys tikras asilas, — atsaako antrasis.

—Aš tikrai įsitikinęs, kad jau galutinai esu subrendęs, — giriasi Kazys savo bičiuliui Jonui.

—Na, ir iš ko tu sprendi? — Matai, anksčiau mane tėvai ėriuku vadindavo, o dabar jau avinū.

—Argi tu Jonai toks nenusiskutęs ir eisi kinan?

—Kodėl ne, Onut, juk kinė tamsu.

—Kaip tik dėlto aš ir tauriu, kad nenusiskutęs nepatogu eiti.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

20 AKRU BENDROS UKES žemės, mažas obuolių sodas, puiškus 6 kambariai, 2¼ mylios nuo miesto. \$585 terminais.
HANSON-OSBORN, Hart, Mich.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

EINA IS BIZNIO, STACIAI šluote šluoja visus sampelius ir stakų, įskaitant barą, Lunch Fixtures, Ice Boxes, scales, slicers, register, kaurteri, keistus, stalus, krėslus ir tt.
S. E. SOSTHEIM & SONS
1915 SO. STATE STREET
CALumet 5269.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE Automobilai ir Trokai Pardavimui

ATEIK į Didžiausią Kokį Chicago Bet Kada Yra Mačiasi Automobilų Išpardavimą.

Pasirink iš virš 600 šioj šaly pulkiausiu automobilių.

Visų išdirbysčių ir modelų tokiomis kainomis, kokių negalima niekur rasti. Koko markete nešiotum—naujo ir seno karo—mes galime patarnauti gerai — ir su taupyti jums šimtus dolerių.

1938—ir 1937—Buicks—Oldsmobiles — Chevrolets — Fords—Pontiacs — Chrysler — Plymouths — De Sotos — Studebakers — Cadillac — La Salles — Packards — Dodges — Gramms — Willys — už pigiai kaip \$295.00—kai kurie naujūčiai.

Kiekvienas karas mūsų ekspertų patikrintas—mūsų garantija tam, kad tuoti jums ilgametini patarnavimą. Taipgi virš 300—1936-1935 ir 1934 karai visų išdirbysčių už pigiai kaip \$85.00.—Mūsų stakas yra Chicago didžiausias. Kodėl laukti? —kada gali nupirkti gražų veik naują automobilį už taip mažus pinigus.

Kiekvienas karas turi mūsų naujo karo ir šeimies dienų važiuojamą bandomą garantijas.

Nereikia jums ir grynų pinigų—mes imsimе jus seną karą kaip įmokėjimą—likusią dalį mažais mėnesiniais įmokėjimais iki dviejų metų. Nesvarbu kur gyventum, nepraleisk šio didžio išpardavimo.

Mūsų dvi krautuvės yra atdaros kasdien iki 10 P. A. ir visą dieną sekmadienį.

COOK COUNTY FINANCE CO.
1340 W. 63rd Street
prie Loomis.
2828 W. North Ave.
prie California.

MUSICAL INSTRNTS FOR SALE
Muzikiniai Instrumentai

1000+SVENČIŲ BARGENŲ MUZIKINIS INSTRUMENTUOSE

Saxophones ..... \$10.00 iki \$100.00
Trumpets ..... \$15.00 iki \$65.00
Clarinet ..... \$5.50 iki \$35.00
Drums ir Drum
Prietaisai ..... \$18.00 iki \$65.00
Jus seną instrumentą imsimi į mainus. Drum Heads perdedame belaukiant.

GOLDSTEIN MUSIC STORE
914 Maxwell St. Canal 6114

WATCHMAKER—JEWELER Laikrodininkas ir Auksakalis

H. BEGEMAN
BRIGHTON PARKO pirmąjį CREDIT JEWELER nori laikrodėlių, laikrodžių taisyti. Dykai apskaičiavimas—darbas užtikrintas.

4184 Archer Ave.

COAL—WOOD—OIL Anglys—Medžiai—Aliejus

GAUKIT NAUDOS maksimumą iš aliejinio pečiaus, "Arrow Stovol" yra geras kuro aliejus. Švarus, be smarvės, ekonomiškias. Greitas pristatymas visur. Telefonas VIN-CENNES 4300.

COAL=COAL
EGG \$6.00
NUT \$6.00
BIG LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
SCREENINGS \$5.00

PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiestiuose.

Tel. ARDMORE 6975

Ar leškot

PIRKTI PARDUOTI

PAGARSINKIT SAVO BARGENUS.

NAUJIENŲ GARSINIMUS VISI SKAITO.

PASAUKIT MUS TUOJAUS CANAL 8500

Mūsų apgarsinimą kainos prieinamos. Už pakartojimą duodame gerą nuolaidą.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago, Illinois.

Ofisas atidaras kasdien
nuo 8 ryto iki 8 vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 ryto
iki 1 val. popiet.

Mikas Šileikis

NOVELĖ

Paliko

I.

— Buvo graži saulėta birželio diena. Parapijos pradžios mokyklos pliaže lakstė burliai vaikai, pasirėdę gražiau nei paprastai. Mergaitės pasirėdžiusios baltomis suknėlėmis išsididžiai vaikščiojo takeliais, mat, šiandien diplomus gavo. — nebe-reikės mokyklos duris varstyti.

Tarp daugelio laimingų mer-gaičių buvo ir Liunė Balsytė, ugiu ir metais ji atrodė paa-gusia pusmergė. Balsytė tarp kitų mergaičių buvo kaip ger-vė išsusi visa galva į viršų, dėl savo amžiaus atrodė net truputį stačiokiška. Jos veide matėsi daugiau rimtumo nei paprastai. Ir nespėjusi: šiandien ji jautėsi pakopusi vieną pakopą aukščiau. Senos sesėrys juoduose rubuose su baltais gaubtuvais ant galvų, maišėsi tarp mergaičių kai lapas tarp žaigų; budriai saugojo jas iš pa-niūrų pro akinius žiurdamos.

Dratgės pasveikino savo bu-

plono. Už durų pasigirdo pa-tvijo balsas:

— Jūs vištos kam šunį išlei-đte į jardą. Visą žolę išdras-kė!

— Gal but, jis pats išbėgo, niekas jo nėsleido, — išsilepė senė. Liunė ištraukusi iš moti-nos rankų diplomą, nubėgo prie patėvio.

— Žiūrėk, pa, ką aš turū! — apsidžiūgę patėviui rodydama savo diplomą, manydama, kad ir jis džiaugsis.

Patėvis nei į tą pusę nepasi-žiūrėjęs, nutmė sūdiną kėpu-tę nūto galvos ir surūkė:

— O pietūs ar galvė?

— Negalavi, ne — atsilepė už-kinusiu pratęsiu balsu motina. Mat, kad mergaitė iš mokyk-los ką tik parėjo, o aš pati iš lovos negali išlipti...

— A, vėlinas su ta mokykla. Tik jau man ir atsibodo tas jos lakstymas: į mokyklą ir mo-kyklą! Gal su italijonais kur laksto? Kai paismu dirža, tai sutvarkysiu...

— Bet, tėveli, aš jau užbai-giau, — nedrąsiai Liunė pasakė.

— Daugiau neberekės eiti, — ir pravirko galvutę pridėjusi prie sofos kėtės.

— Italijonų vaikai niekad nei-na į mokyklą, o gyvena ne-prasčiau už kitus. — tėvas gin-čijosi.

— Užtat nei galvė dėl jų do-ras žmogus negali praeiti: ridi-kiulius iš rankų ištraukia, va-gia, moteris užkabinėja, — nusi-skundė motina.

Patėvis Laurynas Gurkšnys išsėmė iš šaldytuvo butelį ta-laus ir pasidėjęs dešną ant sta-lo, matuėjo pats vienas. Jis buvo kiemsargis — džiantorius, nuolat suodinas, kasdien pri-rištas prie darbo. Jam nebuvo progos iš rusies išlįsti. Turėjo daug namų apžiūrėti, pečius prikurenti, kiemus apšluoti. Į lietuviškus parengimus, ir pikni-kus niekuomet neisėdavo; nei prie draugijų nepriklausydavo, su lietuvišiais nesusijūdavo. Gurkšniui gyvenoti tūstai maikytu-tautų apgyventame miesto kvartale, daugumoje italų, meksikiečių ir juodaodžių mišinyje. Vienturtė duklė Liunė priprato prie šitos klasės žmonių, nes ir ji pati buvo kilusi iš šios apy-linkės, ji nei nežinojo, kad kit-tur yra kitaip. Tautinė kilnė skirtingai jai nedarė, mat, visi jaunuoliai buvo amerikiečiai — ar juodos ar baltas, visi "vie-na tauta".

Ji norėdavo išeiti, bet nebu-vo kur eiti, išskyrus suruktusį kaimyninį kino teatrą. Kai tėvai už kokių menkinėjų susi-bardavo, ji išėdavo iš namų ir ilgai gatvėmis kvėlinėdavo. Jeigu turėdavo pinigų, užėda-vo į kino, jeigu ne — grįždavo namo ir skaitydavo "Love Sto-ries".

Patėvis Laurynas dirbo, kro-vė pinigų — krovė pinigus ir vėl dirbo. Taip ir bėgo dienos, savaitės, mėnesiai, metai ir ne-pajuto kai artinosi senatvė. Nors jis buvo aukštas stiprus vyras, bet monotoniškas gyve-nimas pradėjo ir jį paveikti. Liunės motina dar labiau pra-dėjo nesveikuoti, o pati Liunė išaugo į gražią elastingą mergi-ną. Ji susipažino su toliau gy-venusiom lietuviškaitė mergi-not, o ilgai nūti ir su lietuvišiais vaikiniš. Kaip ir paprastai, ne-gi pastebėsi, kaip jaunimas su-sipažįsta ir susidraugauja. Taip buvo ir su Liute. Pas ją pra-dėjo eiti vaikinai. Jauni aukš-tūs, inteligentiški vyručiai. Be-rėds, jie varžėsi dėl Liunės. Vienas vadino jį "down town slow", antras — "sokius ir t.t."

Patėvis apie save daug ma-nydavo. Nenorėjo, kad poduk-ru lakstyti naktimis. Jis buvo nuosirdus paprastas darbo tur-mis. Perdaug saugojo Liunę, perdaug nepasitikėdavo ir daž-nai su motina dėl jos susibar-davo.

— Ko tu, dukrele, daktai su-tais juodžiais, — motina barda-

LACMENAUSIENŲ FOT. HOLLYWOOD, CAL. — Rosina Lawrence, kuri, kaip sakoma, netrukus išteke-sianti už New Yorko teisėjo.

vos ant Liunės. — Geriau jau pa-siūskotum sau amerikoną vai-kiną. Amerikonas, tai vis ame-rikonas, nors gėdos nepadarys. Tati ir nėtinika su lietuvišiais drauguoti. Jie tokie tamsūs, mūzikai. Kai aš buvau jauna, tiek ir tiek jų turėdavau. Bu-davo atsigititi negali...

Motina lietuvius vadindavo "juodžiais".

— Tavo, mama, vaikinai bu-vo kitoki, o mano vėl kitoki. — Liunė ginčijosi. — Aš nenoriu su šiais homais drauguoti. Kokie čia vaikinai, dar ką bloga pa-darys. Man labai patinka Jonas Budriukas. Jis kolegiją lanko, inžinierium mokosi. Prie choro vadino prisirašyti. Jis ir pats priklauso. Sako, operetę vai-dins.

— E, kas jis per vaikas. (Bus daugiau)

Pypkė ruko, kaip senis.

— Visi kolidž boys pypkes ruko. Tokia mada, mama, — Liunė sakė. — Kaip aš galiu su-sipažinti su gerais vaikinais, kad manęs niekur neleidžiote išeiti? — Liunė truputį piktai at-kirto.

Liunė ir nelakstydavo nakti-mis, klausydavo motinos. Pri-žiūrėdavo į ją sėgancią. Patėvis, kai geruoju, tai ir pinigų duo-davo ir naujus rubus jai nu-pirkdavo. Kai supykėdavo, rėk-davo ir lauk vėrydavo:

— Eikit iš mano namų jūs katės!

Išrėkęs šitą nusiramindavo, rodos, jam net lengviau buda-vo. Bet moters senu papra-timu pirmosios užrėkdavo senį ir vėl viskas būdavo gerai.

II.

Balsytė išaugo į merginą ir pasidarė, kaip patėvis sakya-vo, nebe ta pati "avelė". Ji už-miršo Joną Budriuką, apie kurį svajojo. Jo vietoj atsirado Pet-ras Hrovatas, juodas kaip či-gonas, žema kakta, ilga vana-gonošia ir zuikio smakru, ma-žiukas. Buvo kilęs iš slavų at-ėivių tėvų. Ne tiek Liunei jis patiko, kiek patėviui ir moti-nai. Jis jiems ledą atveždavo. Ne kartą su patėviu karčiamoje išsigerdavo, pasikalbėdavo. Iš storo žemo balso atrodė rimta-vyras, bet neapštas žaliukas. Sakėsi augęs toje pačioje "tarp-lautinėje" apylinkėje, kaip ir Liunė Balsytė, tačiau ji jo ne-pažino iki tol, kol jis pradėjo čia ledą atvežti.

— E, kas jis per vaikas. (Bus daugiau)

JUOKAI

PAGEIDAVIMAS

— Dukrele, ko tu norėtum savo vardadieniui? — klausia motina.

— Naujos lėlės, — atsako duklė.

— Bet juk tu turi dar visai apygėrė.

— Taip, tai taip, bet juk ir aš dar buvau apygėrė, bet jūs kitą man sesutę isigijote.

PAVELDĖJIMAS

Ką tamsta manai dėl pavel-dėjimo įtakos žmonėms? — klausia Petras draugą.

— Paveldėtas palikimas pa-deda sutvarkyti pašlijusius pi-niginius reikalus, — atsakė šis.

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas — 127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434. Tel. Central 4411-2. Namų ofisas — 3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30. Telefonas YARDS 0818. Kėvirtadieniais ir Sekmadieniais — pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH

LIETUVIŲ ADVOKATAS

Telefonas Yards 1001. 4631 SO. ASHLAND AVENUE. Res. 6515 So. Rockwell St. Telephone: Republic 9723.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St. Room 1230. Ofiso Tel. CENTRAL 1824. Namų Tel. — Hyde Park 3395.

KAL & ZARETSKY

LIETUVIŲ ADVOKATAI

6322 So. Western Ave. VALANDOS: Pamedėli, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare. Sėredojo ir Pėnyčioj nuo 2 iki 6 v.v. Subatj nuo 12 iki 6 v.v. Tel. Prospect 1012.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas, jusų garantavimas. Optometricaly Akijų Specialistas. Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Pri-riengia teisingai akinius. Visuose at-sitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivios akys atitaisomos. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj tiktai pagal susitarimą. Daugely atsitikimų akys atitaisomos ne akinų. Kainos pigiau kaip pirma. 4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829

Pritaiko Akinus Kreivias Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė

756 West 35th St.

kampus Halsted St.

Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8

Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1-3 ir 7-8

Sėredomis ir nedėl. pagal sutartį

Rez. 6631 So. California Avenue

Telefonas Republic 7889

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-8 vakaro. trečiadieniais ir sekma-dieniais pagal susitarimą.

Telefonas HEMLOCK 5111

Ofiso Tel. Yards 5921

DR. BERTASH

756 West 35th St.

Cor. of 35th and Halsted Sts.

Ofiso valandos: nuo 1-3 nuo 6:30-8:30

Nedėliomis pagal sutartį.

Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD

Tel. Kenwood 5107

Ofiso Tel. Virginia 0036

Residence Tel. DEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

nuo 2-4 ir nuo 6-8 val. vakaro

Residence:

8330 SOUTH CLAREMONT AVE.

Valandos: — 10 A. M.

Nedėlio pagal sutartį.

Marquette Medical Building

6155 So. Kedzie Ave.

HEMLOCK 8700

Residence: PROSPECT 6232

Dr. Walter M. Eisin

PHYSICIAN AND SURGEON

OFISO VALANDOS

2-4 ir 6-8 P. M. Antradi. 3-4 ir 6-7

Treči. Susitarus

Jei kiti telefonai neatsakys šakų

MIDWAY 0001

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS-CHIRURGAS, X-RAY

Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.

1957 W. Garfield Blvd.

Cor. Damen Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON STREET

Val 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 ak

Tel. Seeley 7330

Namų telefonas Brunsch 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472

Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.

DR. ST. NAKELIS

Physician and Surgeon

3103 SOUTH HALSTED ST.

Res. 3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS

Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį

4631 So. Ashland Ave.

Tel. Yards 0994.

Antradi., Ketvirtadi., Penktadienį

4143 So. Archer Ave.

Tel. Lafayette 3650

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8

vak. Nedėlio pagal susitarimą

Ofiso Tel.: YARDS 4787

Namų Tel.: Prospect 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 4th Street

Tel. Yards 2246

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro

Sėredojo pagal sutartį.

Kiti Lietuviai Daktarai

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų

ir nuo 6 iki 8 vakaro

Sventadieniais tik susitarus

Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330

Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Motėrų ir vaikų ligų gydytoja

6900 So. Halsted St.

Valandos 1-4 po pietų, 7-8 vak.

išskyrus sėredomis ir subatomis

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN

IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 31

metus kaip patyręs gydytojas chi-

urgas ir akusieris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas

vyrų, moterų ir vaikų pagal nau-

jausius metodus X-Ray ir kitokius

elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratoria

1034 W. 18th St., netoli Morgan St

Valandos nuo 10-12 pietų ir

nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.

Tel. Canal 3110

Residence telefonai:

Superior 9454 ir Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS

4729 So. Ashland Ave.

2-ros lubos

CHICAGO, ILL.

OFISO VALANDOS

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki

4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val

vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12

valandai diena.

Phone MIDWAY 2880

Telefonas Yards 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos

Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po

pietų, 7 iki 9 val. Ned. nuo 10 iki 12

Rez. Telephone PLAZA 5400

Susipažinkit

su įdomiai ir suprantamai

parašyta

DR. YUSKOS

KNYGA APIE

SIFILI

</

IS LIETUVOS SENŲJŲ ZAPYŠKIEČIŲ ATSIMINIMAI APIE KUDIRKĄ

Kudirka lietuvinio Zapyškio apylinkė, platino
uždraustą literatūrą

Kitais metais rudenį sukan-
ka 40 metų kai nukeliavo am-
žinastin Didysis Kapsas, lietu-
vių Tautos Himno autorius
Vincas Kudirka. Nuo jo mir-
ties iki šiam laikui spaudoje
buvo rašyta daug įvairių vi-
suomenės veikėjų atsiminimų.

Išleista nemaža brošiūrų ir
knygų, kuriose nušviečiama to
didelio lietuvių patrioto gyve-
nimas ir kova už lietuvių tei-
ses rusų pavergtoje Lietuvoje.
Nors apie Tautos Himno auto-
rių ir daug parašyta, tačiau
dar šiais laikais kai kur gali-
ma rasti žmonių, kurie papi-
sakoja kai ką naujo. Zapyškio
apylinkių senesnieji knygne-
šiai — Kudirkos amžininkai
papasakoja dar ir tokių faktų,
kurie padeda nušviesti to di-
delio visuomenės veikėjo pra-
leistas vasaras, kur jis platino
uždraustą literatūrą ir apskri-
tai veikė prieš rusų valdžią.

Zapyškio apylinkės knygnešys
Baltrus Sutkus, apie 80 metų
amžiaus, Zapyškio gyventojas
Paškevičius ir mirusio kunigo
Kolytos artimieji smulkiai pa-
pasakoja kai kuriuos nuoty-
kius apie Vincą Kudirką. Didy-
sis Kapsas, dar budamas gim-
nazijos mokinio, atvykęs iš
Zapyškio pas kleboną Jurgį Ko-
lytą. Minėtas kunigas buvo to-
limas jo gimnaitis, tačiau V.
Kudirka jį kai kada vadindavęs
dėde. Zapyškio klebonas
Kolyta labai mylėjęs jauną Ku-
dirką ir jo tėvui Motiejui pa-
dėdavęs leisti sunų į moks-
lą.

Didysis Kapsas savo jaunystę
vasaromis dažniausiai praleis-
davo Zapyškyje. Kol buvo gim-
nazijos mokinio, tai gyvendavo
pas Kolytą, o vėliau susipa-
žinus su bajoraitė Dauksiute—
Dambavičienė vasarodavo jos
dvare. Pasak knygnešių, Za-
pyškio klebonas Jurgis Kolyta
buvęs didelis caro vyriausybės
priešas. Jis skaitęs save susi-
pratusiu lietuviu ir dažnai pa-
moksčius sakydavęs lietuviškai.
Iki šiam laikui yra užsilikusių

Skelbimai Naujienose
duoda naudą dėlto, kad
pačios Naujienos yra
naudingos.

Kolytos ranka rašytų lietuvių
kalba kai kurių laiškų ir pa-
mokslių tekstų. Kolyta visada
suramindavęs nuliudusį Kudir-
ką ir nenustumęs jo nuo savęs
ir tuo laiku, kai busimas Tau-
tos Himno autorius atsiskęs
grįžti į dvasinę seminariją.

Pasak Sutkaus, Paškevičiaus,
Šileikos ir kitų, Vincas Kudir-
ka vasaromis dažnai griežda-
vo smuiku. Jis grieždavęs išti-
somis valandomis, net ir šven-
tomis dienomis. Vieną kartą
klebonas Kolyta lyg ir pyktelė-
jęs ant savo globotinio pa-
sakęs kelis šurkštesnius žo-
džius: "Vincai, aš tave myliu,
bet tu man nepatinki, kad per
mišias vis smuikuoji ir smui-
kuoji". Kudirka į tai nieko ne-
atsakęs, bet smuikuodavo ne
mažiau kaip anksčiau.

Studentavimo laikais Vincas
Kudirka į Zapyškio apylinkes
atsiveždavo ir lietuviškos lite-
ratos. Ją dalindavo artimie-
siams. Geriausiai literatūrą iš-
platinti sekėdavosi sekmadienį,
kai susirinkdavo tukstančiai
žmonių.

Zapyškio gyventojas Paške-
vičius gerai atsimena, kai prieš
50 metų V. Kudirka atvažiuo-
apsirengęs keistais drabužiais.
Tada turėdavęs gražią studen-
tišką kepuraitę, bet vilkėdavo
paprastą pilką milinę. Ponams
tas nepatikdavo, tačiau Kudir-
ka tuo net didžiūdavęs. Tas
pats Paškevičius pasakoja, kad
Kudirka baigęs mokslus ir ga-
vęs gydytojo vardą, taip pat
mylėjęs Zapyškio apylinkes,
kaip ir anksčiau. Kai atsilan-
kydavęs į Zapyškį, tai priimi-
nėdavęs ligonius. Žmonės, ypa-
čiai kaimiečiai mylėjo paprastą
daktarą, nes jis dažnai už ap-
žiūrėjimą ir pinigų neimdavęs.
Sutkus, J. Šileika ir kiti pasa-
koja, kad busimasis Tautos
Himno autorius, vasarodamas
Zapyškyje, palaikydavęs glau-
džius ryšius su liaudimi. Jis su
ponais mažai tedraugaudavęs.
Apsivilkęs paprastą pilką mi-
linę, kartais eidavęs į bažny-
čią ir ten su liaudimi giedoda-
vęs lietuviškai šventas gies-
mes. Pasak knygnešių, busima-
sis Tautos Himno autorius tai

BARBARA FRITCH

Barbara Fritch, buvusi
kino artistė, kuri bandys
taip sakant, "sulopyti" šei-
myninį gyvenimą: pareiškė,
jog nebereikalaus skyrųbų
nuo savo vyro J. Ross
Clark.

darydavęs todėl, kad geriau pa-
žinti liaudies psichologiją.

Vasarodamas Zapyškyje, su-
sitikęs su vikaru Barkausku. Ir
tasai kunigas buvęs susipratęs
lietuvis ir sava kalba rašęs eilė-
raščius ir šventas giesmes. Ku-
nigas Barkauskas buvęs neblo-
gas smuikininkas, o kai susi-
draugavo su V. Kudirka, tai ne
kartą abu ir pasmuikuodavę.
Grieždavę šventas giesmes, su-
komponuotas pačio Barkausko,
arba liaudies dainas. Viena
giesmė, rašyta kunigo Barkau-
sko, kurią jis grieždavo su V.
Kudirka, bene 1936 m. buvo at-
siųsta į Vytauto Didžiojo Uni-
versiteto Humanitarinio Fakul-
teto rankraščių skyrių.

Kudirka, begyvendamas Za-
pyškyje, susipažino su tų apy-
linkių bajoraitė Marija Dauk-
šiute-Dambavičienė. Nors ji
buvo kilusi iš bajorų, tačiau
buvo laikoma susipratusia lie-
tuve. Pasak Sutkaus, toji mo-
teris gyveno ne dėl savęs, bet
dėl kitų, budama prasiskolinu-
si, padėdavo dar nelaiminges-
niems už save. Sušeldavo taip
pat ir Kudirka, Dambavičienė,
su kuria susitikdavo Kudirka,
buvo karšta lietuvi. 1905 m.
Dambavičienė smarkiai kriti-
kavo Zapyškio kleboną, kam
tasai skaitydavęs lenkišką
evangeliją. Toji moteris viešai
sakydavusi: "kam reikia skai-
tyti evangeliją lenkiškai, jei
nėra nei vieno žmogaus, kuris
nesuprastų lietuviškai". Kai
kurie senesnieji Zapyškio gy-
ventojai pasakoja, kad Dam-
bavičienė į lietuvių atvertę
ar bent prie to prisidėjęs V.
Kudirka, kuris gyvenęs minė-
tos moters dvare. Aiškėja, kad
Didysis Kapsas prieš pusimtį
metų atvertęs į lietuvių ar
bent stengsis atvesti tuos
žmones, su kuriais dažnai su-
sitikdavęs. Taip pasakoja se-
nesnieji knygnešiai. Vasaroda-
mas Zapyškyje, V. Kudirka dir-
bęs ir aktyvų darbą — plati-
nėjęs lietuvišką uždraustą lite-
ratūrą. Knygnešys Sutkus ir kiti
pasakoja, kad Didysis Kapsas
atvykęs į Zapyškį, ką nors
atsigabėdavęs naują "Varpo"
ar kitų lietuviškų laikraščių
naujus numerius. Su knygne-
šiu Sutkum buvo susitarta li-
teratūrą slėpti senoje Zapyškio
bažnyčioje. Geriausia vieta ti-
ko — laiptai, vedą į vargonus.
Tamsioje vietoje — viename
plyšyje budavo įdedama laik-
raščiai, knygos, iš kur jas pa-
siimdavo, kam reikia.

Gana įdomių smulkmenų
apie Vincą Kudirką pasakoja
Zapyškio gyventojas Antanas
Vaidėlys.
Jis busiantį Tautos Himno
autorijų Zapyškyje matydavęs,
kai jis buvo gimnazistu, klieri-

ku, studentu ir pagaliau jau
gydytoju. Bene trečiaisiais va-
sarojimo metais V. Kudirka
Nemune tik neprigėręs. Jis
plaukęs per upę ir vandens srovė
jauną Kudirką panešusi po
sielais. Nelaimė matė A. Vai-
dėlys ir dar vienas žmogus.
Juodu puolė į vandenį ir netru-
kus Kudirką ištraukė. Kurį lai-
ką teko supti, ir Kudirka atgi-
jės.

Pasak Vaidelio, V. Kudirka
iš kunigo Kolytos gaudavęs ne-
maža pinigų.

Be to, Vaidėlys pasakoja,
kad jau prieš 40—45 m. zapyš-
kiečiai kalbėjo, kad V. Kudir-
ka ten parašęs lietuvių Tautos
Himną. Taip Vaideliui kalbėję
V. Kudirkos artimieji.

Kaip šiandien atrodo vieta,
kur vasarodavo Kudirka

Tik Sutkus, Paškevičius ir
dar vienas žmogus tėra gyvųjų
tarpe, kurie prieš pusę šimtme-
čio Zapyškio gatvėmis matyd-
vo linksmai vaikščiojantį Di-
dįjį Kapsą. Senesnieji tos kar-
tos žmonės jau seniai nukelia-
vo amžinastin. Bažnyčia, ku-
rioje budavo slepiama literatu-
ra, šiandien jau uždaryta. Laip-
tai apgriuvę. Bet tą vietą, kur
V. Kudirka padėdavo uždraus-
tą lietuvišką literatūrą, dar ir
šiandien įsukniai gali parodyti
knygnešys Sutkus. Namas,
kuriam kadaise gyveno Zapyš-
kiečio klebonas Kolyta, jau se-
niai nugriautas. Jo nėra nė
pėdsako. Pats Zapyškio mies-
to veidas per daugiau kaip 50
metų mažai ką tepasikeitė.
Naujai pastatytų namų yra ne-
perdaugiau. Svarbesnėje gat-
vėje apie pusę namų statyta
dar pereitame amžiuje. Nors
daugis šių dienų Zapyškio gy-
ventojų savo akimis Tautos
Himno autorius nematė, bet
kad jis ten gyveno, visi apie
tai puikiai žino ir jo vardą kas-

dien kartoją. Mat, svarbesnioji
gatvė pavadinta Vinco Kudir-
kos Alėja. Prie senosios Zapyš-
kiečio koplyčios jau daugiau kaip
20 metų ilsisi Tautos Himno
autorius globėjo klebono Ko-
lytos palaikai. Nors V. Kudir-
ka jau mirė beveik 40 metų
atgal, tačiau dar ir dabar Za-
pyškio miestelio ir apylinkių
gyventojai pasakoja kaikiuriuos
atsitikimus iš jo gyvenimo.
Jaunesnioji karta su dideliu at-
sidėjimu klausosi vieno kito
Zapyškio senelio, kurie pasako-
ja, kaip prieš 50 ar daugiau
metų ten vasarojęs busimas
mūsų Tautos Himno autorius
Didysis Kapsas. ["L. A."]

Rašomoji Mašinėlė
Gatvės dunda nuo ratų, au-
sys spiegia nuo trubų-sirenų;
mašinos lenkia, skrija. Mat, gy-
vename mašinų gadynėj. Kas
įsigija automobilį, tas sako, jis
nuo dabar nebusi be jo.
Tas pats yra ir su rašoma
mašinėle: jau sykį įsigysi, tai
jos niekad ir neišsižadėsi. Bet
ji ir yra butinas daiktas, ypač
jauniesiems. Tad, jei sykį nu-
sisiprėsi pirkti, arba jei reikės
kada seną pataisyti ar mainy-
ti, pasitark su Wagner Type-
writer Sales & Service įstaiga,
kuri randasi ties 3712 South
Western Ave. Ji toj vietoj jau
per 25 metus. (Skelb.)

NEKUOMET MANE DAR TAIP NEKANKINO PERŠALIMAS
KRUTINĖJE. MANO KRUTINĖS MUSKULUS TAIP SKAUDA,
KAD NEGALIU GAUTI NĖ MINUTĖI PALENGVINIMO.

AŠ ŽINAU KO JUMS REIKIA
PALENGVINIMUI TŲ MUSKULŲ SKAUDEJIMO.
PAIN-EXPELLERIS! GERAI ISSITRINKITE
ŠIUO LINIMENTU IR NUSISTEBĖSITE
KAIP UMAI SKAUSMAS PALENGVĖS.

Naudojamas visame pasaulyje nuo 1867 metų

ESTABLISHED 1924

DYKAI PRISTATYMAS

WEXBERG'S LIQUORS

Telefonas
CANAL 4738

KALEDINIŲ PIRKINIŲ SĄRAŠAS

Del tikros linksmybės už vis labiausiai priimtina kalėdinė dovana
yra gėrimas. Čia tik dalinas sąrašas pačių populiariausių turimų
gėrimų. Tuoj pradėkite norimų gėrimų sąrašą statyti.

Cream of Kentucky Old Quaker Wilken Family Old Drum Calvert Special Schenley Red Label Golden Wedding Black & White	Four Roses Matingly & Moore Seagram 5 Crown Seagram 7 Crown Kessler Seagram V. O. C & G Hill & Hill	Old Taylor Grand Dad Old Charter Black Gold Old Schenley Rye O. F. C. Bond & Lillard White Horse

WEXBERG'S

KALEDŲ DEDUKO BUSTINE
1908 So. Halsted St.

**24 Metų Sukaktuvių
IŠPARDAVIMAS**

GRAŽUS PARLOR SETAS YRA GERA DOVANA KALEDOMS

Gražus Karpetas, Naujas Stalas, Lova, Elektriškai Ledaunė, Skalbmui Mašina,
dabar galite pirkti įmokant \$5.00 potam lengvais išmokėjimais

BUDRIKO KRAUTUVĖJ JŲS RASITE DAUG NAUDINGŲ DAIKTŲ: LAIKRO-
DELĮ, SIDABRINIŲ DAIKTŲ, AKORDIONŲ, GITARŲ, VISOKIŲ ĮVAIRIŲ DO-
VANŲ UŽ DAUG MAŽESNĖ KAINĄ KAIP KITUR.

GRAŽUS KALENDORIUS DYKAI

Jos. F. Budrik, Inc.

3409-21 So. Halsted St. Tel. Yards 3088

Žymi Radio Valanda nedėlio, gruodžio 18 dieną iš stoties WCFL.—970 k. 5:30 iki 6:30 Chi-
cago laikų. Dalyvauja Kalėdų Dėduka, Merginų Choras ir Budriko Simfonijos Orkestras.

RAŠOMAS MAŠINĖLES

VISŲ ISDIRBYSCIŲ
Parduoda,
Taiso, Rendoja
Maino Rašomas
Mašinėles
\$15.00
ir aukščiau.
25 metų patikima tarnyba
WAGNER
TYPEWRITER SALES
AND SERVICE
3712 S. Western Ave.
Prie Archer Avenue
AL DARAS, lietuvis pardavėjas
Atdara antrą, ketvirtą ir
šeštą vakarais, iki 9 val.
Tel. LAFAYETTE 3534.

DUODAME PINIGUS!

Jeigu reikia atnaujin-
ti mokičius; jeigu no-
rite taisyti namą; jeigu
norite pirkti namą; jeigu
gudavoti namą,—

Kreipkitės į NAU-
JIENŲ SPULKĄ.
Gausite ant lengvų iš-
mokėjimų ir lengvomis
sąlygomis.

**Lithuanian Building
Loan and Savings
Association**
1739 S. HALSTED ST.

Atdara kas dieną nuo 8 ry-
to iki 8 vakaro, išskyrus ne-
dėdienius.

**INSURANCE
(APDRAUDA)**

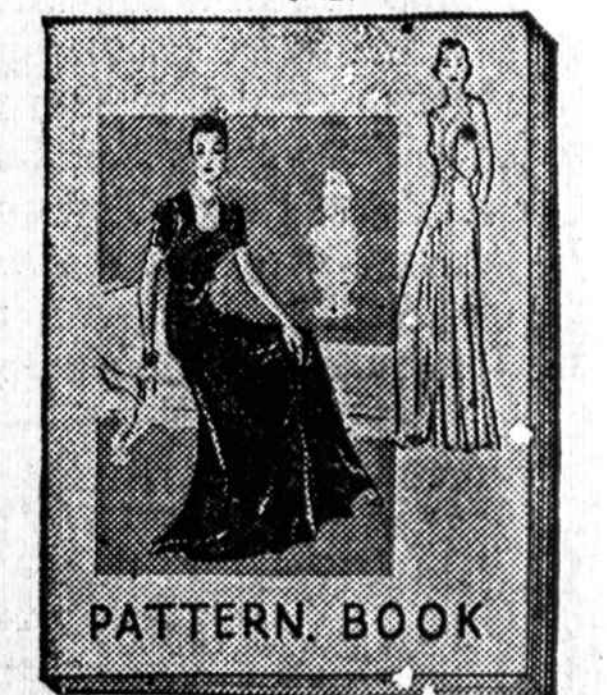
- PILNĄ APDRAUDĄ AU-
TOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO
UGNIŲ.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savi-
niškų, kurioje randasi ta-
vėrnai nuo Public Liabi-
lities.

NAUJIEŲ
Raštinėje per
A. RYKVEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vaka-
ras iki 8 val. Sekmadie-
niais nuo 9 ryto iki 1 val.
po pietų.

Remkite tuos, kurie
garsinasi
"NAUJIEŲ"

**Rudeninių Madų
Knyga**

Tik ką gavome naują madų
knygą, kurią galite gauti pas
mus už 15 centų. Siųskit savo
orderius:

NAUJENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas.....
Adresas.....
Miestas.....
Valstija.....

**JUSŲ KALĖDŲ
Pasveikinimai
"NAUJIEŲSE"**

PASIEKS VISUS JUSŲ

- GIMINES
- DRAUGUS
- KOSTUMERIUS

GRUODŽIO 24

PASVEIKINIMAI TILPS DI-
DELIAME NAUJIEŲ KALE-
DINIAME NUMERY, KURIS
IŠEIS

**NES VISI JIE
SKAITO
NAUJENAS**

PASVEIKINIMAI TILPS DI-
DELIAME NAUJIEŲ KALE-
DINIAME NUMERY, KURIS
IŠEIS

GRUODŽIO 24

PRASOME PASAUKTI MUSŲ
OFISĄ—MES PASIŪSIME SAVO
ATSTOVĄ.

• Pasveikinimo Ratos Prieinamos.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-
druvė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.7
Lietuvoje ir kitur užsieniuose	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Ukrainiečiai ir jų "draugai"

Vakar "Naujienu" Redakciją atklankė neseniai atvykę iš Prahos (Čeko-Slovakijos) Ukrainiečių Sociologinio Instituto profesorius, N. Hryhoriv, ir papasakojo įdomių dalykų apie ukrainiečių judėjimą.

Užklaustas, ar iš tiesų ukrainiečiai tikisi, kad juos, kaip rašo Amerikos laikraščių korespondentai, "išvaduos" Hitleris nuo lenkų ir sovietų jungo, svečias atsakė: "Demokratiniai ukrainiečių sluoksniai tokių iliuzijų visai neturi".

Svetimų valstybių pagalbos laukia, anot prof. Hryhorivo, ukrainiečių nacionalistai (tautininkai). Pirmiau jie dėjo savo viltis Berlynui ir Varšuvai — kol tarp Vokietijos ir Lenkijos buvo sutikimas; bet pastaruoju laiku jų mintys susipainiojo, nes vokiečiai su lenkais jau pradėjo pyktis. Dabar vieni ukrainiečių nacionalistai glaudžiasi prie Varšuvos, antri prie Berlyno, o treči patys nežino, kur jie stovi.

Tuo tarpu demokratinės ukrainiečių srovės — socialistai, didesnioji dalis klerikalų ir dauguma hetmanovų (kurie nori turėti Ukrainos "hetmaną") — nepasitiki nė viena didžiąja valstybe ir stoja už tai, kad ukrainiečių tauta savo jėgomis kovotų už pasiliusavimą. Tos srovės sudaro nepriklausomybės bloką.

Prof. Hryhoriv buvo šitų srovių atsiųstas į Ameriką laikyti paskaitas apie ukrainiečių judėjimą. Jam teko dalyvauti ir masiniame ukrainiečių mitinge, kuris prieš keletą dienų įvyko Chicagoje. Bet tą mitingą kontroliavo nacionalistai (tautininkai), kurie susirinko neva protestuoti prieš Lenkiją, bet vyriausias jų kalbėtojas p. Myšuha visoje savo kalboje tiksliai pludo Čekoslovakijos demokratiją ir buv. prezidentą Benešą!

Lenkai malšina ukrainiečius Galicijoje

Amerikos spaudoje buvo plačiai minėta faktas, kad ukrainiečių atstovai iš Galicijos įteikė Lenkijos seimui petiją, kurioje prašoma suteikti ukrainiečių apgyvenimams sritims autonomiją. Laikraščiai darė apie tai komentarus, reikšdami nuomonę, kad tas autonomijos prašymas tai — Hitlerio sugalvota intriga prieš Lenkiją. Bet prof. Hryhoriv pareiškė, kad tai — "komedija".

Pasak jo, visi 15 Galicijos atstovų Lenkijos seime yra lenkomanai (Lenkijos šalininkai). Jie jau ne pirmą kartą "prašo autonomijos", bet savo prašymus paduoda tokioje formoje arba tokiu laiku, kad seimas gali juos numesti į gurbą. Tačiau, tuo pačiu laiku, kai Lenkijos valdžia su tais ukrainiečių nacionalistais lošia, dumdamas akis publikai, tai ji be pasigailėjimo persekioja tikruosius Ukrainos laisvės šalininkus.

Nuo to laiko, kai įsikūrė Karpatų Ukraina (autonominė Čeko-Slovakijos provincija), lenkai pasidarė ypatingai žiaurūs. Lenkų valdžia pasiuntė į Galiciją kareivius, kurie areštuoja ir muša ukrainiečių veikėjus ir net degina jų trobas.

Tuos ukrainiečius Hitleris, žinoma, ir nemanė užtarti. Jisai veda propagandą tarpe ukrainiečių per pasamdytus agentus, ir jam rupi Ukraina ne išvaduoti, bet pavergti. Ukrainos "baumu" jisai gąsdina Staliną, norėdamas išgauti iš jo koncesijų Vokietijai (šitai Vokietijai jau ne kartą yra dariusi praityje). Bet jeigu Hitleris su Stalinu susitartų, tai apie "Ukrainos klausimą" Berlynas daugiau nebekalbėtų.

Ne Chamberlainas pasmerkė čekus, bet Edenas

Chicagoje lankėsi garsus Italijos mokslininkas, prof. Gaetano Salvemini, kurį Mussolini buvo įkalinęs už tai, kad jisai kovojo prieš mokslo pavergimą fašizmui. Dabar Salvemini profesorijauja Harvardo universitete.

Pasikalbėjime su spaudos atstovais jisai pareiškė, kad ne Chamberlainas pardavė Čekoslovakiją Hitleriui, bet kap. Anthony Eden, buv. Anglijos užsienio reikalų sekretorius, kuris dabar vieši Washingtone ir giriasi Amerikos publikai, koks jisai esąs didelis demokratas. Jisai, mat, net iš ministerio vietos resignavo, negalėdamas sutikti su Chamberlaino politika.

Bet tas "demokratas" Edenas, budamas Anglijos užsienio reikalų ministeriu, Laemingtone pasakė kalbą 1936 m. lapkričio mėn., kurioje jisai pareiškė, kad Ang-

lija neturi jokios pareigos padėti Čekoslovakijai. O anglų ambasadorius Berlyne, Sir Neville Henderson, gegužės mėn. 1937 m. (kuomet Edenas buvo užsienio ministeriu), viešojo kalboje Berlyne pasakė, kad Britanija neketina užkirsti kelią Vokietijai į visas puses.

Kadangi Edenas buvo nurodęs, jogei Britanija gins Francuziją ir neleis vokiečiams maršuoti į Vakarų, tai atdaras kelias Hitleriui buvo paliktas į Rytus, t. y. per Čekoslovakiją.

Tokių būdu ne Chamberlainas, bet Baldwinas ir Edenas pasmerkė mirčiai Čekoslovakiją. Chamberlainas tą sprendimą tikrai įvykino.

Taigi prof. Salvemini sako, kad pereitą rugsėjo mėnesį jokio karo pavojaus nebuvo, nes Anglija seniai buvo nutarusi be karo atidaryti kelią Hitleriui į Čekoslovakiją. Tikrasis karo pavojus ateis dabar, nes Mussolini, padrasintas Hitlerio pasisekimu, nori tokio pat triumfo ir reikalauja iš Francuzijos Tuniso.

== APŽVALGA ==

SUGAUTI DU SOVIETŲ ŠNIPAI

Neseniai federaliniame teisme New Yorke buvo nuteisti keli Vokietijos nacių agentai už šnipinėjimą. Dabar Amerikos valdžia sučiupo Los Angeles'e du sovietų Rusijos šnipus ir pasodino į kalėjimą. Vienas jų šnipų, Michail Gorin (ar Maksim Gorin), yra sovietų "In-tourist" biuro vedėjas, SSRS pilietis. Antras šnipas, H. Salic, yra gimęs Maskvoje naturalizuotas amerikietis, kuris vienu laiku buvo policininkas Los Angeles'e.

Sovietų valdžiai šitų šnipų suėmimas, matyt, labai parupo, kadangi sovietų ambasadoriaus pavaduotojas Washington, Konstantin Umanski, tuojau nusiuntė sovietų vice-konsulą M. I. Ivanuškiną iš New Yorko į Los Angeles tuos šnipus gelsbėti. Ivanuškinas atskrido aeroplanu į Californiją ir čia rūpinantis apie suareštuotųjų išėmimą po kaučiją. Valdžia reikalauja po \$25,000 kaucijos už Goriną ir už Salicą.

Taigi atrodo, kad Stalino agentai Amerikoje elgiasi panašiai, kaip ir Hitlerio agentai, ir Amerikos valdžia tenka su jais kovoti.

SOVIETŲ ŠNIPAI FRANCUZIJOJE

Paryžiaus tik-ką pasibaigė byla vienos moters artistės, kuri scenoje buvo žinoma po vardu "La Plevitskaja". Ji yra rusų generolo Skobliūno žmona.

Tas generolas kiek laiko atgal buvo nuteistas už pavogimą ir nugalbėjimą kito rusų generolo, Millerio, kuris vadovavo gyvenantiems Francuzijoje "baltagvardiečiams". Teisme buvo įrodyta, kad gen. Skobliūnas yra slapta sovietų valdžios agentas ir kad su pagalba sovietų žvalgybininkai pagrobė ir nužudė gen. Millerį; o kad būtų paslėpti piktadarybės pėdsakai, tai užmušto "baltagvardiečių" lavonas buvo įdėtas į dėžę ir, kaip "bagažas", nusiųstas į Rusiją.

Dabar buvo teisiama gen. Skobliūno pati, Plevitskaja, ir teismas pripažino, kad ji savo vyrui padėjo tą žmogžudystę atlikti. Ji tapo nubausta 20 metų kalėjimu.

Tai ve kokiais "darbais" užsiima Stalino agentai drauginėje Francuzijoje. Gali kas ką nori manyti apie gen. Millerį arba kitus rusų "baltagvardiečius", bet kada sovietų valdžia siunčia savo agentus į svetimą šalį juos žudyti, tai šitokiai "politikai" niekas negali pri-tarti.

Ar galima tuomet stebėtis, kad socialistų spauda Europoje su pasipiktinimu kalba apie Stalino žmogžudžių veikimą Ispanijoje, kur bolševikų agentai po priedanga pagalbos respublikai vykina teroro aktus prieš socialistus ir tariamus "trockistus"?

PATS MELUOJA IR KITUS VADINA "MELAGIAIS"

Komunistas A. B. rašo, kad rusų socialdemokratų laikraščio "Socialističeskij Vestnik" pranešimai apie socialistų ir kitų opozicionierių kankinimą sovietų kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose esą "menševikiško melo tulžis". Jisai tvirtina, kad —

"Sovietų Sąjungoje kalėjimuose tesėdi kriminalistai. Ten kaliniai turi visai žmoniškas sąlygas. Tiesa, jie dirba, bet dirba tik tiek, kiek laisvi darbininkai. Jiems taipgi mokama alga."

Bet juk visai panašiu būdu teisiną savo žiaurumą ir Vokietijos hitlerininkai, ir Italijos fašistai, ir Lietuvos smetonininkai. Kai spaudoje pasirodo žinios apie politinius kalinius tose šalyse, tai jų "propagandos ministeriai" ir kiti klapiučiai tuojau ima rėkti, kad tai "melas", ir įrodinėja, kad su kaliniiais apseinama "žmoniškai", nors jie esą "kriminalistai" ir jokio pasigailėjimo neužsi-pel-no.

Tačiau nė vienas blaivo proto žmogus tokiais diktatorių ir jų agentų pasiteisinimais netiki. Taigi Bimba be reikalo įsi-vaizduoja, kad jisai ką nors itikins, "melagiudamas" Rusijos socialdemokratų, kurie praneša apie pasibaisėtiną savo draugų padėtį sovietų kalėjimuose.

KAS TIE SMETONOS PRIEŠAI

Nėra abejonės, kad užsienio korespondentai, kurie suvažiavo į Klaipėdą, kai buvo seimeio rinkimai, gavo neteisingų informacijų iš Lietuvos valdžios apie tą judėjimą, kuris kilo prieš Smetoną. Tie korespondentai savo pranešimuose visą laiką malšė hitlerininkus ir voldemarininkus su tais žmonėmis (opozicinėmis partijomis ir studentais), kurie reikalauja demokratinės tvarkos atsteigimo Lietuvoje ir koalicinės vyriausybės. Tuo tarpu tarpe suareštuotųjų Smetonos priešų paminėta tik du vardai: Bistras ir Dielininkai, ir nė vienas jų, kaip jau buvo "Naujienuose" nurodyta, nėra hitlerininkas arba voldemarininkas. Juodu abu yra kr. dem. partijos veikėjai.

Vienas jų — Dr. Leonas Bistras — buvo Lietuvos ministris pirmininkas, o antras — Dr. Pr. Dielininkaitis — yra, pasak "Draugo", universiteto profesorius ir laikraščio (kr. dem.) "XX Amžius" bendradarbis.

Be to, Smetona paskelbė "rimties padėtį" šešioms mėnesiams Kaune ir apiepinkė; o Klaipėdos krašte, kuriam siūlė čia naclai, valdžia visai palei-do vadeles. "Dr." dėl to pastebi:

"Ar ne keista, kad šiuo momentu p. Smetona paskelbė karą stovį Kaune ir su-

Apie ką Tylomis Kalba Visa Lietuva

II
Musų svečias toliau redakteijoje apie savo įspūdžius iš Lietuvos pasakoja:

Susitikau su jaunosios formacijos tautininku. Tai dar jaunas vyras, jau Lietuvoje ir vidurinius ir aukštuosius mokslus baigęs. Taip sakant, tikras nepriklausomos Lietuvos gaminy. Nors jaunas, bet valstybinės karjeros rangė jau toli pasistumėjęs, o ir tautininkų sąjungoje ne menkas pareigūnas. Kalba jisai pusėtinai atvirai, karštai. Matyti, visuomeniniame ir politiniame gyvenime dar neapipaišotas, tai dar neparamoko dangstyti, taip sakant, mintis už lupų paslėpti. Nesivaržo. Spėlioti tenka, kad jis gerai nujaučia visuomenės toli gražu nepalankų esamai vidaus ir užsienio padėčiai nusistatymą. Kalba, mikčioja, lyg teisintis nori. Jauti, kad šitas vyras gal gerų norų, gal nuširdus lietuvis patriotas, bet bejėgis jaučias ką nors padaryti, kad Lietuvos gyvenime visi nesklaidumai būtų mažinami, visi šiurkštumai šalinami ir nepasisekimai atitaisomi.

Taip jis supranta, kad daug kas pražiopsta, delsiama ir neenergingai darbuojamasi ukiu srityje. Esą daug energijos pasilikta visai neišnaudota, daug žmonių — gerų sumanymų, turinčių gerus patyrimus dabar tik smilkinti turi. Jie dirba tai, kas jiems nedera dirbti, jie neišnaudojami ir jų žinios nesunaudojamos.

—O dėlko taip yra? — tiesiai klausiu jo. Jis valendėly tyli, pasifaiso plaukus, stačiai pažiūri į mane ir tvirtai sako: —Kalta mūsų visa sistema. Perdaug nepasitikime kitais.

—Gerai, sakau, jau bet juk tautininkai dabar turi geriausią progą atinkti žmonių at-ranką tokią, kokią tik nori, juk nėra jokių kliūčių, juk jūs esate pilni padėties viešpačiai, turite visiškas gyvenime mono-polines sąlygas, jūsų niekas nevaržo.

—Matyti, kad Tamsta nepa-žišti mūsų gyvenimo, — atkerta jisai man. — Tautininkų kaipo organizacijos taip kaip ir nėra, tai tuščiaviduriai žiedai. Tikriausiai bus pasakius, tautininkų organizacijos kaipo tokios gyvenime įtaka lygi nuliui. Taip lygi nuliui, — patvirtino jisai. — Už visą politiką neša atsakomybę vadas ir sąjungos pirmininkas, o šitas žmogus smulkmeniškais, pla-

iminėja ištikimiausius valstybės žmones, bet palieka ramybėje vokiečininkus ir lenkų agentus, kurie Lietuvos valstybei pražulį rengia!"

Reikia dar priminti, kad Dr. L. Bistras, kurį dabar Smetonos policija suareštavo, pereitą pavasarį padėjo savo parašą, kartu su Dr. Grinim, adv. Myk. Slezevičium, prof. Purėnu ir k., ant to pareiškimo visuomenė, kuriame buvo iškel-tas protestas prieš valdžios nusilenkimą lenkų ultimatumui.

AGITUOJA UŽ SMETONĄ IR UŽ LENKIJĄ

Vietinis komunistų organas užvakar pagyrė Lietuvos valdžią už suareštavimą 100 uni-versiteto studentų. O vakar jisai jau čia atvirai agituoti už Lenkiją.

"Rūmūnija ir Lenkija, kaip rodos, ieško tautos su So-vietų Sąjunga", sako jisai. "Galima sudaryti tvirtas prieš Vokietiją frontas Lenkijos, Rūmūnijos, Lietuvos ir kitų

tesniems užsimojimams visai netikęs. Jisai gali su savo valdininkais ištisas valandas kalbėti ir svarstyti kurį iš kandidatų karjerai skirti. Stambesni darbai, didesni užsimojimai jam pro galvą praužia, jis nei-na kartu su gyvenimu. Tai žmogus, kuris beprasmiškai gali kalbėti ištisas valandas, bet tik ne darbą dirbti. Tai pusiau la-vonas, tai musų, sakysiu atvi-rai — nelaimė...

—Tai dėlko jūs nepasirenka-te pirmininku geresnį, jaunesnį, energingesnį?..

—Tikrai Tamstai musų gy-venimas svetimas, — atkerta jisai man. — Juk pirmininkas yra skiriamas, o ne renkamas. Ir taip jau mes esame daug pa-darę, kad dabar jisai iš vyriausybės narių tarpo eilimuotas, išstumtas. Juk suprask Tamsta, kad iki šiol mes kiekviename žingsnyje vėlavomės. Musų pa-skutinių metų užsienio politika, tai tikras neapdairumas, vieni tik nepasisekimai... Ukio gyve-nime mes žymiai daugiau ga-lėjome nuveikti, geresnį re-zultatų atsiekti, bet viskas bu-vo laikyta kietame kumštyje, nebuvo leidžiama laisvai pasi-rodyti iniciatyvai, sumanumui. Vis bijotasi, nepasitikėta. Juk gėda prisipažinti, kad net buvo prigyventa iki ukininkų neri-mavimo. Jokia Lietuvos buvusi vyriausybė nėra šaudžiusi uki-ninkų, o musieki teko tokių priemonių imtis, ir kas skau-džiausia, pirmieji nukentėjo tautininkai. Ar supranti Tamsta, ką tai reiškia?

Tuos žodžius taręs, kalbėto-jas nutraukė šneką ir lyg išsi-gando, ar nebus perdaug pasak-gėdas. Staiga jisai pradėjo kla-usinėti, kaip patiko man Lietu-va, ar ilgai dar aš viešiesi.

Zinau aš tą mandagumo tai-syklę — nepeik. Šį tą iš savo įspūdžių papasakojęs užkla-usiau, kad dabar Lietuva turi parlamentą, tai šioji įstaiga juk gali paveikti Lietuvos politinį gyvenimą gerojį pusėn.

—Taip, bet, tur but, žinai Tamsta, kaip tas parlamentas buvo išrinktas.

—Tegu ir taip, atsakiau aš jam, — bet parlamente, ar sei-me yra gyvų žmonių, kurie gali ką nors pasakyti?

—Valdininkai! — stačiai ji-sai atkrito. O paskui lyg susi-griebė ir tarė:

—Taip, seimas kaip ką jau pradeda daryti. Štai daug jau pasisakė dėl sekancijų metų valstybės biudžeto. Tiek pasisaky-

Pabaltijos šalių su Sovietų Sąjunga."

Reiškia, jeigu Maskva bando susidraugauti su Lenkija, tai jau Lenkija gera. Kad Lenkija pagrobė Vilnių su trečdaliu Lie-tuvos teritorijos, tai niekis. Rei-kia dabar leisti lenkams pa-vergti visą Lietuvą!

Tokių būdu komunistai da-bar jau stoja už Smetoną ir Varšuvą. O tuo tarpu Smeto-nos valdžia, kaip vienoje žinioje buvo pranešta, šaukėsi vo-kietininkų pagalbos Klaipėdoje prieš savo oponentus (kr. de-mokratų ir k.).

Smetona skelbia, kad tuos, kurie prieš jį kelia demonstra-cijas "sukursė" — Lenkija, at-keršydama Vokietijai už jos agitaciją tarpe ukrainiečių, iš šitų žinių atrodo, kad Lietuvos valdžia, gąsdinama visuomenę voldemarininkais, pati skubina-si susitarti su Hitleriu, kad su pagalba jį gąstytų atsilaukti Lietuvos prieš demokratines partijas.

Bet komunistai apšaukė Sme-tonos priešus "Hitlerio agen-tais"!

ta, kad biudžeto komisijos pir-mininkas net turėjo atsistaty-dinti, bet kas iš to. Musų sei-mas nėra savarankus.

—Na, tai pakeiskite rinkimų sistemą, tuomet kraštas duos energingesnį vyrų.

Tai išgirdęs mano kalbėto-jas tik rankomis skestelėjo. Kiek patylėjęs pridūrė: —Manai, kad tuomet kas nors tautininkus rinks?

—Bet juk Lietuvos reikalai turi būti aukščiausi stotimi už tautininkų ambicijas? — atsa-kiau jam.

Jis nutilo, susimąstė ir pas-kui vėl prašeko.

—Aš asmeniniai sutikčiau įsileisti į vyriausybę visą eilę iš opozicijos vyrų. Jų tarpe yra daug tokių, kuriuos aš gerbiu. Bet kaip padaryti? Rinkimai, — vėl prasidės demagogija, ber-gždžias darbas, piudynės, riete-nos...

—Tai Tamsta nepasitiki lie-tuvių tauta? — atsakiau jam.

—Jisai tiesiai pažiūrėjo į ma-ne. Išraudo, paskui jo baltas veidas lyg ištyso, kad baltėsnis liko, ir tarė:

—Jei tauta nepasitikėti, tai kur toliau eiti? — Ir vėl nuti-lo. Mudviejų kalba vėliau nu-krypo į visokius niekniekius.

Šitą pašnekėję tyčia jums perduodu, kad galėtumėte susi-ovkti, jog dabar net tautininkų tarpe eina savotiškas minčių judėjimas. Jautresni jų jau nu-jaučia, kad jie patys dabar at-sidūrę užburtame rate ir ieško išeities, o svarbiausia nesiten-kina savo vadais. Čia tik man-dagumo dėlei nesuminėčiau, ko-kiais šiurkščiais vadais vadi-namas jų pirmininkas. Tikrai tasai asmuo "dabar" kai kurių tautininkų tarpe labai nepopu-liarus. Kartu tenka pastebėti, kad tautininkų tarpe yra tokių, kurie aukštai iškio ir dabar jaučiasi labai nesmagiai, nes nenori tos karjeros prarasti, o jaučia, kad reikia kas nors da-ryti, bet neišmano kaip daryti. Gal išmano, bet karjera kliūdo. Lygiai ir su manim kalbėjęs tokioje padėtyje atsidūręs as-muo.

(Rytoj įdėsime trečią dalį)

KORESPONDENCIJA

Kenosha, Wis.

Kultūros Draugijos Choras nedėlio, gruodžio (Dec.) 18 d. suteiks kenošiečiams gražų kon-certą German American Home, 1715—52nd St. Pradžia 4 val. popiet.

Be vietinio choro, dalyvauja iš Waukegano Liuosybės cho-ras, solistai Violet Banis, bro-liai Vaišnoriai, Rastikaitė, Jo-citė ir iš Chicagos Antonette Mankevičiūtė.

Abiems chorams vadovauja George Steponavičius, tai aišku, kad bus šaunus muzikališkas vakaras, kuris suteiks daug malonumo Kenošos publikai.

—Busiu

Iš Lietuvos

Traukinys suvažinėjo žmogų

ŠATEIKIAI. — Plungės — Sateikių tarpustoty keleivinis traukinys suvažinėjo žmogų. Nelaimingasis buvo psichiniai nesveikas, todėl eidamas bė-giais ir pateko po traukinio.

Skuodo gelež. stoty prie pre-kinio traukinio buvo prikabi-nėjami vagonai. Keli vagonai, nespėjus jų prikabinoti, esant nuolaidumui, pradėjo riedėti. Nuriedėjo apie 3 km. Bet lai-mė, kad priešais neatėjo trau-kinys, nes tada būtų galėjusi įvykti didelė katastrofa.

KELI KAIMAI SURUOSĖ "MUSĮ PRIE MARNOS"

Kretingos apskr. ir valsčiuje, Kurmaičių km. gyventojai Julė Markevičiūtė kėlė savo sužadėtuvės. Buvo pakviesta daug svečių, 5 griežikų orkestras. Kol atvyko orkestras, kelias polkas harmonika sugriežė kaimo griežikas Pranas Bučys. Kai orkestras atvyko, Pr. Bučys išėjo griežti į kaimyninį kaimą, kur buvo surengtas vakarėlis su neblaivia programa. Į tą vakarėlį susirinkę jaunimas linksminos, šoko, dainavo, o, be to, išgėrė daug degtinės. Kai atsirado daug girtų, tuojau prasidėjo bariniai, ginčai, vienu prie kito kabinėjimasis. Apie 10 val. nakties vakarėlis virto tikra "Marna". Kurmaičių, Daktarų, Tintelių ir Tubausių kaimo vyrai apsiginklavę kas kirviu, kas basliu ar plytkraščiu mušė apie valandą laiko. Kautynių metu buvo daug sužeista, kruvinų, uždaužytomis akimis, nubraižytomis nosimis etc. Bet sunkiai sužeistų nedaug tebuvo. Tačiau J. Zi-

lius grįžęs iš "Marnos" jautėsi blogai—svažio galva, sopėjo pakaušis. Rytąjaus dieną Zi-lius buvo nugabentas į Kretingos ligoninę. Čia konstatavo, kad įlaužtas jo galvos kiaušas. Iš Kretingos Zi-lius nuvežtas į Klaipėdos Raud. kryžiaus ligoninę, kur neatgavęs sąmonės ir mirė.

Tų muštynių "veteranams" sąskaitas teko suvesti kaltinamųjų suole, į kurį susėdo net 12 jaunuvių, tų muštynių dalyvių.

Apygardos teismas Pr. Perkumą nubaudė 3 metais sunk. darbų kalėjimo; A. Rutę, A. Kvišę ir J. Drakšą po pusantų metų s. d. kalėjimo; C. Bubėnį, St. Zubėnį ir J. Daungilą po vienerių metų papr. kalėjimo; P. Kvišę, Pr. Kairį, D. Kniukštą, Vl. Burbą ir J. Gaigalą po šešių mėn. paprasto kalėjimo.

Kai kurie nubaustieji apygardos teismo sprendimą apskundė Rumams. Spalio 25 d. Rumai jų skundus ir negrįžė. Rumai iš esmės apygardos teismo sprendimą patvirtino, tik C. ir St. Zubėniams ir J. Daungilai bausmę sumažino ligi 6 mėn., o P. Kvišę ir Pr. Kairiui ligi trijų mėnesių papr. kalėjimo.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

S. L. A.

rinėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir rupinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA. organizatorių. Kai vienas tų organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklauskite jo patarimo—prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeima.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

307 West 30th Street, New York, N. Y.

Ir Amerikiečiai Skaito arba Užrašo Saviesiems Lietuvis

"KULTURĄ"

Mėnesinis Mokslo, Visuomenės ir Literatūros Žurnalas

Eina XV metus. Redaguoja garbės prof. P. LEONAS Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos mokslininkai, rašytojai, kritikai, visuomenininkai.

1938 m. žurnalo priedu specialiai išleidžiama įžymiojo rusų rašytojo Maksimo Gorkio gausių kūrinių rinktinė knyga.

Žmogaus Gimimas

"KULTUROS" kaina: metams 4 dol. pusmečiui 2 dol. Lietuvoje kaina metams 16 litų, pusm. 8 litai.

Adresas: "KULTUROS" žurnalas, Šiauliai, Tilžės g-vė Nr. 153. LITHUANIA.

AR JUS SKAITOT Naująją Gadyne'?

"NAUJOJI GADYNĖ" yra populiarius savaitinis laikraštis "NAUJOJI GADYNĖ" kainuoja tik du doleriai metams. Tai nedaug.

"NAUJOJI GADYNĖ" lanko visus ir kas savaitę, teikdama įvairiausio pasiskaitymo.

"NAUJOJI GADYNĖ" dabar yra paskelbus vąjį ir kviečia visus didinti jos skaitytojų šeimą.

"NAUJOJI GADYNĖ" yra darbininkų laikraštis ir tokiu ji liks.

"NAUJOJI GADYNĖ" jus prašo išpildyti žemiau einančią blanką ir but jos skaitytoju.

"NAUJOJI GADYNĖ"

220 Leonard Street, Brooklyn, N. Y.

Gerb. Administracija:

Čia prisiunčiu \$..... už "NAUJĄJĄ GADYNĘ" ir meldžiu ją siuntinėti sekamu adresu:

Vardas .....

Numeris ir gatvė .....

Miestas ir valstija .....

ARMONK, N. Y. — Jayne Shattuck (po kairei), aktorė, kuri gavo divorsą nuo Henry J. Topping (po dešinei) ir \$500,000 magary čioms.

Amerikos Neutralizavimo Įstatymas

Klausimas. — Pamenu, kad Jungt. Valstijos stoji karan tik po nuskandnimo amerikoniškų laivų. Ar dabartiniai įstatymai leidžia išsiuntimą ginklų ir amunicijos tautoms, kurios dalyvauja kare?

Atsakymas. — Po neutralizavimo rezoliucija priimta Kongreso rugpj. 1937 m., ant prezidento proklamacijos, kad karas egzistuoja tarp kai kurių šalių, išsiuntimas ginklų, amunicijos ir karo įrankių, tiesioginiai ar netiesioginiai, kariaujančioms tautoms yra draudžiama. Toliau paskolos ir teikimas kreditų kariaujančioms tautoms arba sukėlimas pinigų Jungt. Valstijos teritorijose laibui kariaujančių tautų yra draudžiama. Ir tas pats su šalimis, kurios užsiima civilišku karu. Galima drausti svetimų šalių submarinas arba jų ginkluotus prekybos laivus nuo vartojimo Jungt. Valstijų uostų ir teritorijų vandenų. Keliaujamas Jungt. Valstijų piliečių ant kariaujančios tautos laivo gali būti padarytas nelegališku žingsniu, jeigu nesutinka su taisytklėmis ir reguliacijomis prezidento paskirtomis.

Amerikos piliečiai svetimos armijos Klausimas. — Mano giminė, naturalizuotas Jungt. Valstijų pilietis, išvyko į Europą metas atgal. Ką tik girdėjau, kad jį priverstinai įtraukė į tos šalies armiją. Ar jis gali pamesti jo Amerikos pilietystę?

Atsakymas. — Jeigu jis prisiėktų ištikimumą svetimam viešpatystei, jis pames jo Amerikos pilietystę; jeigu jis priverstinai buvo įtrauktas į armiją, jis turi pasiųsti protestą prieš tokį žingsnį arčiausiam Amerikos konsului. Lai raštu pasiūncia protestą. Daug svetimų šalių vis laiko, kad jos tautiečiai, militaristų metų, kurie išvyko į svetimas šalis, ir ten tapo naturalizuoti piliečiai, vis tiek papuola po militaristka tarnystę. Šiuo laiku patariama naturalizuotam piliečiui, mita-liško amžiaus, nevykti į tas šalis, kurios vis pripažįsta dviskaitinę pilietystę.

Turtas mirusių užsienyje Amerikos naturalizuotų piliečių Klausimas. — Naturalizuotas Amerikos pilietis neseniai mirė Europoje. Jo žmona ir vaikai čion gyvena. Ar turi kreiptis prie advokato, kad galėtų atgauti to piliečio paliktą turtą.

Atsakymas. — Užduotis Amerikos konsulų yra apsaugoti turtą Amerikos piliečių užsienyje. Žmona turi tuoj susinešti su Amerikos konsulu toje šalyje, kur vyras mirė.

Socialės apdraudos ofisai, Pensilvanijoje Klausimas. — Kur yra socia-

Prieš šventinis išpardavimas

Laikas bėgte bėga. Iki Kalėdų beliko vos viena savaitė. Šiais metais, kaip ir visuomet visi skuba į krautuves šventėms apsipirkti — rengiasi ir dovanas duoti. Taigi, prisiartino labai didelės veiklos savaitė.

Tačiau už vis svarbiausių dalykų yra Kalėdų pietus. Kiekviena šeiminkė išanksto planuoja kaip tuos pietus parengti, kad patenkinti šeimą ir pakviestus svečius. Dabar, kad padėti šeiminkėms geriau ir geresnėmis prekėmis apsipirkti Midwest Stores savininkai apsi-rūpino prekių išteklį. Jie jau dabar turi pilnas lentynas pilniausio šventės skiriamų prekių pasirinkimą. Todėl, kiekvienai šeiminkėi naudingiau pirkti ten, kur didesnis pasirinkimas — Midwest Stores krautuvsė.

Svarbu, be to, priminti ir tai, kad Midwest Stores krautuvsė patarnavimas yra geresnis ir draugiškesnis, nes čia savo krautuvsę atstovauja patsai šeiminkas. Paskui prekių kainos žemiausios, nes visos prekės yra perkamos urmo kainomis, stambienomis, tiesiai iš gamintojų ir dirbtuvių. Ką su-taupoma tuo budu perkant, viską perleidžiama pirkėjams žemesnių kainų formoje.

Be prieš šventinis išpardavimas jau paskelbtas. Skelbimas telpa šiandien ir Naujienose. Tas skelbimas padės šeiminkėms lentynas prisidėti žemiausiomis kainomis. Tad, nepamirškite apsilankyti. (Skelb.)

Iš apdraudos ofisai Pensilvanijoje? Ar tokie ofisai yra Scrantone ar Wilkes Barre? Kokia įstaiga pildo nedarbo kompensacijos įstatynią Pensilvanijoje?

Atsakymas. — Socialės Apdraudos Taryba įsteigė 18 ofisų Pensilvanijoje. Scrantonas ir Wilkes Barre turi po vieną. Nedarbo kompensaciją pildo Division of Unemployment and Employment Service, Department of Labor and Industry, Harrisburg, Penn. [FLIS].

GERESNIS MAISTAS...

... ŽEMESNĖS KAINOS

SPECIALUS IŠPARDAVIMAS VISOSE MIDWEST STORES PENKATDIENI IR ŠESTADIENI, GRUODŽIO 16 IR 17

Puikiausios Idaho Russet

Bulves U. S. No. 1 10 sv. 23c Rusies

Kiaušiniai No. 1 Kokybės tuz. 29c

"MIDWEST" Puikiausios švieži Kiaušiniai tuz. kar. 35c

"GLASBAKE" Casserole Iekštės už tik 1c su daržovių riebalais 3 sv. ken. 48c

"MIDWEST" Kopustai did. 2 1/2 ken. 3 už 25c

"SPRINGTIME" Tomato sunka 19 unc. ken 2 už 19c

"MIDWEST" Puikios Cream Style Kornai balti ar geltoni No. 2 ken. 2 už 25c

"JUSTICE" Pork and Beans did. 22 unc. ken. 2 už 17c

"COMET" Ryžiai sv. pak. 2 už 19c

California Lima Pupos 2 sv. 17c

"LIBBY'S" Pure California. Orandzių Sunka 12 unc. ken 2 už 15c

"LIBBY'S" Chili Con Carne No. 1 ken. 2 už 19c

"GERBER'S" Kudikių Valgis 3 ken. 25c

"SUNRAY" Soda Crackers 2 sv. pak. 15c

"PAUL SCHULZE" Tyrų Šokolado Cookies sv. 19c

Jurių Ešeriai be kaulų ir be odos sv. 16c

"BLUE LABEL" American Loaf Suris sv. 24c

"WILSON'S" Slab Lašiniai sv. 31c

Puikios New York Jonathan Obuoliai 3 sv. 17c

GRAPEFRUIT Besėkliai 80 dydžio 8 už 25c

COLORADO Geltonos Cibulės 5 sv. 13c

"RINSO" 2 maži 17c did. pak. 21c

"LIFEBUOY" Muilas 3 už 17c

"LUX" Muilas Kalėdiniam Pakelyj 4 už 25c

"CAMAX" Muilas 3 už 17c

GERESNIS — SKIRTINGESNIS

"ROYAL LEMON" Cleanser 3 ken. 14c

\$100 UŽDYKA KIEKVIENĄ SAVAITĘ TAUPYKITE MUSŲ KUPONUS

PIRK NUO MIDWEST STORES

GARSINKITES "NAUJIEOSE"

NEPADĖJUS

nėra ko rasti

Jei SPAUDZIA reikalai... jei reikia pinigų... ar manai pirkti namus, ar senus pataisyti, visuomet ateik pasitarti. Jei turi pinigų ir nori kitiems padėti, atnešk pasidėk... čia apsauga tikra ir dar nuošimtis geras. Dabar NAUJIENŲ SPULKA moka 4% palukany. Jau nuoli... tavo tėvai vargus vargdami sudėjo turtus, davė tau mokslą, nes jie žinojo kaip reikia taupyti. Pradėk sau taupomąją sąskaitą dar šiandien NAUJIENŲ SPULKOJ.

Užtikrink savo indeliams tikrą apsaugą ir pelną

Čia visų INDELIŲ APDRAUSTI IKI

\$5,000.00

LITHUANIAN BUILDING, LOAN AND SAVINGS ASS'N.

1739 SOUTH HALSTED STREET

TELEFONAS, CANAL 8500

NUGARĄ LAU-ZIANTI NE-LAIMĖ

seka po netikusios inkstų veiklos. Gamta parūpina tikrą valstą natūraliam šaltinio vandenį. Slapumo ligos yra perrimos, kad nepaisyti. Bet koks gydytojas patars vartoti mineralinį vandenį, jį gydančią ir kaip apsaugą nuo inkstų ligos. Užsakykite keisla iš visų geriausių MIAMI SPRING MINERAL WATER.

Tel. DEARBORN 9615. MIAMI PARK SPRINGS, Inc. 10 SOUTH LA SALLE ST.

SAVAITRASTIS

"Argentinos Lietuvių Balsas"

U. S. A. metams kainuoja Pusantro Dolerio

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

"KELEIVIS?"

Ar žinai, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

Net kunigai pakilsėję jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį ir rankas paimt.

"Keleivis" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonų mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinių, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$2.00 metams.

Adresas toks:

"KELEIVIS"

253 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIEOSE"

MUSCULAR RHEUMATIC PAINS-ACHES

Kad gauti greitą pagalbą, reikia daugiau, negu "tik moties." Reikia "Pris-erzindimo," tokio, kaip seno švulinančio, raminančio Musterole, kad persunkti per odos paviršių, pagelbais nuo kraujo sukumpimų ir skausmų, olerų pasiekimų. Ramumų diegimas, skausmas ir su-šūgimas paprastai greit pavyksta nu-galėti. Geriau negu seno budo mustardinis plasteris. Per 30 metų miltai vario-ja. Dabar jis gydytojų ir slaugių pa-taria vartoti. Yra trijų stiprumų: Pa-prastas, valkus (švelnus) ir ekstra stip-rus, 40c visose vaistinėse.

Full-flavored

—perfect for cooking!

● Kraft American has a mellow, full-flavored richness that makes it perfect for sandwiches. And for cooked dishes you can depend on this American Cheese to melt perfectly.

Diena Iš Dienos

Švęs 50 Metų Gimtadienį

Antanas Balchunas, Rose-moor Buffet, 10314 So. Michigan ave., savininkas, minės savo 50 metų gimtadienio suka-tuves, surengdamas iškilmingą parę, kuri įvyks šeštadienio va-

kare, gruodžio 17 d., jo puikiai įrengtoje taverneje.
Linkiu A. Balchunui turėti linksmą parę ir paskui pasekmingai gyventi iki 100 gimtadienio sukaštuvų. —Untanas.

Išsiėmė Leidimus

Vedyboms

(Chicago)
Edward Josephs, 21, su Marie Andracka, 20
Ronald Shurgot, 29, su Annabelle Perry, 20

Reikalauja Perskirų

Antoinette Kavaliauskas nuo Raymond Kavaliauskas

Gavo Perskiras

Bernice Skirmont nuo John Skirmont

Liepos Naujas Daržas

82 ir Kean Ave.
(Prieš Tautiškas Kapines)

Piknikams dienos dar neužimtos. Kas pirmas, tas galės pasirinkti dieną.

PABST ALUS ir Užkandžiai visados.

JOS LIEPA
Telefonas Willow Springs 45.

AKRON, O. — Blimpo K-2 kabina, kuriame yra komendantas ir pilotas.

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Isteigė Naują Urmą Deginės Sandelį

McKINLEY PARK. — Ant Archer Ave., prie kampo Damen Ave., antrašiu 3407 Archer Ave., atsidarė nauja degtinė ir kitų likerų urmo įstaiga. Naujas savininkas yra p. Bonds Hermit, kuris pirmiausia buvo prezidentu kitos stambios firmos Chicagoje. Pirmesnė firma darydavo stambų biznį su lietuviais taverne savininkais.

P-as Bonds Hermit tikisi pasimatyti su savo senais pažįtamais ateinančią pirmadienį, gruodžio 19 d. Svečiai bus priimami susipažinti su nauja vieta nuo 9 val. ryto iki vakaro. VBA.

Gimtadienio Parė Pagerbimui Juozo Lapinsko

BRIDGEPORT. — Šį šeštadienį įvyks gimtadienio parė pagerbimui jaunuolio, taverės biznierių, p. Juozo Lapinsko, kuris užlaiko taverę antrašiu 3210 S. Halsted St. Kiek metų iš viso jam sukanka, neteko sužinoti, bet sako, jau yra antri metai kaip man "valia" gerti stipresni "gėrimai". Valio, Juozai. Ar nebus tikrai 22 gimtadienio parė? Ilgų metų ir geros sveikatos. —VBA.

Naujos Gdynės Choras Rengia Linksmą Vakarėlį

Dalyvaus Kalėdų Diedukas ir "Bohemian Girl"

Nutarta — padaryta, kad šeštadienio vakare, gruodžio 17 d., kaip 8-tą val. vak., West-side Svetainėje, 2244 W. 23rd Pl., įvyks naujagadyniečių prieš-Kalėdinis pasilinksminimas.

Kadangi "Naujos Gdynės" Choras sausio 1 d. vyksta Detroitan, kur yra pasirengęs suvaidinti tą gražią ir mėgiamą operetę "Mikado", tai kalbamasis pasilinksminimo vakarėlis kaip tik bus pagerbimui ir atsisveikinimui, su darbuotojais ir dainininkais, linkint jiems geros kelionės ir gero pasisekimo Detroito.

Viena choro panelė man į ausį pašnibždėjo, kad vakarėlis bus pilnas įvairių "prašmatnybių", ir galės linksminintis ne vien jaunimas, bet ir senimas, galės šokti klumpakojį, suktinį ir kitus lietuviškus šokius. Šale to, atvyks ir Kalėdų diedukas su įvairiomis kalėdinėmis dovanomis. Bus gražūs programos, kurį išpildys "Naujos Gdynės" choras, sudainuodamas gražių lietuviškų liaudies dainų. O, beto, prisidėjo pributi ir labai graži linksmutė panelė "BOHEMIAN GIRL", su kuria Jurgis Stepnavičius supažindins atsilankiusią publiką. Ir ve, šitas visas puikus pasilinksminimas bus teikiamas veltui, be įžangos bilieto. Taip sakant, bus tikra Kalėdų dovana nuo "Naujos Gdynės" choro. K-s.

Radio

Budriko Radio Valanda

Nedėlioje, gruodžio 18 dieną, iš stoties WCFL, 970 k. ka p 5:30 iki 6:30 po pietų Chicago laiku lietuviškas pasaulis turės progą girdėti gerą lietuvišką radio programą iš geros stoties.

Dalyvaus Budriko Simfonijos Orkestras, Merginų Gražuolių Choras, Kalėdų Dėdukas ir daug kitų gerų talentų. Bus labai mažai skelbimų. Programas visur bus girdimas aiškiai. Programus leidžia Budriko rakandų, radio ir kalėdų dovanų krautuvė Southsideje, kur prekės yra geros, o kainos teisingos ir neperaukštos. Žvalgas.

Šaltimiero Programas

Šio penktadienio vakare vėl išgarsite idomų programą. Telesitėsia "Aš Ieškau Darbo" programos dalis. "Šankliųjų Lujis" tikrai prajuokins klausytojus savo keistai juokinga kalba. Akordeonistas J. Warputas meisteriškai gros akordeonu.

Butinai klausykites Šaltimiero šio vakaro programo. Pradžią 7:00 val. vak. ir stoties WHFC, Ciceroje. —Lara.

Nori Išauginti Draugiją Iki Tukstančio Narių

Paliko Tą Pačią Valdybą 1939 Metams Iš Teisybės Mylėtojų D-jos Susirinkimo.

Teisybės Mylėtojų Draugija laikė savo priešmetinį susirinkimą 11 d. gruodžio, Chicago's Liet. Auditorioje. "Pirmiausiai, pirmininkas J. Bālčūnas atidarė susirinkimą, ir užklausė ar nesiranda naujų narių norinčių įstoti į Draugiją. Atsiskaukė 8 nariai-ės, 5 moterys ir 3 vyrai. Kai kurie dar visai jauni, ir kada Draugijos daktaras Poška pripažino juos visus sveikus, tai visi buvo priimti vienbalsiai.

Toliaus buvo skaitytas iš praeto susirinkimo protokolas ir priimtas be pastabų. Ligonų raportai buvo atydziai išklausyti ir ligoniams pašalpa išmokėta.

Pelningas Balias

Rudeninio baliaus komitetas raportavo, kad balius buvo labai sėkmingas, draugijai liko pelno \$78.00. Antras raportas buvo apie metinį balių, kuris įvyks prieš pat Užgavėnes, vasario 19-tą d., 1939 metais. Komitetas raportavo, kad turi padaręs sutartį su "Naujos Gdynės" Choru perstatyti "Mikado". Naujus sumanymus svarstant, liko nutarta duoti nariams po vieną dolerį dovanų, kurie atsives naujų narių prie Draugijos prirašyti, nes

Pirkit

KALEDŲ DOVANAS
Krautuvėse Kurios Garsinasi
NAUJIENOSE

Visos tos krautuvės turi didelį pasirinkimą dovanų ir joms draugiškai ir maloniai patarnaus. Už jūsų kooperavimą busime dėkingi. ....

draugijos tikslas yra ateinančiais metais pakelti draugiją nariais iki vieno tukstančio.

Pabaigoj, eita prie rinkimų valdybos ateinantiems metams. Kadangi draugija turi gerą valdybą, tai didžiama balsų buvo išrinkta ta pati, išskiriant tik vice-pirmininką, kuris rezignavo, ir į jo vietą buvo išrinkta P. Kviekienė.

Draugijos Korespondentas.

A. F. CZESNA BATHS ATLANKYKIT SVEIKATOS PARTI

Telefonas BOULEVARD 4552

Užlaikom elektrikinį Kabinetą, karštus ir garo kambarius; suteikiame elektrikinį ir švedų masažus; Pagelbėsime jums sveikatai VIOLET Spinduliais ir siero vanom. Kainos labai prieinamos; Moterų diena utaminkais.

1657 West 45th St., kampas S. Paulina St.

Boston Shoe Store

3435 So. Halsted Str.
DUODA

DYKAI!!!
Kalėdoms
DOVANU

I MUSŲ

Permodeliavimo Batų Išpardavime

Visiškai Dykai

24 Karatų Paauskuotas

GOLD CREST CRYSTAL SETAS

Vertės \$1.00 ir \$2.00 ir daugiau su kiekviena pora

BOSTON'S BETTER SHOES

Nuo **\$2.98** ir aukš.

moteriškų ar vyriškų batų

ATEIK ir GAUK SAVO DOVANĄ

D A B A R!!!

Dovanas gausite perkant ir Red Cross ir Florsheim batus

Turime Pilną Pasirinkimą vaikams pigiai kaip už \$1.00 ir aukš., taipgi berniukams ir mergaitėms pigiai kaip už \$1.99 ir aukš. Visi tvirtos odos.

BOSTON SHOE STORE

3435 SOUTH HALSTED STREET

Klausykite Boston Shoe Store Radio Programų šeštadieniais iš ryto 10:15 iš stoties W. H. F. C.

REMAICIŲ ORKESTRAS — BAJORES DAINININKES — ARTISTAI-ES

**KLAUSYKITES
ŠALTIMIERO**

IDOMŲ IR NUOLATINIŲ

RADIO PROGRAMŲ

• PENKTADIENI— 7 IKI 8 VAL. VAK.
• SEŠTADIENI— 7 IKI 8 VAL. VAK.
• SEKMADIENI— 7 IKI 8 VAL. VAK.

LIETUVIŠKI PASILINKSMINIMAI—BARTKŲ SEIMYNA—Žinių Skyrius

Spausdinam

**PLAKATUS, BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS**

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

Bowling-Billiardai

20 Aslų — 10 Stalų

Gėrimai ir užkandžiai vietoje Rezervacijos Kluubams

Milo Wiesner Recreation

819-823 W. 35th St.

Tel. Yards 4621-4622-2868

Tel. Victory 4965.
STOGEENGSTYRE IR BLEKOS DARBAL 35 metalų biznį, turį pilną aprūdą už darbų. Lengvų išmokėjimui jei norite.
BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 So. Halsted St.

Lietuvis Plumberis

— Laisnuotas —

GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS.

IRENGIA STOKERIUS

JOHN YERKES

2422 W. 69th St.

Tel. Hemlock 2867

Rez. Republic 5688

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom furničius, pianus ir visokius rankandus bei storus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.

3406 So. Halsted St.

Saukit Tel. YARDS 3408

PETE YOUNG

UŽEIGA.

Priešais Tautiški Kapinių vartus Skanus SCHLITZ ALUS.

PETE YOUNG

83 ir Kean Ave.

Willow Springs.

LIETUVOS NEPRI- KLAUSOMYBES

20 Metų Sukakties
Minėjimo Ženkliulis

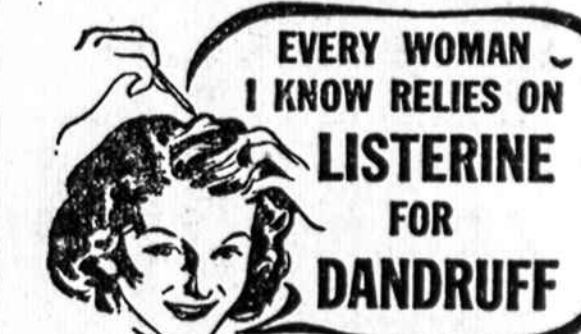
GALI GAUTI

NAUJIENOSE

KAINA 25 CENTAI

•

Pelnas eina
LIETUVOS AERO KLIUBO
NAUDAI.

EVERY WOMAN I KNOW RELIES ON LISTERINE FOR DANDRUFF

Clinics prove Listerine Antiseptic reaches and kills dandruff germ

There is no easier, more delightful, or effective way of keeping dandruff under control than with Listerine Antiseptic, famous for more than 25 years as a mouth wash and gargle. Just rub it in and follow with prolonged massage.

Listerine Antiseptic gets rid of dandruff because it kills the germ that causes dandruff—the queer little bottle-shaped bacteria (Pityrosporum ovale) that surrounds the hair and covers the scalp.

Don't waste time with remedies that merely attack symptoms. Use Listerine Antiseptic, the proved treatment that gets at the cause. The only treatment we know of that is backed by ten years of research and a clinical record of success in the great majority of cases.

Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

LISTERINE

THE PROVED TREATMENT FOR DANDRUFF

GERBIAMI NAUJIENŲ Skatytėjai Prašomi Pirkinių Reikalais Eiti į tas Krautuves, kurios Skelbiiasi Naujienose.

LIGONINĖS HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILAI IŠIMAMI \$12.50

už GYDYMAS \$50.00

LIGONINĖJE

RAUDONGVYLĖS IŠIMAMA viena diena Ligoninėje \$15.00

REUMATIZMAS Greitai Palengvinama \$2.00

VISAS LIGAS GYDOMA \$1.00

Ekaminacija įskaita vaistus

DOUGLAS PARK HOSPITAL

1900 So. Kedzie Ave., Chicago

Tel. Lawndale 5727.

FOTOGRAFAS

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užlaido-mis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.

420 W. 63rd St.

Tel. ENG. 5683-5840

ISSIUVINETAS ŽIURSTAS...

APRON PATTERN 1914

No. 1914 — Gražiai pasiutas ir išsiuvinėtas žiurstas.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 1914
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No. ....

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Miestas ir valstija .....

MUSŲ JAUNUOLIAI JAU PASIRODĖ, — DABAR VYRŲ EILĖ

Gruodžio 18 d. artinantis

Jau bus koks poras mėnesių kaip prasidėjo Chicago's lietuvių tarpe šio sezono kultūrinis veikimas. Jau beveik visi Chicago's lietuvių mišrūs chorai davė koncertus, statė operas, operetes ir šiaip lošimus. Jų tarpe "Pirmyn", "Birutės", "Naujos Gdynės" ir "Kanklių" chorai, studentai ir kitos grupės bei organizacijos. "Pirmyn" choras jau net koncertavo keliuose miestuose toli už Chicago's.

Žvelgiant į tokį Amerikos, o ypač Chicago's, lietuvių kultūrinį veikimą, darosi gana jauku ir linksma, kad jokie vargai, jokia priespauda nesunaikino lietuvių meilės prie dailės ir draugiškumo.

Vyrų Choro Eilė

Visi virš paminėti parengiami tai vis buvo mišrų jaunomenės chorų ir šiaip kultūrinių bei pašalpiųjų organizacijų. Gi dabar atėjo eilė pasirodyti ir Chicago's lietuvių Vyrų chorui. Kas tas Vyrų choras yra, iš kokių dainininkų susideda ir ką jis veikia, jau nekarta buvo rašyta.

Gi šį kartą tenka pasakyti tik tiek, kad Vyrų choras yra pilnai pasirušęs pateikti Chicago's lietuviams gražų teatrą koncertą. Chicago's lietuvių Vyrų choro teatras koncertas

įvyksta šį sekmadienį, gruodžio (December) 18 d.

Vieta, Chicago's lietuvių Auditorijoje, 3183 So. Halsted St. Pradžią, 5 val. vakare, įžanga 45 centai asmeniui.

Bus suleista dviejų veiksmų, tik iš Lietuvos gauta ir Amerikoje pirmą kartą statoma linksma komedija, "Pertraukta Meilė".

Gi antra dalis bus koncertas, kurį išpildys Chicago's lietuvių Vyrų choras, po vadovybe p. K. Steponavičiaus. O Vyrų choras tikrai moka daug gražių dainų.

Ką Sako Svetimtaučiai Apie Liet. Vyrų Chorą

Praeitą sekmadienį, tai yra gruodžio 11 d., Chicago's lietuvių Vyrų choras dainavo, Progress Rakandų Krautuvės radio valandoj.

Kaip pasirodo, to programo klausėsi daugelis ir svetimtaučiai ir nors man teko kalbėtis su keliais, bet sutapymui vietos ir laiko, čia pakartosiu tik dviejų ypatų pareiškimą.

P. Viteker, per ilgus metus buvęs Sokolų organizacijos sekretorius (čekas), pats dainininkas ir muzikantas, pasakė: "Kaipo dainos ir muzikos mėgėjas, aš visuomet klausiausi įvairių programų ir nežinau ar dėlto, kad Vyrų chorą retai tenka girdėti, man jis tiek patiko, kad ir pats panorėjau su jais drauge dainuoti, nors ir nesupratau apie ką dainuoja".

O štai antras, P. Lewis, ilgus metus buvęs Western Electric skyriaus viršininkas, pasakė: — "Nors žodžių ir nesupratau, bet dainavimas buvo tiek geras, kad aš tiesiog stebiuosi, kad lietuviai turi tokį gerą Vyrų-mėgėjų chorą." Taigi, Chicago's lietuvių, turėdami tokį gerą Vyrų-mėgėjų chorą, gali juomi didžiulius.

Šį sekmadienį kas tik nepatingės atvažiuoti į Chicago's lietuvių Auditoriją, tas, pamatys tuos vyrus lošiant ir dainuojant ypač išraiškai.

Taigi Vyrų choras kviečia jus visus į savo teatrą-koncertą, o vyrai jus tikrai gražiai palinksmins.

Dainos Mylėtojas.

Kelkime! Naujienose laukia nauda dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Urbas Gėlės Mylėtojas, Bankietams ir Pagarbams. 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS Siūniam Gėlės Telegramą Viskas Pasaulio Dailis. KVIETKININKAS Gėlės Vestuvės, Bankietams ir Pagarbams. 8316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7308

AR JIESKAI DARBO? Skaityk kasdien NAUJIENAS IR TEMYK SKILTIS "REIKIA DARBININKU" Lietuvių taiggi perka ir parduoda ir progas sužinoti per NAUJIENAS 1739 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

NAUJIENOS Pattern Dept. 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. Mieros per krutinę (Vardas ir pavardė) (Adresas) (Miestas ir valstija)

CLASIFIED SKELBIMUS "N." RASTINE PRIMA KASDIEN NUO 8 V. RYTO Iki 7:30 VAL. VAK. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 popiet ir nuo 4 iki 7:30 val. vakaro. Tel. CANAL 8500

CLASIFIED SKELBIMUS "N." RASTINE PRIMA KASDIEN NUO 8 V. RYTO Iki 7:30 VAL. VAK. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 popiet ir nuo 4 iki 7:30 val. vakaro. Tel. CANAL 8500

CLASIFIED SKELBIMUS "N." RASTINE PRIMA KASDIEN NUO 8 V. RYTO Iki 7:30 VAL. VAK. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 popiet ir nuo 4 iki 7:30 val. vakaro. Tel. CANAL 8500

CLASIFIED SKELBIMUS "N." RASTINE PRIMA KASDIEN NUO 8 V. RYTO Iki 7:30 VAL. VAK. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 popiet ir nuo 4 iki 7:30 val. vakaro. Tel. CANAL 8500

CLASIFIED SKELBIMUS "N." RASTINE PRIMA KASDIEN NUO 8 V. RYTO Iki 7:30 VAL. VAK. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 popiet ir nuo 4 iki 7:30 val. vakaro. Tel. CANAL 8500

W. Lee O'Daniel, naujai išrinktas Texas valstijos gubernatorių, su žmona ir dukteria.

Laisvamųjų Bankietas Gerai Pavyko

Atsilankė daug parapijonų

ROSELAND. — Lietuvių Laisvamųjų Etinės Kultūros Draugijos bendras metinis bankietas nusisekė gana gerai.

Svečių prisirinko gana daug, taip kad prie stalų visi negalėjo sutilpti.

Publika buvo marga, tai yra ne vieni tik laisvamajai, bet ypač daug "parapijonų" atsilankė, nes, mat, yra girdėję, kad Roselando darbininkų sveatinė už 50 centų labai gerą vakarienę duoda, ne taip kaip bažnytinėje svetainėje, kur užsimoka \$1, o po vakarienei nežino ar valges ar ne.

Čia gi atsilankė rado visai ką kitą. Stalai svariai aptiesti, gėlėmis apstatyti, svečiai visi mandagūs ir draugiški. Gaspardinės visos linksmos, su šypsenomis valgius svečiams tik skubina, tik neša.

Vakariene rupestingai ir skaniai pagaminta, tai nuopelnai ponų Dambrauskienės ir Kučinskienės, nes viskas buvo puiku priežiūra. P-as Dambrauskas, bankieto pirmininkas, pakvietė Dr. Graičuną pratariti žodį kitą, vėliau Jagminą. Kalbėtojai pasidžiaugia nuveiktais darbais ir pasižada veikti ir toliau.

Svečiai vakariene visi buvo patenkinti. Vėliau su pakeltu upu prie baro linkmai alutį gerkšnoj. O jaunuoliai be rūpesčio pasižaidė kiek tik jų širdys troško. —Stepukas.

Brolių Motužų Filmos Chicagoj:

Gruodžio 16 d. 7 val. vak. Lietuvių Auditorijoje, 901 Lincoln ave. (Waukegan, Ill.)

Gruodžio 17 d. 7:30 v. vak. J. Juškos Salėj, 2417-19 West 43rd St.

Gruodžio 18 d. 6:30 v. vak. Sv. Pranciškaus Par. Salėj, 3903 Fir St. (East Chicago, Ind.)

Gruodžio 21 d. 7:30 val. vakaro, Sv. Jurgio Par. Salėj, 32 Place ir Litanica ave. (Skelb.)

Chicago's Lietuvių Draugijos Įgalioti Delegatai

1 Amerikos Lietuvių Kongreso Konferenciją

Amer. Lietuvių Kongreso, Chicago's skyriaus konferencijoj sekmadienį, gruodžio 18 d., Lietuvių Auditorijoje, 3183 So. Halsted St., dalyvaus 30 delegatų nuo Chicago's Lietuvių Draugijos. Pradžią 1 val. po pietų.

Visi žemiau pažymėti delegatai imalonėkite išsidėmėti laiką ir vietą, nes ypač išraiškiai paragiškai nebus siunčiami. Mandatus bus priiduotas vienas už visus. Būtinai kiekvienas delegatas turėtų nuvykti, kad prisidėtų prie kongreso svarbių darbų.

Delegatams paskirti sekanti nariai:

- P. Remeikis, V. Ambrose, S. Vesys, P. Brazis, A. Rulis, M. Grakauskas, K. Cepukas, F. Abekas, P. Čereška, P. Galskis, K. Matekonis, F. Stanionis, P. Grigaitis, A. Jūris, P. Milaševičia, J. Kriaučiūnas, K. Kungienė, G. Mitkus, F. Brajus, V. Mankus, B. Svelnienė, P. Mankevičius, J. Degutis, J. Markus, J. Pronskis, O. Viliene, A. Moskel, F. Alvikis, V. M. Briedis, L. Narmontaitė, W. V. Mankus, sek.

Šivakar Cicero Kultūros D-jos Susirinkimas

Dr. Guseh Skaitys Paskaitą Apie Maistą

CICERO. — Cicero's Lietuvių Kultūros Draugija turės savo priešmetinį susirinkimą šivakar, Liuosybės svetainėje. Draugijos nariai ateikite ir atsiveskite savo draugus.

Aptarsime Draugijos reikalus, o pabaigai išlausysime svarbią Dr. A. J. Gusseno paskaitą. Tai senas vietos dentistas, geras lietuvis. Jo kalba bus ne apie dantis, bet apie maistą. Tai visiems svarbi tema.

Maistą visi vartoja, kaip turtingi, taip ir vargūčiai. Be maisto gyvybė negali pasilaikyti. Dr. Gussen tiksliai išdėstys maisto svarbą.

Visi ateikite ir atsiveskite draugus, kad ir ne narius.

JUOKAI

ITIKINAMA REKLAMA

— Kas kartą mano sukonstruotoje vonioje išsimaudosi, tas visada maudosi.

Antanas: Ir tu nežinai kas yra radio? O ką tu turi savo namuose? Malkis: Žiurkės.

NESUGIUPU

— Šį rašinį apie save tu ne vieną, Jonuk, parašei! Kas buvo kartu su tavim? — Mano šuo, pone mokytojaui!

CLASSIFIED ADVT.

PERSONAL Asmenų Ieško

IEŠKAU APSIVEDIMUI moters nuo 50 iki 55 metų. Rašykite, 1739 So. Halsted St., Box 911.

SITUATION WANTED Ieško Darbo

PAIEŠKAU DARBO už porteri arba janitorų prie namų. Kam reikia meldžiu atsiskaiti. 3443 South Union Ave. antros lubos iš užpakalio.

PARTNERS WANTED Reikia Partnerių

PAIEŠKAU PUSININKO į Taverno biznį. 6011 So. Halsted St.

THE WORLD AT A GLANCE

by Dr. E. G. Peters

The Core of Democracy

The core of democracy is freedom of expression. The "founding fathers" knew that great truth when in the first amendment of the constitution, adopted in 1791 as part of the now famous Bill of Rights, they denied to Congress the power to make any law "abridging the freedom of speech or of the press, or the right of the people to assemble and to petition the government for a redress of grievances."

When our conservatives leap with joy at the prospect of defending the constitution, and especially when they nearly suffer a stroke at the sight of some soapboxer condemning the rich, they ought to read and ponder that great second amendment. If they have left any sense of fair play, if they know the first step in patriotism, maybe they will then be less ready to deny freedom of expression to labor organizers and to political and religious radicals who want to "air their grievances."

For if the ruling class in the South had allowed the free discussion of slavery between 1830 and 1860, this nation would most likely have rid itself of the black curse of chattel slavery without the calamity of the Civil War which cost more than a million human lives and billions in treasure.

"The test of free speech," said Oliver Wendell Holmes, one of America's foremost jurists, "is not that we allow people to say what we believe, but that we permit them to state what we hate and fear."

"What we stand in need of are dissensions, classes of view, strife," exclaimed Mussolini, when as Socialist editor he defended himself and his staff of the *Avanti* against the charge of stirring up riots. "Gentlemen of the jury, render homage to the ancient philosopher, Heraclitus, who declared, 'Strife is the origin of all things.' Well, then, allow us to go with our strife, give us freedom for this, and you will render homage to a great philosopher and to a very great principle — the principle of Freedom."

As every student of history knows, the first victim of despotism is freedom of expression. This was true of the dictatorship of Napoleon III and of the Russian Czars; it is true today of the totalitarian states of Russia, Germany and Italy. It is likewise true to a greater or lesser extent of every nation, region or city smitten by the heavy breath of despotic rule, whether that rule is in Japan or Jersey City, in Insurgent Spain or New Orleans, in Brazil or certain sections of our Pacific coast. Always and everywhere it is the same — the dictator or despotic group wipes out freedom of expression for the opposition, just as did Mussolini, the fascist dictator, by having murdered Matteotti, Amendola, and Gabetti, three of the ablest and most courageous liberal members of the Italian parliament.

Since freedom of expression is the core of democracy, it becomes tremendously important for us Americans — whether white or colored, native or foreign born, worker or employer, Protestant, Catholic, or Jew — to cherish the wisdom of the "founding fathers" who bulwarked freedom of expression with a constitutional guarantee.

It behooves us to keep what they gave us, to see to it that every person in this country, so long as he refrains from violence, shall enjoy the right which forms the core of democracy — the right of free speech, free press, and free assembly.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

MUMS REIKIA GERO patyrusio lietuvių gėrimų pardavinėtojo. Naujas Gėrimų urmo namas parduoda visokių plačiai skelbiamus vyno, degtinės ir cordials. Moka aukščiausią komisiją ir bonus. Nesikreipkite, jei neturite išdirbtą route. Pasimatyti su Bond Hermat. Kreiptis 9-10 A. M. BOND LIQUOR COMPANY, 3407 Archer Avenue.

FOR RENT—IN GENERAL Rendrai—Bendrai

RENDAI MESOS MARKETAS ir grosernė, elektriniai fikieriai užpakaly 5 kambarių flatas. Įsteigta 10 metų. Priežastis—eina palisė. Kreiptis 3554 So. Emerald Ave.

RENDON 4 KAMBARIŲ STUBA vandens arba pečių šildoma, graži vieta, tyras oras, randa pigi. 7102 Archer Ave., Chicago.

CLOTHES AND FURS Drabužiai ir Kailiniai

2 TIKRI RYTŲ MINK kurtai paimti mainais kaina \$100 ir \$200. Taipgi 68 kitų furkaučių, visi stiliai ir visos miosos kiek vartoti \$10.00 iki \$40.00. Miller Fur Company, 168 North Michigan Ave. At-dara kas vakarą iki 9 val.

BUSINESS CHANCES Pardavimų Bizniai

PARDAVIMUI RESTAURANTAS labai nebrangiai—rooming house ir hotelio apylinkė. Elektrinis refrigeriatorius. 2118 N. Clark St.

PARDAVIMUI TAVERNAS ir nuosavybė, lotas 50 pėdų—labai prieinamai. Agentai nesikreipkite. 4633 So. Rockwell St.

PARDAVIMUI ARBA RENDAI Taveras ir flatas—gera vieta. Išdirbtas biznis. 1320 So. 49th Ave., Cicero.

PARSIDUODA TAVERNAS. Gerą vietą—biznis gerai išdirbtas—priežastį patirsite vietoje. 7322 So. Damen.

PARDAVIMUI TAVERNAS, gerai išdirbtas biznis aukos kaina. Priežastis—iš miesto išvykimas. PETER GREEN, 8200 Kean Ave. Willow Springs, Ill.

PARSIDUODA 2 kėdžių Barber Shop su rakandais. Labai pigiai. 2609 West 63rd Street. Ch. Rekstis.

PARSIDUODA TAVERN ir li- quor store South Sidėj. Pašaukite Lietuvišką Zyduką, Tel. Boulevard 0014. 4707 So. Halsted St.

PARSIDUODA TAVERN iš prie- žasties ligos. 720 West 35th St.

TAVERNAS IR NAMAS, 2 flatis, plytinis. 16 metų įsteigtas. Parduos ar mainys. 739 E. 92nd Place.

PARSIDUODA TAVERNAS. 673 West Madison St.

REAL ESTATE FOR SALE Namai—Žemė—Pardavimui

TIKTAI \$400 įmokėjus pirkši moderną 2-flatų plytinį. Garo šiluma, pilna kaina \$4000. LOUIS MORRIS & COMPANY 4006 Division Spaulding 7410

ŽIUREK, 6-4 kambarių apart- mental—6 karų garažas, garų šil- dymas. Rends \$2820. Kaina \$11,500. MIDDLE STATE MORTGAGE CO. 4027 No. Crawford Avenue.

KAMPAS—6 KRAUTUVES, 11 apartamentų ir garažas, garų šil- dymas, rendos \$7800. Kaina \$25,000. Liberalus terminas. FIRST STATE MORTGAGE CO. 4752 Fullerton Spaulding 1500

ROOMING HOUSES bargeno kai- nomis North Sidėj, \$650 pajamų, kaina \$2750. Lincoln Pk. 46 kam- bariai, pajamų \$550. Kaina \$3000. Daug kitų visokio didumo. 2839 N. Clark St.

PARDAVIMUI PLYTINIS namas, 6 rendos, šviesa ir 2 karų garažas. Kaina \$3350. Pinigais \$1200, kita išmokėjimais. John Sevic, 2003 W. 19th Street.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

EINA IŠ BIZNIO, STACIAI šluo- te šluoja visus sampelius ir stak- as, įskaitant barą, Lunch Fixtures, Ice Boxes, scales, slicers, register, kau- nterį, keisus, stalus, kėdėles ir tt. S. E. SOSTHEIM & SONS 1915 SO. STATE STREET CALmet 5269.

PARSIDUODA TAVERNAS 16 pėdų baras, kėdės, stalai ir viskas dėl taverno. Atsiskaiti tuojau kam reikia. 1921 West 47th St. La- fayette 8493.

PARDAVIMUI 4 KAMBARIŲ rakandai, gerame stovyje, labai pi- giai, gali ant vietos gyventi, randa pigi. Saukite Tel. Lafayette 8393.

PARSIDUODA mažai vartoti FUR- NISIAI. Gesinis pečius, elektrinis šaldytuvas, bodroom setas, dining room setas, kitchen setas ir skal- bama mašina. 7126 So. Rockwell St.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

20 AKRŲ BENDROS UKES žė- mės, mažas obuolių sodas, pui- kus 6 kambariai, 2½ mylios nuo miesto. \$585 terminais. HANSON-OSBORN, Hart, Mich.

1½ aukšto ukio katedž su sodu —ukis randasi į vakarus tuoj už Maywood. Turtinga žemė. Elektri- kas, parankumas mokymams. Kai- na \$1450.00—\$225 pinigais, 18 mė- nesių išmokėjimui. Savininkas. Box M-2, 1739 So. Halsted St.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE Automobilai ir Trakai Pardavimui

PARDAVIMUI PIGIAI DODGE automobilis 1938, 4 durų su tron- ku, šildytuvu ir defrosteriu. CENTRAL AUTO SALES, 3207-9 So. Halsted St. Carl Wainora—Phone Victory 1717

ATEIK Į Didžiąsias Koki Chi- caga Bet Kada Yra Mačiusių Automobilų Išpardavimą.

Pasirink iš virš 600 šioj šaly pul- kausių automobilių.

Visų išdirbusių ir modelių to- kiams kainomis, kokių negalima- niekur rasti. Kokio markete neie- škate—naujo ar seno karo—mes galime patarnauti gerai — ir su- taupyti jums šimtus dolerių.

1938—ir 1937—Buicks—Oldsmo- biles — Chevrolets — Fords—Pon- tiacs — Chryslers — Plymouths — De Sotos — Studebakers — Cadil- lacs — La Salles — Packards — Dodges — Grams — Willys — už pigiai kaip \$295.00—kai kurie naujėliai.

Kiekvienas karas mūsų ekspertų patikrintas—jūs gausite garantiją, kad tuoti jums ilgametini patarna- vima.—Taipgi virš 300—1936-1935 ir 1934 karai visų išdirbusių už pi- giai kaip \$85.00.—Musų stakas yra Chicagoj didžiausias. Kodėl laukti? —kada gali nupirkti gražų veik- naują automobilį už taip mažus pi- nigus.

Kiekvienas karas turi mūsų nau- jo karo ir dešimties dienų važiavi- mo bandymo garantijas.

Nereikia jums ir grynų pinigų— mes imsimės jūsų seną karą kaip įmokėjimą—likusią dalį mažais mė- nesiniais įmokėjimais iki dviejų metų. Nesvarbu kur gyventum, ne- praleisk šio didžio išpardavimo.

Mūsų dvi krautuvės yra atdaros kasdien iki 10 P. A. ir visą dieną sekmadienį.

COOK COUNTY FINANCE CO. 1340 W. 63rd Street prie Loomis.

2828 W. North Ave. prie California.

MUSICAL INSTRNTS FOR SALE Muzikiniai Instrumentai

1000 SVEČIŲ BARGENU MUZI- KOS INSTRUMENTUOSE

Saxophones ..... \$10.00 iki \$100.00

Trumpets ..... \$15.00 iki \$65.00

Clarinets ..... \$5.50 iki \$35.00

Drums ir Drum

Prietaisai ..... \$18.00 iki \$65.00

Jūsų seną instrumentą imsimė į mainus. Drum Heads perdedame belaukiant.

GOLDSTEIN MUSIC STORE 914 Maxwell St. Canal 6114

WATCHMAKER—JEWELER Laidrodininkas ir Aukškalis

H. BEGEMAN

BRIGHTON PARKO pirmąjįs CREDIT JEWELER nori laikrodė- lių, laikrodžių taisys. Dyka ap- skaičiavimas—darbas užtikrintas.

4184 Archer Ave.

COAL—WOOD—OIL Anglys—Malkos—Aliejus

GAUKIT NAUDOS maksimumą iš aliejinio pečiaus, "Arrow Stovul" yra geras kuro aliejus. Švarus, be- smarvės, ekonomiškas. Greitas pri- statymas visur. Telefonas VIN- CENNES 4300.

COAL=COAL

EGG \$6.00

NUT \$6.00

BIG LUMP \$6.00

MINE RUN \$5.75

SCREENINGS \$5.00

PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.

Tel. ARDMORE 6975

Ar Ieškot

• PIRKTI • PARDUOTI

PAGARSINKIT SAVO BARGENUS.

• NAUJIENŲ GARSINIMUS VISI SKAITO.

• PASAUKIT MUS TUOJAUS CANAL 8500

</

Chicagos ir Apylinkės Draugijoms

Pakvietimas į konferenciją

Šį sekmadienį, gruodžio 18 d., 1 val. po pietų Lietuvių Auditorijoje atsidaro Amerikos Lietuvių Kongreso Chicago Skyriaus konferencija, kurioje dalyvaus atstovai nuo Chicagos Lietuvių Draugijos, Keistuolio Klubų, Jaunų Lietuvių Tautiško Klubų, Rubsiuvių unijos ir visų stambesnių draugijų, klubų ir kuopų, kurių vardus suminėti užimtų labai daug vietos.

Prie Amerikos Lietuvių Kongreso priklauso visos stambiosios ir veikliosios Chicagos ir apylinkės lietuvių organizacijos. Buvo ir yra kviečiamos prisidėti ir visos kitos. Laiškais kai kurių neturėjome progos pakviesti, nes neturėjome viršininkų adresų. Kurios nėra išrinkusios atstovų, malonės atsiųsti į konferenciją savo viršininkus.

Amerikos lietuvių Kongresas turi 100,000 organizuotų lietuvių. Jis dirba už atsteigimą demokratinės tvarkos Lietuvoje ir rūpinasi Amerikos lietuvių kultūriniais reikalais.

DR. A. MONTVIDAS,
A. L. Kongreso Chicago Skyriaus pirmirinkas

Ickes Atsisakė Kandidatuoti Į Mėrus

Rooseveltas Pageidauja, Kad
Jis Pasiliktų Washingtone

Harold Ickes, vidaus reikalų sekretorius, iš Washingtono vakar pranešė, kad jisai nekanidatuos į Chicagos mėrus.

Jis pridūrė, jog nutarė ne-kandidatuoti, kadangi prezidentas Rooseveltas pageidauja, kad jisai pasiliktų Washingtone. Ickes yra plačiai žinomas, kaip artimas Roosevelto patarėjas ir uolus naujadalybininkas.

9 Dienos

Iki Kalėdų...

Tik 9 dienos beliko iki Kalėdų.

Iš anksto ir be vargo pradėkite supirkinėti kalėdines dovanas. Pirkite pas lietuvių biznierių, nes jie gali parupinti tas pačias prekes, kaip ir kiti, kartais net kiek žemesnėmis kainomis.

Ruoškitės Kalėdoms, siųskite tuojau dovanas Lietuvon ir pirkite Kalėdines dovanas lietuviškose krautuvėse.

Lietuviškos Kalėdų pasveikinimo KORTELES

PO 10 CENTŲ KIEKVIENA

Ziemos vaizdeliai, gėlių buketai su lietuviškom eilėm ir pasveikinimais. Kortelės tinka privatiškiems asmenims ir biznieriams.

Parduodam taipgi į vaistinyčias ir kitas krautuves. Rašykite dėl informacijų.

SU JUSŲ ĮSPAUSDINTU VARDU—UŽ SPAUDA:

25 kortelės	\$1.25
50 "	\$2.00
100 "	\$3.00

Prisiųskite money order arba čekį kartu su užsakymu.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
CHICAGO, ILLINOIS

Nusižudė 70 Metų Bedarbis

Į Michigan ežerą, nuo 9-tos gatvės kranto, išoko ir prigirė 70 metų bedarbis Charles H. Fleet. Jisai gyveno iš pašalpos ir turėjo kambarėlį "hobo" distrikte, adresu 609 W. Madison street.

Eleveiteris Sudaužė Tris Automobilius

Westchester linijos "L" (eleveiterio) traukinys vakar sudaužė tris automobilius prie Harlem ir Lehmer kryžkelės. Du buvo keleiviniai, vienas — trokas. Trys žmonės buvo sunkiai sužeisti.

Ruth Etting, radio bei scenos žvaigždė, ir Myrl Alderman Los Angeles aerodrome po to, kai jie grįžo iš Las Vegas, Nev., apsivedę.

J. S. Beven (po kairei), naujasis Illinois Central geležinkelio prezidentas. Jį sveikina L. A. Downs, buvęs prezidentas, kuris užėmė tarybos pirmininko vietą.

Berkeley, Cal. — Michael Gorim (po kairei), Intourist, (Inc.) vedėjas, ir Hafis Salich, kurie liko areštuoti kaip sovietų šnipai.

LIETUVOS STUDENTŲ BUKLĖ

Zemiau spausdinam "Ažuolo" studentų medikų korporacijos nario laišką Dr. A. L. Graičunui. Laišką spausdiname beveik ištiesai, nes jis itin įdomus. Šia proga bus pravardu pažymėti, kad SLA čekį studentams jau pridavė. Tą čekį Dr. Graičunas skubiai pasiuntė ažuoliečiams.

Daug kas pasikeitė, daug gerų naujovių atsirado mūsų atgimimo tėvynėje, tačiau Kudirką — Vaičiūčių sunkus šviesos ir mokslo kryžiaus kelias toli gražu dar nepaėjė. Tiesa, mes turime savą universitetą, institutus, gimnazijas, savus mokytojus. Bet kam tas prieinama? Tik mažai daliai išrinktųjų — turtulingiesiems. Delko? Dėlto, kad ekonomiškai — socialiniai santykiai paliko tie patys.

O mokslo ir šviesos troškuly musuos didelis. Musų tautos dar sveikas, branduolys tik pradeda įsitraukti į kultūrinę kurybą. Bet kaip tas apsinkinta, kokio idealizmo ir pasišventimo parodyta to siekiant! Juk dažnas reiškinys, kad bebaigių ar baigęs mokslus suseraga džiūva ar proto liga. Tikslios statistikos tuo klausimu nėra, bet manau, kad tokių yra 7—8%. Štai iš mūsų varpininkų Leonas Skabeika, jaunas talentingas poetas, mirė nuo TBC, dabar vienas musiškis medicinos kandidatas serga ta pačia tuberkulose, pažįstame ne vieną džiavininką ar išprotėjusį ir iš ne varpininkų. Juk kol kas studentijos didžiulį sudarė neturtinigo, kaimo jaunimas. Tik pastaruoju laiku studentijos prieauglyje jau ima dominuoti valdininkų, prekybininkų, dvarininkų bei stambių ukininkų vaikai. O stipendijas — aš čia imu tik medicinos fakultetą — gauti tik 6%. Ir kokias stipendijas! Po 50 lt., gi vidutinis kambarys kainuoja 50—80 lt., pietų — 30 lt. Ir išsivers iš tokios stipendijos. Ir kokios varžybos vyksta dėl jų! Apmokamas darbas, korrepticijos gauti taip pat nelengva.

Demokratiška — pažangioji studentija visai skriaudžiama, trukdomas jos veikimas. Mums neleidžiama ruošti viešų paskaitų, literatūros vakarų etc. Šiomis dienomis sužinojome, kad bus panaikintos studentų sąjungos, tuo būdu ir Studentų Varpininkų Sąjunga bus uždaryta.

Iš studento norima padaryti siauras amatininkas. Todėl studentų išsilavinimo lygis krenta. Jis krenta dėl sunkių studijų sąlygų, dėl kultūrinių akstinių stokos.

Tokiam skurdžiam fone Tamstos, Brangus Daktare, išrupinta pašalpa išauga kelis kartus. Mes nemokame, nežinome, kaip Tamstai atsidėkoti. Mes laukiame, kada SLA kasininkas teiks ją mums pasiųsti.

Sveikinimai Lietuvon Telegramomis

Per "Naujienas" galima pasiųsti Lietuvon Kalėdinius ir Naujų Metų sveikinimus telegramomis.

Į miestą pasiųstas sveikinimas kainuoja \$1.10, o siunčiant telegramą kaiman, reikia priimokėti po 50 lietuviškų centų (pusę lito) už kiekvieną kilometrą pristatymui. Miestuose ir miesteliuose pristatymas veltui.

Šios specialės telegramos kainos galios iki sausio 6 d. Blankas ir sveikinimų tekstus galima gauti "Naujienose". ADM.

SUNKIAI SERGA SENAS NAUJINIETIS, PAŽANGUS STASYS BRUZGULIS

Skaito "Naujienas" Per 25 Metus, Nuo Pat Pirmo Numerio

ROSELAND. — Stasys Bruzgulis kietai reumatizmo ligos sukaustytas. Nuo sunėno Bruno Bruzgulio nelaimingos mirties, kurią jisai labai skaudžiai atiautė, jau 8 mėnesiai kaip apleido darbą ir vos ant lazdy pasiremdamas gali pereiti per kambarį.

Stasys Bruzgulis gyvena adresu 10526 Indiana Ave. Jau senas Roselando gyventojas, laisvą pažiūrą, progresyvis žmogus. Savo nuoširdumu yra įsigijęs daug draugu.

Šiomis dienomis teko aplankyti Stasį. Radau jį su pagalba dviejų lazdy būtinant per stulpą. Jisai sako, tai esąs jo kasdieninis užsiėmimas pasimankštinimui, kad igauti daugiau spėkos atsilaukymui prieš ligą.

Tai linksmo budo senukas, nors ligos labai suvargintas. Pradėjus su juo kalbėtis apie politiką arba drauginį gyvenimą, senukas staigiai savo veide paslepia visą skausmą, linksmi ir energingai pradeda kalbėti apie visokius įvykius.

Stasys Bruzgulis "Naujienų" skaitytojas nuo pat Naujienų 1 numerio.

Alvirėl, sako jisai savo žmonai, dabar kai Untanas atsilankė pas mus, užsimokėkim jam už "Naujienas", nes jau laikas išsibaigė ir butų gerai, kad nesulaikytų "Naujienų" siuntinėjimą. Mes skaitom jas nuo pat pirmojo numerio, tai ir baiksime skaityti iki pat jubiliejinio "Naujienų" numerio. Tai busime "Naujienas" išskaitę ketvirtadalį šimtmečio.

Aš irgi pasigyrčiau, kad "Naujienas" skaitau nuo pat 1 numerio ir jose randu didelio malonumo skaitydamas diena iš dienos. — Taip ir mes — atsako Stasys ir Alvira Bruzguliai.

Žodis Kvietiečiams

Chicagoje yra daug klubų, kurie yra susiorganizavę kaip parapijonys iš Lietuvos. Mes gi, kvietiečiai, nesame susiorganizavę, taip sakant, neturime kvietiečių klubo, nežinome kiek mūsų parapijonų gyvena Chicagoje ir kokiose sąlygose jie gyvena. Gal yra nelaimėn patekusių, kuriuos būtų galima aplankyti ir suteikti nors moraliską pagalbą, išstariant nuoširdų atjautimo žodį.

Vienas tokių nelaimingų mūsų parapijonų kvietiečių šiuo laiku yra Stasys Bruzgulis. Jo nelaimė, tai liga, kuri jį kankina jau per daugelį metų, bet šįmet tai jau visai paguldė į lovą. Butų labai malonu ligoniui, kad jį aplankytų kvietiečiai, ilgą laiką nedirbo, darbo negalėjo gauti, dėl to labai rupinosi ir prarado sveikatą.

—Kvietiečiai.

NAUJIENOS yra GERIAUSIA Kaledu Dovana!

TEGUL KALĖDŲ DIEDUKAS užrašo jusų šeimai ar jusų draugams NAUJIENAS visiems metams.

Tai bus geriausia dovana iš visų dovanų. Šia dovana jie džiaugsis ne vieną dieną, bet šešias dienas į savaitę per visus metus. Su dovana mes pasiųsime ir Gražų Kalėdų Pasveikinimo kortelę.

NAUJIENOS metams Chicagoje \$8.00
Kitur Suv. Valstijose ir Kanadoje \$5.00

ĮSPILDYKIT ŠIĄ KUPONĄ SIANDIEN.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Aš čia prisijunčiu už Naujienų prenumeratą visiems metams. Pradėkit siuntinėti nuo ..... dienos šiuo adresu:

VARDAS .....

ADRESAS .....

